

310711

నెలెంబరు నెల - 1 తేది

నవారము

No. 130

బహుళ షష్ఠి ౬.

నంచిత ౧౩౦

నొవ్వులకు మంచిమందు

అంజనము గాయము పుండ్లకు

పు న మ యి న మం దు

ఒక్క నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని పొందినది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము అమృతాంజనము అమృతశట్టమాదినిగల మాయమందుగాదు. లుమడులవలన మోసముగలుగును. కంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగుదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన జేశమునందంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

కొహారియొక్క మిక్కిలి
మరి

హిందూ ఫిల్మలకు
తన విషయములను
ర గ్రామములవారికి
మధ్యాహ్నం 3-30,

నెలెంబరు నెల 1-తేది మొదలు 7-వ తేదివరకు ప్రదర్శించబడును.

నెల్లింగ్ టన్ సినిమా,

480 పుటలు గలది!!
ఒకటకృష్ణమసెట్టి అన్వేషము
కటింపబడుచుండిన
ను అను నామాంతరము గల
కొ శము
ము - అంగ్లేయభాషాంతర
తో గూడినది.
కాగితములు
దు 1-12-0
గితములు అట్టబెండు 1-0-0
దము ప్రాశస్త్యములందు ముద్రితమై
అన్వేషకంపెనీవారిచే
పబడి విక్రయింపబడును.
ముల కేటలాగు ఉచితము.

286, చైబాబాద్ రోడ్డు (అప్పాబిల్డింగ్సు), మదరాసు.

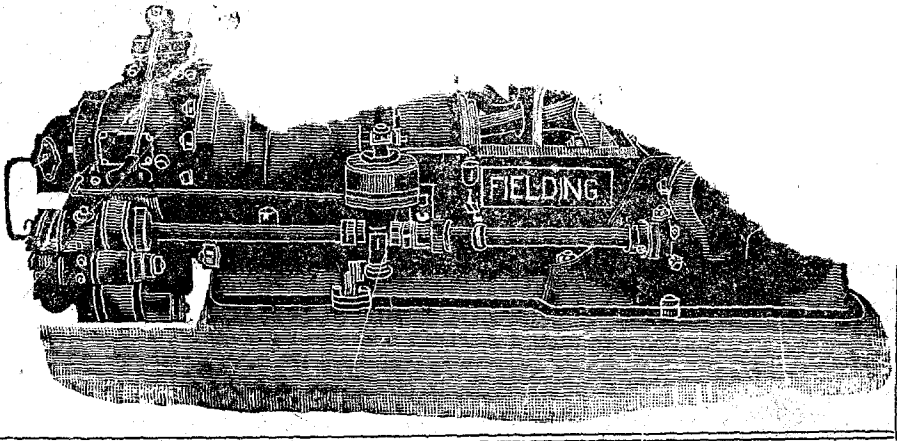
భావిపత్రిక
ఉచితము

ప్రకాశకరిని యను అద్దముజూచి మిక్కిలి రాబోవు కన్న
నలు 4 మాసములవరకు వారపులముగా మార్పము
ముఖ్యాంశములుగాని అద్దరుదేరిక 1 వారములో
మీరు మాకు ఖర్చునకు 14 అణాలు మనీయర్లచే
సమర్థతముగాని జన్మవత్తము లేనిదో మీ యిష్టము
అక్షరములు వ్రాసి వి. పి కంప్యూటరు అద్దర దంపకలము
సోమనాథశర్మ, మహారాజీ శేట, విశాఖపట్నం

తువురుష లేహ్యం

ముఖ్యాంశములను, ఇతర కారణములను, 1 లిని గురి
ను పోషించి బలముకలుగజేయును ఈమూలికా మర్యాద
నువారందర. విశేషించి వాయు సంధరము లేదు.
4-0 లు. నెలలేహ్యము - అన్ని నెలలేహ్యములను
కుదుర్చును. బుడ్డి 1-కి 1-8-0. కేటలాగుఉచితము
పట్టాభిరామ వైద్యశాల
రాయవరం, గోదావరి

ప్రసిద్ధికె

యీ యంజనులు రమారమి యుద్ధమునకు పూర్వము పున్నస్వల్పధరలకే అమలమవుచున్నవి. అన్నియుజులు ప్లాకుతో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్నివిధములచేతను లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి సగవ మయిన ధరలకు దొరకును ఆలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

586 సోల్ యేజంట్లు:—జి. యల్. శాస్త్రి అండు కో, 12, తంబు శెట్టిపేద్ది, మదరాసు.

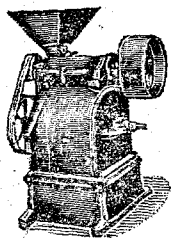
సంస్కృత గ్రంథములు — తెనుగులిపి

అవరణ శీతము మూలము.	కృత్వాంశము, ఆంధ్రము	అంధ్రములు	అంధ్రములు	అంధ్రములు
భాషాంశరసదములది చిన్న నైజా ఆట్టలెందు	0 0 0	అంధ్రములు	0 0 0	అంధ్రములు
మధ్యకాండము మూలము 16 కుట. కిత్తానలెందు	0 0 0	అంధ్రములు	0 0 0	అంధ్రములు
ప్రాతర్దశము 1 మ. భాగము కిత్తానలెందు	0 0 0	అంధ్రములు	0 0 0	అంధ్రములు
డిట్ 2 మ. భాగము	0 0 0	అంధ్రములు	0 0 0	అంధ్రములు
డిట్ 8 మ. భాగము	0 0 0	అంధ్రములు	0 0 0	అంధ్రములు
శ్రీభగవద్గీత. — మూలములము, చిన్న నైజా	0 0 0	అంధ్రములు	0 0 0	అంధ్రములు
శ్రీవిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రము, చిన్న నైజా	0 0 0	అంధ్రములు	0 0 0	అంధ్రములు
డిట్ కామావళిసహ	0 0 0	అంధ్రములు	0 0 0	అంధ్రములు

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండు కో, ఆనందముద్రాలయము, మదరాసు.

బెట్టిసు రైసుహల్లరు అండు పాలిషరు

693

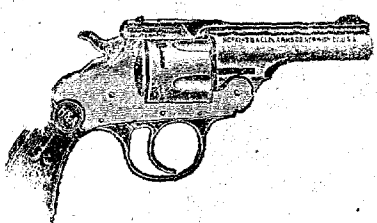
Head office:—
CALCUTTA.

నెం 1, 2, 7 రుల రైసుహల్లరులు ప్లాకులోనుండి తీక్షణమే యివ్వబడును. ఈ హల్లరులకు విడిభాగములు ఎప్పుడును సిద్ధముగానున్నవి. కిరనైవ్ కూడు ఆయిలు ఎంజినులు పోటీ ధరల చొప్పున నష్టముచేయబడును. సరి యొకరికి మీరు అర్హులను సంపుటకు మునుపు మా ధరలను పోల్చి చూడగోరెదము.

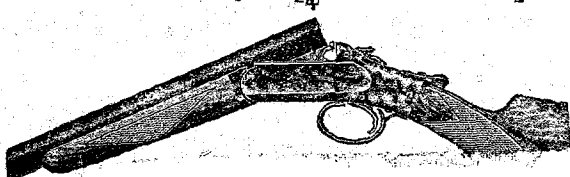
B. D. BERY & Co.,
8 Sembu Doss St., Madras.

ఒంటివాళిమతోటా తుపాకి ముద్రసిద్ధము
కంపెనీవారిచే చేయబడ్డది. (8063)

నానావిధములగు రివాల్వర్లు అరులే
వికతోటాలు ఈ క్కునవి [ప్రాప్తికము ౧౮౬౩ సం॥]

ధరలు
నరనము.
కేటలాగు
ఉచితము

కాగము 3౨ ౩౪, ౩౬ అంగుళములలో దొరకును చిన్న
యగ. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కో

మా త్ర కో శ వా
URES

అను దొవధమును వా
9 మొదలు 12 క
అన్ని మందుల హెతులందు, యి
ప్రాప్తికము కావలసినవా
C. T. Hari

గెనాస్ట్రెన్

GENASTRIN

చేపని కాలవంద, మిక్కిలికష్టపడి పనిచేసేప్పుడువచ్చు నట్టి తీరనితలనొప్పి గెనాస్ట్రెన్ విశ్వలకు విదురక కొన్నిమాసములు నేపించుటచే పటాపంచలైపోవును. దానిని మోరెస్సుయముగా వాడుదు. మిగు మిక్కిలి అశ్రమములు.

మిగు మిక్కిలి అశ్రమముగలిగి ఉన్నప్పుడు ఉత్సాహముతో గడుపగలుగుదురు.

గెనాస్ట్రెన్ క తీరనిదని పూచించెదము భారముగాను, నిర్బలముగాను వాడగచ్చును. అనేకవేలవైద్యులు తామే ఉపయోగించి, తలనొప్పికిమృతమేగాక కదిగుతెలుపబడిన వ్యాధులను పోగొట్టుటకై అనేకరోగులకు శిష్యుని చేసి యున్నారు.

కలుగొప్పి, కాడినొప్పి, సరములుఉబ్బు, నదలేమి స ధివారము, జ్వరగంబంధమైన జలుబు.

ఇంగ్లాండునందు గెనాట్రోకను లెవి లెడ్ వాచే కయ్యు చేయబడిన (ది నేఫ్ బ్రాండు అఫ్ అస్పిరిన్) గెనాస్ట్రెన్ క వాడుటకు సర్వరణ చేసికొనడు. గెనాస్ట్రెన్ కు తగినచేయనప్పుడుగాని, లేక ప్యాకింగు చేయనప్పుడుగాని ఫిత్ తాకబడుటలేదు.

ఈ ముగ్ధసిద్ధమైన దివ్యవధులు రిర్ బిల్లెల బుడ్డి 1.౬ ల్ను 1.0-0 తగ్గించియున్నాము.

మిగు సమీపమునందున్న కెమిస్టలవద్దనుండిగి దు కాణదారునివద్దనుండిగిని తెలుసుమే కొనడు.

టోకుగా కావలసినవారందరును ఈ దిగువవిని వ్రాయవలెను.

మార్టిన్ అండు హార్రిస్

119, పార్సీ బజార్, ఫోర్ట్, బొంబాయి

Martin & Harris

119, Parsi Bazaar, Fort, BOM

యినాం ! యినాం
60 సం॥ రముల సుభవముగల సభా
వైద్యాధికారి రావు సాహెబు డాక్టరు చాగూ
నుఖజీవిత రహస్యపుస్తకము
ఇనాముగా పంపబడును. ఈ దిగువవిలా
సకు వ్రాయవలెను. (3)

కలెక్టరు
గృహ

మైరావూ చరిత్రము

30-వ తేది ఆఖరుగుచ్చుది

6-45 గం|| ప్రతిది 0 రెండు ఆటలు 9-45 గం||

భాలభారతి సినిమా

శ్రీ మైలవరం చూ-బెజవాడ

"రాటపర్వం, ఉత్తరగోగ్రహణం"

31-వ తేది మొదలు 7-వ. సెప్టెంబరు వరకు.

ప్రతి శనివారం 6-45. గం|| ఒక ఆట మాత్రమే

A. G. Mudaliar, Manager

కృషి వచ్చినవి

త్వరితమడు

స. 2-12-0 సెప్టెంబరు 210 ర. 4, పాటల పేరు

లెక్కలు గాను మంచి గుణాలు కంటికి చలన మన్న చదలు

రెండవ రకం 2-8-0

గిరిబదర్పు, ట్రెస్టి కేసు,

మ ద్రాసు.

హిందీ నాటకాలు డిక్టనరీ

హిందీ నేర్చుకొనుట కిది ఒక్కటే చాలును

రూపాయ పోస్టేజీతో, మొత్తంగా కొంటే నాటకం
వాచన్. కృతపదండి. మం. ఆదినారాయణశాస్త్రి,
నల్లూ దొంగను. అయ్యగంటేన్ ట్రెస్టి కేస్. మద్రాసు.

ఖద్దరు ప్రచారము

ఒక ఖాదిసంఘము

బొంబాయి రాజధానిలో బొరివిలి కాంగ్రెసు గ్రామ
ము, ఖద్దరు సంఘము నొకటి స్థాపించినది. దానికి ఖద్దరుమం
డలి యని పేరుపెట్టబడినది. ఇట్టిపేరు ముఖ్యముగా రాష్ట్రీయ
కాంగ్రెస్ సంఘముల తరపున ఖద్దరునుంచేయవలసికే చేయను.
బొరివిలి సంఘమున ప్రతివారము చేరుటకు తగిన యెక్కలు
గలదు. కనుక దీనికి 'మండలి' యను నామమున్న సంఘము
యను నామము సరిపోవును.

ఈ సంఘము యుద్ధేములను, వరతులను వివరించి వేనుక
దానిలో చేయవలసిన యభివృద్ధులను గూర్చి విచారించును:—

ఈ సంఘముకు "బొరివిలి ఖాదిమండలి" యను నామ
మిచ్చబడినది. (సంఘమున బాగుండును.)

2. వీరలకు చతురగా ఖద్దరు వమ్ముటకు గల సదుపాయము
లన్నియు చేర్చి నడుపుచు దీని యుద్ధేము.

3. బాహుదాని, శ్రీ గారి యెవ్వరైన దీనిలో సభ్యు
లుగానుండరవచ్చును.

4. సెలకు 10 రులముల నూలు సభ్యత్వపు రుసుముగా
చెల్లించవలెను.

5. ఈ నూలునుండి రయారచేయబడిన బట్ట లాభములే
కుండవలెను, లేక సంఘమువారిచే ర్థయింపబడిన స్వల్పలాభమునకై
నా యమ్ముటను.

6. 88 అంగుళముల వెడల్పుగలబట్టరకము 18 0-4-0కు
అమ్ముటకు దగిన యెక్కలు చేయవలెను.

7. ఇతరులకు సభ్యులకు బట్టకొనుటలో యెక్కల
వామ్మ నడుపాయము లియ్యవలెను. కాని ధనికులైన సభ్యు
లను వీరలకు పీలగునట్లుగా తమ ప్రత్యేకపు వామ్మను చదలు
కొనుమని గోరవలెను.

8. ఇట్లేమైన లాభమువచ్చిన ఖద్దరుధారణాభివృద్ధికై
వివరముగించబడును.

ఈవిధముగా ఖద్దరును గ 18 3-4 అంచాల ధరకు య
మ్ముటకు పీలుండుమని, కాక బొరివిలి గ్రామముల స్వగా

మమ్ముటనే పూర్తిగా నుపయోగించ గలుగుదురని మ సంఘ
కార్యదర్శులు తెలియబరచుచున్నార. హిందూవులు తమ భో
జనమున ఖద్దరులనుండి యనుదినము తమగోవునకు కొంత యొసం
గునట్లుగా బొరివిలి గ్రామములను మండలి చందాకు తగిన నూ
లును వేరుగానుంచమని కార్యదర్శులు గోరుచున్నారు.

ఈ గ్రామసంఘము యీతని యుద్ధేమునకై చూ
సాడు. ఇట్టిగోవు ముద్దేముగలవాడు తక్కువగా
నున్నచు దీని కావ్యమును జేసిన చాలా లాభమును బడ
యుదును.

వివరము

10 రులముల నూలు సభ్యత్వము చందాగా నిర్ణయించబ
డినది. ఇది గ్రామస్థులకుగాని పట్టణవాసులకుగాని యంత పీలు
గానిదిగాదు. నూలురకము నిర్ణయించబరచును బట్టచతురస్రము
పుగా యన్నివాడుకలకు పనికి వచ్చుదిగా నుండవలెను. గనుక
18 సంబంధ నూలుకు తక్కువగా నుండగూడదు. 20 సెం.కి
మించకుండ నుండవలెను. లేకున్న కొందరు సన్ననిది కొందరు
ముత్యుది యిచ్చినయెడల నానారకముల నూలునుండి సావైనబట్ట
తయారచేయుట కష్టమగును.

ఎంతసన్ననినూలు కావలెనో యంతసన్ననిది తీయుట
సభ్యులు నేర్చుటకు తగిన సదుపాయమును సంఘమువారు జూడ
వలెను. ప్రత్తిలోనుండి యేకరకము నూలు తీసునేర్పవలెను
2, 3 వారములు వడికినపిదప యేకరకమునూలు కాలవసిన యట్లు
చుట్టిదే తీయుట తెలిసికొనను. కనుక 16, 20 సెంబరుల మధ్య
కమునూలు 10 రులములు సెలకోజులలో దీయుట యెంత
మాత్రము కష్టకార్యముగాదు. 18 సెం నూలు 10 రులములన
గా 4 తొడులు. (840 X జ ములు - 1 తొడి)
అనగా 3860 గజములగును. కనుక రోజుకు 112 గజములు
వడుకవలసియుండు. సాధారణముగ గంటకు 880 గజములు
వడుకవచ్చును. ఈరీతిని రోజునకివ్వవలసిన 112 X 20 నిమము
ములలో తీయవలెను. ఇక వేగముగా తీయుటకుగూడ పీల
గను

ఏమటకును, ఏమట జేయుటకుగూడ యెంతకాలము
బట్టినో జూతము, రోజునకు గాలవసిన నూలు తీయుటకు 1/8

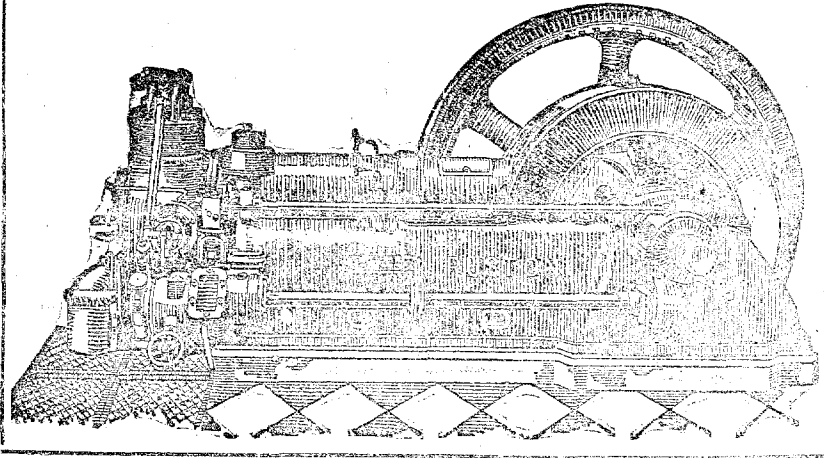
మిక్కిలి తక్కువ ఖర్చుతో
పనిచేయునది

25 బి. హెచ్. పి. ఎంజనుకు
బాగుగా పనిచేయునప్పుడు
ఒక గంటకు ఒక గాలను
క్రూడు ఆయిల్ మాత్రమే
చాలును.

రస్ట్ నె - హారన్సు బై

కోల్డు స్టార్డింగు

క్రూడు ఆయిల్ ఎంజను

ద్రాసునను
నిలువయున్న సరఫరాకొమ్మ
సరఫరా చేయవచ్చును.

16 మొదలు 550
బి. హెచ్. పి. వరకు యన్ని
పరిమాణములలో. తయారు
చేయబడుచున్నది.

పూర్తి వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయును.

TELEGRAMS
MASSEY
R.A.S.

MASSEY & Co., Ltd.,

TELEPHONE
1085

ENGINEERS, POST BOX 554, MADRAS.

కులముల ఏకము గావలెను. కోటానకు 2, 3 గంటలచొప్పున 2, 3 వారముల ప్రయాణమున వికట శివరథమును. శివున పీఠ ప 10 కులముల ప్రతి భార్యో శివ పంజా నతోగాని, శివునకు బద్ధతోగాని 1 1/2 గంటలలో ఏకము చేయవచ్చు. "కుడ్యమహిమ" అనుపేర్ల విశిష్టతతో ఇంతకాలములోనే రెండుదిన ప్రతివీకకము 1 గంటకు పది కులముల చొప్పున జూచిన కోటానకు 2 మూల ఏకము చేయవచ్చును. కనుక ఈ పద్ధతితో పనిచేసిన కోటా నకు 22 లేక 25 నిమిషములు కట్టును.

10 కులముల ప్రతి 2 1/2 లేక 2 అకాలా అగును. ఈ మాత్రము ప్రతి సభ్యుడును కను స్వంతసామ్యముండి ఖర్చుకేయ వలెను. ముదిత ప్రతి నే యుపయోగించ వలె ననుమాట చేసగా కెప్పి వెక్కిరిలేదు.

వదుకుట పరిపా టగువారికి యామాత్రపు 2 1/2 లేక 3 అ ఖర్చుతోని ఇచ్చిచేయవలెను ముదిత ప్రతి కమడలు పంపెలు రాట్లపు త్రాడు ఏకవార మొదలగునవి నరస మగుధరలకు యెల్ల పుడు తడవదనరకు కట్టు మాత్రము ఖద్దరుసంఘమువారు యే రాట్లుచేయవలెను. ప్రతివారము యెరికివారే యావస్తువుల గూర్చి యేర్పాటు చేసుకొనెలెన్న ఖర్చుకట్టు ప్రయాణమే మొత్తువగును.

ఈవస్తువులను బాగవతిపెట్టి యుంచుటకు ఖద్దరుసంఘము వారు కొంత మూలధనము నుంచుకొనవలెను. ప్రతి సభ్యుడును తనకు సామనకు బట్టలకై యగు ఖర్చులోని లేక 4 వ వంతు ధనము ముందుగా చెల్లించిన మూలధనమేర్పడును. ప్రతిపండించగ ల్పి గ్రామములలో మూలధన మానక్యములేదు.

గనము 1 కి 4 అ. టు ఇచ్చుటకు వీలంద దని నుండేసినవ కచ్చును. నూలుధరను లెక్కచేయుటకు 38// వెలబుట్టు క 1 కి 3 లేక 4 అ. టు దొంగను అనగా నేతనులి యనిపించు కొనెను. తక్కువధరలకు యివ్వబడుచున్న నడు పా యము చూచుకొని భీషవారు వడవట మాత్రము మాననూడదు. తక్కువ ధరల కమ్మనపు డుండవలసిన వరితులను గూర్చి యే గ్రామము లోని కమ్మలు యా స్థానికపరిస్థితుల ననుసరించి నిర్ణయించు కొనవచ్చు.

ఎవరి స్వంతనూలుతో వారికి బట్టను నేయించి యిచ్చు యేర్పాటులుగూడ చేయవచ్చుననక, వస్తుసాచుగిది జతనూలు టయే గాక నేతగాండ్రు గూడ నుంచవలెను వనియూర్తిగా క వలె నన్న కార్యక్రమము నెరవేరయమగు యన్ని పనులను నేర్పియుండు టత్యావశ్యకము.

మగనలాలు కె. గాంధీ
ఖద్దరుప్రచురణశాఖ, నబర్బత్తి, శివోదినము 531

చా కు లు - తా ల్ల ము లు
మం X లిక త్తు లు.
అభిసోదకులచే చేయబడినది. మేలయినది
కొంతనే ధరల క్యాటలాగుకు ప్రాయము.
బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్
కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.
8081 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)
టెలిగ్రాఫిక్ అడ్రసు: "ఇంద్ర ప్రస్థ" పెద్దాపురం

**“ఇప్పుడే నీ మ క మ ల ము లు
కొత్త గా ది గు మ తి యే న వి.”**
సురజ్జీమల్ లల్లుభాయి అండు కో
113 ఆదియప్పనాయకపీఠి, మద్రాసు.

త యా రైన ది! సా క్షి త్వ ర ప దు దు!!

నా లు గ వ భా గ ము

మేలైన అట్టబైందు. వెల. 1-12-0
ఈ భాగములో సాక్షి సంపుటములు పూర్తిఅయి:వి. సాక్షి సంపుటము లన్నిటిలోను, ఈ వాల్గవభాగము చోక్కప్పపైమైనది. తప్పక చదువదగినది. వెల 1-12-0
సాక్షి. మొదటిభాగము, 2-0-0; రెండవభాగము 2-0-0
వలయువారు:— మూడవభాగము 1-8-0
పానుగంటి రాజారావు, పితాపురం గోదావరిజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

**“ERASMIC” కడుసులభ
SHAVING STICK. మార్గము**

ఉదయమున ఎరాస్మిక్ షేవింగు కడ్డితో నబ్బును పట్టించి, బాగుగా రుద్ది స్వయముగా డ్రోరము చేసుకొనుటయే మంచిపద్ధతి. డ్రోరము చేసుకొనిన తరువాత చల్లగానుండును, నువ్వులు యుండదు. ఆదినము అంతయు ముఖము నిగ నిగ లాడుచుండును. మఱియు సీపు మిక్కిలి అందముగా కూడ అగుపడుచును. చూపునకు అందముగా అగుపడుటలో ఒక గొప్పశక్తి యు న్నుట్లు మానసిక శాస్త్రము తెలుపుచున్నది.

(1) గాన సీపు ఎరాస్మిక్ కడ్డిని వాడినచో తప్పక అందముగా కనపడుదువు.

సంహార్య భారతము 1-4-0
మహాభారతకథ యంతయు నొక్క ర ప్రదర్శనమునకు వీలుగ వ్రాసిననాటకము. భీష్మ స్వార్థత్యాగము, కర్ణజననము, ద్రౌపదీ స్వ వరము, ద్రౌపదీవస్త్రాపహరణము, సైంధవ భవము, ఉత్తర గోగ్రహణము, శ్రీకృష్ణ ర భారము, అభిమన్యు పరాక్రమము, భీష్మ కర్ణులయుద్ధము, దుర్యోధనునివరితాపము చక్క వర్ణింపబడినవి. వేయేల చదివిచూచుదు.

దస్తావేజుల మతలబి 1-0-0
సివిలరివిన్యూ, క్రిమినలు, రిజిస్ట్రేషన్వగై స్టాంపులు ఆర్డీలు వ్రాయుమార్గము తెలుస శ్రీ వెంకటేశ్వర కంపెని, గుంటూరు

ఆంధ్ర నైషధసారము
శ్రీనాథకవివర్యునిచే కద్యకావ్యముగా రచించబడి గారనైషధము ననుసరించి మహావీరమును తెలియించు సుబోధకంబుగ నుండునటులు వచనరూపమున వ్రాయబడిన హంసశాయితానా, నలమూర్త్యనా, కలికటుల ర టుములా, దమయంతి స్వయంవరనా, నానారాజన్యల ములా, కర్ణవములా వేరేరేలకై యన్నయు సమంజసముగ బడియున్నవి. ఇట్టి గ్రంథమును జూచిన మరి వదలబాల నాము దాటనీయకుదు. వెల రు 0-12-0 etc.

సుగుణమణి ఆధ్వర్యమునకుల 2 వ కూర్పు ద పౌండరీకమాహాత్మ్యము
సులభతెలియించు వ్రాయబడినది. కొలది కాపీలు: కలవు. నూఖ్యముగా జూడదగినగ్రంథము. రు 0-8-0, జనదానుజీవికము రు 0-8-0, స్వప్నవాసదత్త నాట 0-8-0, చెజసాలయనధనము రు 0-12-0. మొత్తము 7 ములు తెప్పించేయెడల 3-0-0, పోస్టలుచార్జీలు ప్ర 762 అత్తలూరి సూర్యనారాయణ, ఈవ గుంటూరు జిల్లా, మద్రాసు ప్ర

“A Gate”
నెల్ వ్ ఫిల్లింగు ఫవుంటన్

వే నా లు
రూ. 2-0-0] [డజను రూ. 11
గాజు పాళీలు రూ. 0-4-0, డజన్ 1
గాజుపాళీల }
కలములు } “ 0-2-0, డ
ఫవుంటన్ }
వైక్లి వ్వులు } “ 0-1-6, డజ
కర్తవ్యత డజన్ల మీద మంచికవి బడును.

వి క్కో రి యా డి పో
మెల్లాపూరు,
చ మ లె ర గ జిత
ఈ గ్రంథములో ముత్యార్గ గణితము, విశోదగణితము, మనోగణితము, త్వేతగణిత సజ మాలు, అదృశ్యములు, చిత్తు లు, చిత్తు (కత్తు క్కలు, తమాషా లెక్కలు, గణితావిధానము ఆన లుగలవు. గణితములో మంచి జ్ఞానమును, మనో విని ఆభివృద్ధిచేయునంతటి రసవంతములైన చిత్ర క్కలు ఇందులోనున్నవి. ఈ గ్రంథము తెప్పి AD గణితమునం దసమానత్రజ్ఞయూ, మిక్కిలి తెలివియు కలుగును. పుస్తకము ధీనవెల రూ 1 యు 00 రూ 5 లు. 12 ప్రతులు ర వలయువారు:— పి. ఆనం న బంగోలు, గుం

నుండి సమచారం తెలిపెను.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘసభ

ఢిల్లీ నగరమున సెప్టెంబరు 13 వ తేదీని జరుగును

నాయకుల సభను జరుపుటకుగాడ నాలోచించుచున్నారు

భారత కాంగ్రెసు కార్యదర్శి ప్రకటనము

సెప్టెంబరు 13 వ తేదీన మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు ఢిల్లీ నగరమున పీఠమహర్కలో సభాకాలావరణమున సభ్యాసంఘమువారి దేరాలో అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘసభ జరుగును. ఆ కార్యక్రమము ముగిసినపిమ్మట ఆంధ్రదేశ విమోచనోద్యమసభగా ఏర్పడును.

నాయకుల సమావేశము

ప్రస్తుత స్థితితులను గూర్చి ఆలోచించి తగిన ఉపాయమున నిర్ణయించుటకు నాయకుల సమావేశమును జరుపుటను గూర్చి కాంగ్రెసు ప్రముఖులును ప్రధానకార్యదర్శియు నాలోచించుచున్నారు. (తొలివార్త)

అవసరదేశీయమహాజనసభ

కానసభా బహిష్కరణము

సంయుక్తరాష్ట్రములలో గొప్ప ప్రచారము

మండిత గౌరీకంఠమిత్ర, మండిత విశ్వంభరనాథ వాజపేయి గార్లు

ఢిల్లీలో జరుగు అవసరదేశీయమహాజనసభలను బహిష్కరింపవలెననియు సభ్యులందఱును ఓట్ల నియోజకలెనిని బోధించుటకు అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ్యులగు మండిత గౌరీకంఠమిత్ర, మండిత విశ్వంభరనాథ వాజపేయి గార్లు సంయుక్తరాష్ట్రములలో ప్రతిమండలమునకు నేగి బోధించుచున్నారు. బహిష్కరణము నామోదించువారిని ప్రతినిధులుగా ఎన్నుకొనవలెనని గట్టికృషి సలుపుచున్నారు.

చెరసాలలలో కొరడాదెబ్బలు

కొట్టగూడదు

వీహారు బరిస్సా కానసభ

తీర్మాన మామోదింపబడెను

చెరసాలలలో కొరడాదెబ్బలు కొట్టగూడదని ఎన్. ఎన్. సింహగారు తపాదించిన తీర్మానమునై వర్తించినది. సాధ్యమైన వో నేను యీ ఉత్తరువును ఒక్క కలము పోటుతో రద్దు చేయించునుగాని ప్రస్తుత ఢిల్లీలో నది సాధ్యము కాదు. మరెయ్యిరిగా లొంగని వెంకటస్వామిగారు గలవారు కొందరున్నారు. తక్కినసాధనములన్నియును విఫలమైపిమ్మటనే కొరడాదెబ్బలు కొట్టెదరు. గత 5 ఏండ్లలోను యీరాష్ట్రమునం దన్నిచెరసాలలలోను కలసి మొత్తము 12 మంది మాత్రమే కొరడాతో కొట్టిరి. రాజకీయఖండిలవయమున దొరకనమువారి ఆశయమిది బడయుండవారిని కొరడాతో కొట్టగూడదని 1922 లోనే రాష్ట్రీయ దొరకనమువారు తీర్మానించెనని, దొరకనమువారు యిందులకు సాధారణముగా అనుమతి నిచ్చుటలేదు. ఈశక్తు తీసివేసిన చెరసాలలలో ఖయీదీల విధేయతను చూపరు. ఈశక్తును చాలవరకు తగ్గించునట్లేర్పాటు చేసెదనని ప్రభుత్వసభ్యుడు సింహగారు ప్రకటించిరి. సింహగారికి ప్రత్యుత్తర మొసగెను. తీర్మానమునకు అనుమతముగా 88 మందియును ప్రతి కూలముగా 21 మందియును ఓట్లు యిచ్చిరి. తీర్మాన మామోదింపబడెను.

నగరపాడు అడవిలోదాగి, రాత్రి పంపలపాడుమీదుగా కొండలమైండి 20 గంటల పాటుచేరినదని తెలిసెను.

ఈ విధముగా నరగుధా కొండల మట్టి ముగిసెను. మేము చాలప్రయాసపడిన అదృష్టములేక విప్లవకారులమరల తప్పిపోయిరి.

పి. వెంకటస్వామిగారు రాజగారి క్షుణ్ణసౌఖిని పట్టుకొనుకొనిరి. నరగుధా కొండలపైనుండి మానెలన్నియు తిరిగి రావలెను. అన్ని కంపెనీలనుండి దీర్ఘప్రయాణములచే నలసియున్నది. చాలమందికి జ్వరము వచ్చెను. కనుక తిరిగి వచ్చుట చాల కష్టమైతి. (నవీనము)

కానసభలను బహిష్కరింపవలెను

చెన్నపురి (ద్రవిడ) మండల కాంగ్రెసుసంఘమువారి తీర్మానము

చెన్నపురి (ద్రవిడ) మండల కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘ (జనరలు బాడీ) సభ నిన్న సాయంత్రము శ్రీమాన్ ఎన్. కె.వి.నాగయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద మహాజనసభా హాలులో జరిగినది. చాలమంది సభ్యులు వచ్చిరి.

“ఇంతవరకును మనకుముఖ్యమైన రచనలందు చున్న అసహాయనిధాంతము తేకమున నుద్దీరణము నుండగలదు. కానసభలకు వెళ్లుటకున అసహాయాద్యమమున కట్టిమేటును కలగదు. కాశ్వరధర్మములగు సర్వకార్యములనుచుచులనై నాధారపడిన అసహాయాద్యమును గాంధీమహాత్ముడు అనుమతమునకు గొనివచ్చెను. కానసభలకు వెళ్లుటకున కాంగ్రెసు మతమునకు దౌర్బల్యము కలుగుటయేగాక ఆతిర్మాన మామోదించినవో కాంగ్రెసుకుసభకారు గాంధీమహాత్ముని కనుమరించినవారగుచు, గాంధీమహాత్మునికారాగృహమునకువంపగానే కాంగ్రెసువారు తమమహాత్ముని ఉన్నతాశయమును మరచి కాంగ్రెసున కభ్యాధి కరిగించుట పాడిగాదని శ్రీయుతులు ఎం. ఎన్. నుబ్రహ్మణ్యయ్య, వి. చక్రవర్త్య, ఆర్. చిన్న సాయయ్యగార్లు నడిపిరి. కానసభకు ప్రతినిధులను ఎన్నుకొని కాంగ్రెసువారు వారిని కానసభలకు వంపవలెనని ఆదివదిదసభ్యుడగు ఆర్. జయవేణుగారు నడిపిరి. సభ్యులు స్వతంత్రముగా నాలోచించవలెనని యిదియల బోధనలవారము మోచెనుగూడదు. మనము కొరవడి స్వరాజ్యము. నిర్మాణనిర్మాణసాధనములను తెచ్చిని ఉపయోగించి దానిని బడయునలెను. దౌర్భాగ్యవిరహిత మగు అసహాయాద్యము నిధాంతమును మహాత్మునితాదర్పమును మారము మరచగూడదు. అని సింగరవేణుగారు నడిపిరి. ఓట్లు పుచ్చుకొనగా కానసభలను బహిష్కరింపవలెనని తీర్మానమున కనుమతముగా 88 మంది ఓట్లు యిచ్చిరి. తీర్మాన మామోదింపబడెను. సమాధానమున కనుమతముగా మార్గమును కానసభాప్రవేశమున కనుమతముగా 14 గురును ఎన్నికలకు నిలిచి ఎన్నుకొనబడిన పిమ్మట కానసభలకు వెళ్లగూడదని 28 మందియును ఓట్లు యిచ్చిరి.

మౌలానా హజరతు మోహనిగారు

వేగం మోహనీగారు పూనాలోనున్నారు

కేసు మరల సెప్టెంబరు 5 వ తేదీకి

వాయిదా వేయబడెను

ఈ కేసులో మోహనీగారి సహాయుడయ్యెను శ్రీ యుతులు ఎన్. సి. కెల్కరు, ఎన్. ఆర్. భోపల్కర్లగారు గతవారమున ముమ్మారు ఎరవాడచెరసాల కేగి మోహనీగారి తో సభాపించిరి. మోహనీ వేగంగారు పూనాకువచ్చిరి. ఆమె మోహనీగాని చూడగోరగా ఉద్యోగులు నిరాకరించిరి. ఆమె దొరకనమువారికి తీర్మానంపెను. మౌలానాగారి చెండన ముద్దాయితుగు వార్తలను బామినమీద విడుదలచేయుటకు ప్రయత్నించుట జరుగుచున్నది. “ఈ కేసును నన్ను గూడ బొంబాయికి మార్చవలె చాల ముఖ్యమైన కేసునిచారణ కావలసియున్నదని” మౌలానాగారు భూబాయి ప్రాంతవారికి పిటిషను పెట్టవలసి. మరల సెప్టెంబరు 5 వ తేదీని విచారణ జరుగును.

ఈవృత్తాంతము చాల కృతీకముగాయున్నది. కాని మమ్మీ తప్పించుకొని పారిపోయి రనుమాట వికళము.

నిజముగ జరిగిన సంగతి క్లిష్టతల తెలియుచున్నది. రాజునకు యితరులు కొందరికి జ్వరముగానందెను. కనుక గామదొరలతో కొందరి, మమ్మీలను దూరముగా తరిమివేయుటకై, నరగుధా కొండలపైవు పంపెను. ఇంతలో రాజు గామదొరలపై వేడి యెచ్చుగాంటచే చేకవన్న ఘాటించెడి బోయెను. గాంగు రాత్రివేళనడచుచు, పగలు అడవిలోదాగుచు జ్వరల్లాఘాటించి అనుండి కిమిలిడ్డకును వెడలెను.

మేము గాంగంతయు నరగుధాకొండలపై నన్నునని అక్కడవారిని యెదుర్కొనుటకు తగిన యేర్పాటులు చేయుచున్నాము.

20, నవంబరు, 1922:—ఈదిగున రీతిని యేర్పరచిరి.

(1) స్వీనీగారు కృష్ణవేణిపేటనుండి వాయువార్తా పీర్వాటులను దీసికొని గంతకరికొట్ట గూడెము మీదుగా నరగుధాకొండలకు రావలెను.

(2) బానగారు కొయ్యూరునుండి కాజవొమ్మంగి వెళ్లవలెను.

(3) హ్యూముగారు కొయ్యూరులో నుండురు.

తుపానులుగా నుంటచే ప్రయాణములు చాల కష్టముగా జరిగెను. స్వీనీగారు, కీటుగారు కర్నూలులో పగల్గె రథాని రాత్రి యాటట్లతోనే మంచులో నుండవలసినవైనను.

నరగుధా వెళ్లుసరికి పిఠూరీవారులు కొండలువాటికి కలంగి తే 19 న వెడలిరిని తెలిసెను. వారు అన్నవరము పోలిను ప్రేమను కొట్ట నుద్దేశించి రని తెలియవచ్చెను.

అప్పుడు యీ క్రిందివిధముగా యేర్పాటులు చేయబడెను.

(1) స్వీనీగారు వాయువార్తా సామానులతో గూడ గాంగు వెనుక వేలంగి వెళ్లుదురు.

(2) కాజవొమ్మంగినుండి లాద్దోడివచ్చి బానగారువచ్చుట నే యుండురు.

(3) హ్యూముగారు, ఆతని కంపెనీ, కొయ్యూరునుండి జడ్డంగి వెడలుదురు.

(4) సాండర్సుగారు వెద్ద కలసనుండి కొయ్యూరువచ్చి యుండురు.

(5) చింతపల్లె వాయువార్తా సామాను సర్వకట్టుము వచ్చి రైలుమీద సాములకోట జడ్డంగి వెళ్లవలెను.

(6) బల్లారి స్పెష్టలు సింపిండినుండి 1 సార్లు 25 జమానులు అప్పుకుమువెల్లి అక్కడ నివర్తనసేతున్న గోదావరి జిల్లా పోలిను నూపరింపెండెము, జిల్లామేజస్ట్రేటులకు సహాయకదలెను.

ఇందులకు నరగుధా వాకల్కొండ కొండలు పూర్తిగ చుట్టవేయబడి ఘాటిలయెన్ను గాంగునకు మర తావులేకుండ నుండును.

తే 28 నుండి అన్ని సిబ్బాదులు యుద్ధమునకు సిద్ధముగా నుండెను. జడ్డంగి వాయువార్తాసామాను తే 24 నకు సామర్లకోట పోర్టుగారితో జేరెను.

తే 25 న విప్లవకారులు కొండలపై పల్లపుగమములలో లింగదార, జావరక, అచ్చంపల్లి, తోటపల్లి, గోకారము గ్రామములు ఏలేశ్వరమునకు 10 మైళ్లదూరమున తర్కగా తిరిగిరి. లేకనుగారు అందుచే వాయువార్తాసామాను సాములకోటలో నేయుంచెను. కాని గాంగు ఏలేశ్వరముపో, స్వీనీగారు తలంచినట్లు వెద్దకురె జి మార్గమున మరల కొండలలోనికి బోయిరి.

వాయువార్తా సామాను సామర్లకోటలో నుంచుట చాలాపొరాటు. పిఠూరీవారులు మాద్రకుండిపోవుచుండగా హ్యూముగారికి స్వీనీగారు వార్తనియ్యలేకుండిరి. పిఠూరీవారులు తే 26 తేది రాత్రిహ్యూముగారిచక్కనుండి పోయి సింగనపల్లి గ్రామము లూటిజేసి కొయ్యూరుపైవుబోయిరి. వాయువార్తా మూలమున యీసంగతి సాండర్సుగారికి తెలుకగా వారు కొయ్యూరునకు వెడలుమార్గము లన్నియు కాచియుండమని మనుష్యుల బంపెను.

26 వ తేది రాత్రి గాంగు చెవల వెళ్లిట్లు, అక్కడనుండి మంపవెళ్లి నట్లు వార్త వచ్చెను. కనుక సాండర్సుగారు రాత్రి మంప వెళ్లి చెవలనుండి వచ్చుటకును తెల్లకారులకు కామకొని యుండెను. గాంగువచ్చునూచున లేమియులేవు. 28 వ తేది కొండగ్రామములుగాంగు గుడపల్లిలోనున్న దనికెట్టిది. వెంటనే అచ్చటికి బోయెనుగాని యింతలో వారు ఘాటిలమీదుగా అంటాడవైవు అడవిలోనికి బోయిరి. ఆతని మనుష్యులు అంటి పోయిరి. గాంగును వెంటించిన లాభము లేదని కలచి కృష్ణవేణి పోలి వచ్చెను. తరువాత తెలిసిన సమాచారములకు గాంగు తే 27

హిందూమతానుల కొట్లాటలు

కానాగంజి

కానాగంజిలో మొదలైన పండుగల కడకటికను లలో హిందూమతముల వారికిని విరోధములు ప్రబలముగాని కొట్లాటలు జరుగలేదు. తగిన ఏర్పాట్లు చేయబడెను. వజ్రముల బడిగల హిందూ మహమ్మదీయ ప్రభువులను, పైకములను నిర్ణయముగా చేర్చిరి. వారును పోలీసువారి సహాయము 28 వ తేదీనండి గట్టి తిరుగుచున్నారు.

మహారాష్ట్రులు

29 వ తేదీన గూడ హిందువులు దుకాణములు తెరువలేదు. మహమ్మదీయులు దుకాణములను తెరిచిరి. తగిన జాప్తుల ఏర్పరచిన గాని దుకాణములను తెరువజని హిందువులు చెప్పిరి. చాలమంది అరెస్టు చేసిరి. 48 మంది మహమ్మదీయులను చాలంజి చేసిరి. వారిలో 27 గెల్లెవై కేసు 297 కేసునుండి సెమన్సుకు పంపిరి. దోపిడీ సాక్షులు రాట్టలుచున్నారు. అసాక్షులు దోపిడీగాంధ్రు రాట్టలులో కొంత పిగులలో పారవేయచున్నారు. కొంత తగులబెట్టుచున్నారు. 400 మంది హిందువులు గాయముల తగిలెను. 81 వ తేదీన దుకాణములు తెరిచిరి. ఆరు బందిపోటు కేసులను సెమన్సుకు పంపిరి. 121 మంది అరెస్టుచేసిరి.

మహారాష్ట్రలో దోపిడీలు హత్యలు చేసి యింద్రులు తగులబెట్టిరి. బజారులోనన్న హిందువుల దుకాణములను బట్టలు వెండి బంగారం, నగలు దుకాణములు చుట్టునున్న నన్నిటిని మహమ్మదీయులు దోచుకొని గట్టపెట్టిరి. బజారు పొడుగునను హిందువుల దుకాణములలో నట్టకడని దోక్కిటియును లేదు. హిందువుల యనుపదెట్టెను నమ్మెటలతో వరుగుబట్టి భారీ పెట్టెలను రోడ్లమీద పడవేసిరి. వానిని నేను చూచితిని. వందలకొలది హిందువులయంద్రలో ఒకచెట్టెన, గిన్నెలను ఒక భాగ్యపురింజయైన లేకుండ పూర్తిగా దోచుకొనిరి. కందలకొలది దస్తావేజులను లెక్కలపుస్తకములను తగులబెట్టిరి. వేలకొలది హిందువులు గాయములతగిలి యింద్రలో వడి యున్నారు. వారి నెక్కువను చూచుచున్న లేదు. చాలమంది హిందువులను చంపి వారి కేసులనుగూడ మహమ్మదీయులు తీసికొనిపోయి గాన చంకడినవ రిసుఖ్యను గదిగా నిర్ధారణచేయవరకాములేదు. చాలమంది కడకడుటలేదు. ఇద్దరుకుతులను మంటలలో జడవేసిరి. నలుగురుకుతులను నూతులలోనుండి తీసి బ్రతికించిరి. ఈ దౌర్జన్యములనుచేయుటకు మొదట నిశ్చయించుకొనియే వారిట్లు చేసిరిని తెలిసిజదిని మజబురుగర కాస్తవ్యులగు పెన్నింగుకాళ్ళపొగారు తెలిపిరిని వారణాసి ఆజపత్రికలో రెండుకాలముల వ్యాసము ప్రకటింపబడెను.

అమృత సరు

మరల విరోధములు ప్రబలముగా నున్నవి. పోలీసువారు కావలికాయు చున్నారు.

మూగాడి

తెంగుకూరు జిల్లా మాగాడిలో 21 వ తేదీన హిందువులు మహమ్మదీయులను కొట్టుకొనిరి. 81 మంది మహమ్మదీయులను 5 గురు హిందువులకు గాయములు తగిలెను. ఒక మహమ్మదీయును బలమగు గాయములు తగిలెను.

ధనారా

మొరడబాడుజిల్లాలో ధనారాలో 21 వ తేదీన గ్రామ పెత్తనవారు కొడుకు గుమ్మటముపై రామునివలెను. అడుగుదూరము చేసిరిగాని పోలీసుగలేను. 24 వ తేదీ సోమవారమునాడు సంతలో కొందరు హిందూవులు కేసు దుకాణములకునుండి హాజరులగు మహమ్మదీయులను తరుముటకు ప్రయత్నించిరి. అన్ని నూతులలోను నున్న నూతిలోనుగూడ నిర్భయముగా కొనుటకు వంచములను హిందువులు తీసుకొని వచ్చిరి. వసీరు నూతవర్గ మహమ్మదీయులు వాస్తవపాద ప్రక్షాళనము చేసుకొని ప్రార్థనలు సలిపెనుగాన వచటికి వంచములు వచ్చుటచే వారి కాగ్రహము కలిగినందున కొట్లాట జరిగినది. వదిలించి గాయములు తగిలినవారిని బల మొసకాపు వియ్యట మరల కొట్లాట జరుగలేదు. దుకాణములను మాత్రము సరిగా తెరువలేదు.

మిరటలు

మిరటలులో ద్వేషములు ప్రబలముగా నున్నవి. బజారు దోచుకొనుదని 81 వ తేదీ మధ్యాహ్నము ఒక కదలి బజారు జేరెను. వెంటనే దుకాణముల నన్నిటిని మూసివేసిరి. అది నిజముగాదని చాల దూరము భోధించిన గాని తెరువలేదు.

బాబరుఅకాలీల కేసు

30వ తేదీ విచారణ

“మొదటి కుట్రకేసులో నన్ను కడలి:వియ్యట కేసు నా సుగ్రామమునకే ఆటనుండి అమృత సరుకల్ని కవిరసకోర నాన సేవచేసితిని. అటువం దిహాషీయామును మండలమునందు కాటుకుకూపికి వెళ్ళి గంధివైతిని. తరువాత అకాలీజరి తోగూడ సురాకాకాగపాయి దెబ్బలుతింటిని. తరువాత కృష్ణ సింగుజట్టులో చేరితిని అనిచెప్పి మొదటి అరెస్టునకు 19-11-22న తేదీన బాబరుఅకాలీజరిలోని రాజదోషా ప్రకటనమును జోర్జులో విగ్రహగా చదివెను. “నాసంఘమునకు బాబరుఅకాలీ సంఘముని చేకవెట్టితిని. నేనాకృష్ణసింగుగారిజు (భీరవర్ధనము కల) అని పేరు పెట్టుకొంటిని ఈ ప్రతిజ్ఞలను సైనికులకుగూడ నందచేయుచున్నాను” అని నాతో కృష్ణసింగుచెప్పెను. బాబరుఅకాలీలను సుర్యతెలివవారికి బహుమానములనిచ్చెనని దొంగమువారు ప్రకటించి కృష్ణసింగును గుర్రాని అరెస్టుచేయుటకు వారంట్లను వంపగానే జోహుకులు చుట్టునున్న దొంగతనములతో కలసి మమ్మలను అరెస్టు చేయుటకు తోడ్పడకుండుటలు వారిని బెడరించుచు కొన్ని ప్రకటనలను చేయుటకు మేముగూడ కాలాించితిమి. దీనిని సింగమున్ను ను వారితో కలసిమరియొక బాబరుఅకాలీ పత్రికను గూడ ప్రకటించితిమి అని యాసాక్షి చెప్పి 25-12-22 వ తేదీ కల ప్రకటనలోని రాజదోషావిషయమును జోర్జులో విగ్రహగాచదివెను కృష్ణసింగును అరెస్టుచేయగానే నేనే నాయకత్వమును సమీపి గరుజులను బిరుదును ధరించితిని. నేను ఒకనుండి తీసిన నిశితఖడ్గమును కేబూని ఒకసభలో నువ్వనించితిని. చాల సభలను జరిపితిని. చాల ఏర్పాట్లను ఆశించితిని. కాన నన్ను అమృత సరుకల్ని అరెస్టుచేసి జలందరు మేజస్ట్రేటు జోర్జుకు తీసికొనిపోగా నేను అప్రూరువైతి నని యాసాక్షి చెప్పెను. ఆనాడు కానుబిత్ జరుగలేదు.

ధిల్లీ తేజదినపత్రికా సంపాదకుని అరెస్టుచేసిరి

30 వ తేదీ ఉదయమున ధిల్లీసరహున తేజదిన దినపత్రికా సంపాదకుడు జేకబుడు గుప్తగానిని 158 ఏ, 505 కేసుల క్రింద అరెస్టుచేసి ధిల్లీ జిల్లాజయములో నుంచిరి. గుప్తగాని కాకిలో జరిగిన హిందూమహాసభకు కార్యదర్శిగానున్నారు గుప్తగా రాసభకుగాన కార్యదర్శిగానుండి యిటీవలే ధిల్లీ వచ్చిరి.

మధుర అరెస్టులు

మధురలో 17 గురు మహమ్మదీయుల మీద క్రి. ప్రా. కోడు 110, ఇ. ఎఫ్. క్లాజుల ప్రకారము చార్జి వాఖలు చేసిరి. దరారుకు కేసుచారణ పెట్టె బరు 15 వ తేదీ జరగును. వారిలో 10 మంది అరెస్టుచేసి బామినమిక వరకే 7 గురు యింకను దొరకలేదు.

అల్లయచ్చ బ్యాంక్

వ్యవహారములు

కలకత్తా ప్రాజెక్టు ధిల్లీ గ్రామ రెండవటివనలను విచారించి మొదటిదానిపై బ్యాంకుయొక్క ప్రాధికారమునుకు వంచనముచేసిన బ్యాంకు ఉద్యోగియులకు ముందుగాడబ్బు నీతికరమైన కోరుట కాధారములేదనియు, అందరు పెట్టుబడి దాస్తతోపాటుగా నీతిబడుని తీర్చుచుిరి. రెండవదానిపై ఏప్రిల్ 27 వ తేదీన అల్లయచ్చ బ్యాంకు కరాచీ కాఖవ్వారా బొంబయిలోని యొక కర్తకంఘమునకు వంపులకై కరాచి కర్తకులగు హేరాచంద్ తారాచందుగాడు డిఫాజిట్ చేసిన 30 వేల రూపాయ తారాచందుగారి ఆస్తియేకావన దానిని బ్యాంకువారు వెంటనే ఇచ్చి వేయవలెనని ధిల్లీ తీర్పుచెప్పెను.

శ్రీ అమరకలా విలాసినిసభ

మరివిషయకోపన్యాసము-శ్రీకృష్ణ జననము - హిందూసభ

స్వస్తి శ్రీ కళ్యాణదారి వామ సుఖ కావలెను ర సోమ వారము (8-9-2) కోజాన తలుపులెట్టిది నె 217 య రామ స్వామి కేవలయముందు వేదాంతకోషణి శ్రీజన నుబ మృత్యుకాశ్రీగారు “శ్రీ కృష్ణజననము”ను గుర్చి ఉదయము 7-80 గంటల వ్యవధినిచేదరు కేంద్రవరం శ్రీ కే. సుబ్బారామ కాశ్రీగారు అధ్యక్షత వహించెన. ఈ సందర్భమున శ్రీ వి. సోమకేశ కర్మగారు “హిందూసభ”ను గుర్చి మాట్లాడెదరు. ఎల్లరును విచ్చేయ ప్రార్థించెను.

వీహరువరదలు

అపారమగు ధన, ప్రాణనష్టము

శాసనసభయందు ప్రభుత్వపక్షటన
రా.వీ. అ.పు. 81:— వీహరువరదల ప్రభుత్వపక్షటన
ఈవిషయము తిరిగి సమావేశమయ్యెను. ఇటీవల కోజ, గంగానదులు పొంగుటచే గలిగిన వేరదల వలన గలిగిన నష్టములగురించి, ప్రభుత్వసభ్యుడు డాక్టర్ మెప్పన్నగారు ప్రకటనను నివేదించెను. అందీ క్రిందివిషయములు కలవు. వేరదలవలన గలిగిన నష్టములు ప్రభుత్వమువారు సామర్థ్యంతో గమనించుచున్నాడు. వ్యవసాయానికి సహాయ, మోకగ్గుల కన్నీడయన్నములు నోసర్చుటకు, అగ్రాజిలానుండు చారాపు 150 చ. మైళ్ల ప్రదేశము ప్రవాహమున నునిపోయెను. కొన్ని ప్రదేశములందు నూటికి 75 శా. వ స్పృహములు త్రమేనునిపోయెను. వైరులకును నిజవర్ధాన్యమునకును విత్తులకును చాలానష్టము గలిగెను. పా.రా.యందు 11. గురు మృత్యుచి. నదికిని, రైలుమార్గమునకును భయభక్తులు ప్రదేశమున కెక్కిరవచ్చును గలిగినది. అచ్చట సగముకంటే సభికుమగ స్పృహలు కూలిపోయెను. వైరుల పోరుకు నష్టము గలిగెను. ఇచ్చటకుతులకు చాలాభిక్షము గనవచ్చును గలగలేదు. ప్రాణనష్టమును గురించి రూ.డి.చార్త తెలియలేదు. పాట్నూర, కామవట్టల కభిక్షకును నష్టము గలిగెను. కోజనది తీరమున చాలాగామములు నాశనమయ్యెను గయముందు కొంత ప్రాణనష్టము సంభవించెను. 15 గ్రామములకు ఎక్కువనష్టము గలిగెను. స్పృహములో చాలభాగము కూలిపోయెను. అయ్యుప్రదేశములందు గల ప్రభుత్వోద్యోగులు తమ సాధ్యమైనంతవరకు బాధితులకు సహాయముంబర్చి, తినివేడిన సంత్రాప్తముగా లేను. గా. మెప్పన్నను గానును, గా. సింహగారును వచ్చిడివారమున పాట్నూ అగ్రాచా ప్రా.లను దర్శించి, సహాయోపాదముల గురించి సానికాధి. కామలతో చర్చించెన.

గా. మెప్పన్నను గారి యాహ్వానముపై, చాలమంది సభ్యులు, సహాయవిధానము గురించి సూచనల గావించుచు ప్రసంగించిరి. బాధితులకువారికి ఋణముల నోసగుటకు 10 లక్షలను వెచ్చించవలె ననియు ఇందు య 4 లక్షలుతిరిగిరూలుగావన తలంపుతో నోసగ వలెననియు, ఋణతిర్వాకమునకు సావకాశములగు దీర్ఘములగు వాయిదాలనిర్ణయింపవలె ననియు సభ్యులు సూచించిరి. రాష్ట్రమునుంతటా కళాధర్మముల ఏగును తిరిగింపవలెనని రా. 21 ద్వారాకాధిగారు సూచించిరి. ప్రభుత్వసభ్యుడు ప్రభుత్వర మొగు ముఖ్యుల సూచనలు సంత్రాప్తముగ విచారించబడు నని తెలిపెను. (అ. సె.)

ఇంకను లాంఛనములేనా?

బొంబాయి కార్పరేషనువారు త్రిత్తగవర్నరునుకు స్వాగతముచగుటకు తీర్మానించుట

కాంగ్రెసుపార్టీ సభ్యుల తీవ్రప్రతిఘటనము
ఇటీవలకు నిలిపివేయబడిన బొంబాయి కార్పరేషను సమావేశము గురువారము సాయంత్రము జరిగెను. బొంబాయి క్రొత్త కన్సిడు నకు స్వాగత మొసకవలె నను విషయమునూర్చి డాక్టర్ నుభయాగారుకు ప్రాదించిన తీర్మానముపై దీర్ఘమును తీరణమును వగు చర్చ జరిగెను. వీ. కే. పటేలుగారు నాయకత్వముక్రింద కాంగ్రెసు పార్టీకి చెందిన సభ్యులు తీవ్రప్రతిఘటనలు గావించిరి. కెన్యాలో భౌతికతీయల కవమానము గావించబడుటవలన జాతీయవాదులు కచ్చే పోయే ఎవర్నరుకు స్వాగతములను వీడ్కోలులను నివృత్తుటగావించెడి యోర్నాలులలో పాల్గొనరాదని నిశ్చయించి యా, బొంబాయి పొరులు తానుగిసంతకరకు స్వాగతము కల్పింపకుతూహలముతో లేనియు, కేసుక కార్పరేషనువారు స్వాగత మొసగిన కన్సిడు కే హార్మియకో గారిని ప్రవాసమున కంపి, గాంధీ గారిని ఖయిదులో పెట్టింధిరియు పత్రిక. యమునానామే మహాగాడు భోతకర్మను వృద్ధయత్రాగ్యముగ రాజునెట్టి యాపులలేదనియు చట్టముననుసరించియే యాపుయ్యు జనియు పత్రిక. వ రీ హడ్డి నను సతిగాను సభ్యుల ప్రతిపాదనకు విచారణ సూచించుచు ప్రార్థనము కార్పరేషనువారు మర్యాదకు లాప మెప్పుడును చేయలేననియు ప్రపంచమంతయు ధరితర్యముపై దృష్టిగుడుచున్న యీ కాలమున నీస్వాగతము నివృత్తుటకు నిరాకరించి నీవర్తమాకు పాల్పడవలసినది. తీర్మానము తిని నుకు అనుసూయగను, 84 గురు ప్రతిపాదనలను నులచే అంగీకరింపబడెను.

ప్రకటనము

3 వ తేది బామవారమున శ్రీ కృష్ణజయంతి పండుగయగుటచే, ఆనాడు ఆంధ్రప్రదేశ్ నాలు వడడు. సంపాదకుడు.

ఆంధ్రప్రదేశ్

1922-వ సం. ఫిబ్రవరి 20-1 వ తేది

శనివారము

కారాగృహములు

—:—:—

1922 సంవత్సరపు కారాగృహ పరిపాలనా నివేదిక ప్రచురింపబడినది. ఇంతవరకును, జయల్ల సేరస్థులచే మాత్రమే క్రమింపబడుచుండెడివి. ఇప్పు డిన్నో సహాయనిరాకరిణోద్యమము మూలమున నిష్కళంకచరిత్రులగు, దేశభక్తులచేగూడనాక్రమింప బడుట తలస్థించుచున్నది. 1922 సంవత్సరాంతమున 24848 మంది ఖయిదీ లోనుండిరి. ఖయిదీలసంఖ్య బెరుగుటకు, మాంశాలును, అసహాయవాదులును తేరుట కారణమని చెల్పవలసివచ్చింది. దొంగలసము క్రిందజరిగెడి నేరములు తగ్గినవియు, రాజకీయాందో శనము మూలమున ప్రభుత్వమునకు ప్రతికూలముగ తేయబడిన నేరములును, జామీనీయకుండుటచే గలిగిన నేరములును వృద్ధి యయ్యెనని నివేదిక చెల్పుచున్నది. ఆసికి సంబంధించిన నేరముల సంఖ్య తగ్గింపుల నివేదిక తెల్పుచున్నను, పలు తావులనండి చోరుల దుండగముల వలన ప్రజలు బాధపడుచున్నటుల వార్తలు దెంచుచుండెను. ఏని లెక్కకై కొనబడెనా? బహుశా అధికారులదృష్టి మామూలు నేరములపైకన్న, రాజకీయనేరములపై నెక్కుడగ ప్రసరించెయిం దును. అందుచే చివర నేరములసంఖ్య వృద్ధియై నటులను, మొదటి రకపు నేరములసంఖ్య తగ్గినటు లును గనపించెయిండును. జయలు కమిటీ సూచ నలకు ఫలితము గ, ద్వీపాంతరవాసశిక్ష విధింప బడిన వారిని అండమానుదీవులకు పంపుట మాను కొనబడినటుల ప్రకటించబడెను. కాని, యీ ప్రకటనము ప్రకారము పని మాత్రము జరుగలేదు. 1277 మంది మాంశభాఖయిదీలను అండమాను దీవులకు బంపినటుల, నివేదిక చెల్పుచున్నది ప్రభుత్వమువారికి సంస్కరణమునకు దిలపెట్టిన, అది యాములలోనికి వెంటనే వచ్చుట యరుదు. మధ్య ఎన్ని కష్టములో వాటిల్లుచుండును.

నివేదిక సంవత్సరమునందు సెంట్రలు జయల్ల నుండి 20 మందియు, ఫోజయల్ల నుండి 7 గురును లెప్పించుకొని పారిపోయిరి. వీరిలో కలు వురు కట్టుబడిరి. పాలంకోటజయలునుండితప్పిం చుకొని పారిపోయిన కలువురు ఖయిదీలలో, జంబు లింగనాడా రొకరు. జంబులింగనాడారు ఇప్పటికిని స్వేచ్ఛ గ నున్నాడు. దక్షిణదేశమున నిలడు బంది పోతులను గావించుచు, ప్రజలను భయభ్రాంతుల చేయుచు తిరుగుచున్నటుల వార్త లకప్పుడప్పుడు తేరుచున్నవి. జయలులోని ఖయిదీలపై మోకబడిన నేరముల సంఖ్య వృద్ధియైనున్నది. ఖయిదీలపై విధిం పబడిన శిక్షల సంఖ్యయు హెచ్చినది. జయల్లలో ఖయిదీలను శిక్షించుటకు, వారు జయలు నియమ

ముల నుల్లంఘించుట కారణము. కాని, యిందు విషయమై జయలులనుండి ఘోరవార్త లనేకము లు దెంచుచుండును. ఖయిదీలను పెట్టిన బాధలు దుస్సహాయములను సంగతులు బయల్పడుచున్నవి. ఇండిలి సత్యాగ్రహముల నరయటకు ప్రజల కవకా శములేక యుండెను. అయినను, అసహాయవాదులు జయల్లలోనికి బోయినప్పటియు, అక్కడ జరిగెడి అసభ్యచర్య లనేకములు బయల్పడుచున్నవి. దేశ భక్తులు పలువురు, తమకు గలిగిన కష్టములకు గిని యకున్నను, లోకమానకు చెలియట కి సంగతులను బయటపెట్టిరి. కడ్డలూరు జయలులోని ఖయిదీలపై శిక్షలు విడివిగ విధింపబడినటుల, నివేదిక మంగీకరించు చున్నది. అసహాయవాదులగు ఖయిదీలు జయలులో చేసిన నేరములవలన, నిని సంఖ్య బెరిగింపుల నివేదిక చెల్పుచున్నది. కడ్డలూరుజయలులో కలువురు అస హాయవాదులగు ఖయిదీలు తమ యసమృత్తి చెల్పు టకు, భోజనము మానివై చిగింపుల నివేదిక యందు గలదు. ఇట్టి ఫలితము గలుగుట, జయలు పరిపాలన మునకు గౌరవప్రదము గాజూదు. విద్యాధికులగు అసహాయవాదులయెడలనే యీ రీతిని ప్రవర్తించు చుండ, తక్కి నఖయిదీలకట్ల జయలు అధికారులెటుల ప్రవర్తించురో యూహించుట సూభాష్యము. కాని ప్రస్తుతపరిస్థితులలో, జయలు పరిపాలనా కారణము లెగునని దోచదు.

అయిన గురు ఖయిదీలపై చెబ్బల శిక్ష విధింప బడినటుల, నివేదికయందు గలదు. జయల్లలో చెబ్బలగొట్టు కద్దతిని తొలగింపవలయునని, పెక్కు శాసనసభలు గోరుచున్నను, లాభము గలుగుట లేదు. అందుగానిలో, వెల్లూరు సెంట్రలుజయ లలో నెకరిపై, పనిచేయలేదని 30 చెబ్బలు విధింప బడెను. బల్లారిజయలులో మాంశభాఖయిదీ కొకరికి 15 చెబ్బలును, విశాఖకట్టణములో నెకరికి 25 చెబ్బలును, తంజావూరులో నొకయునకు 20 చెబ్బలును, మధురలో నొకనికి 30 చెబ్బలును విధింపబడెను. ఈ కేసులన్నిటిలో చెబ్బలశిక్ష ననన సరముగ విధింపలేదని, జయల్ల ఇక స్వేచ్ఛరు జన రలుగారు నిర్ధారణజేసిరి. 1922 సంవత్సరమునందు జయలు శాఖక్రింద 3791147 రూపాయలు ఖర్చు య్యెను. వెనుకటి వత్సరమునకన్న, 1093615 రూపాయలధికముగ ఖర్చయినటుల చెలియుచున్నది. ఇందుకు, మాంశభాఖయి అసహాయవాదులును జయల్లలో నధికముగ తేరుట యొక కారణమని నివేదిక లో సూచించబడినది. జయల్లలో కెల్ల కడలూరు జయలులో ఖయిదీలక్రింద ఖర్చు హెచ్చుగ నుండెనట. కారణమేమి? అసహాయ వాదులకు గోధుమ, నెయ్యి, మజ్జగ నిచ్చుటవలన ఇటులజరిగెనట. అసహాయవాదులకు వ్యాధిపేరిట అనవసరముగ సౌకర్యములు కలిగింపబడెనని, ఇక స్వేచ్ఛరుజనరలుగారిభిప్రాయపడుచున్నారు. పాపము, అసహాయవాదులకు గలిగినకష్టములు వీరి దృష్టి కింకను సరిపోవులేదు గాబోలు! జబ్బుజేసినపుడు, కొంచెము కష్టమిచ్చుట అనవసరమునచో, కామి రానుగారి భూతదయ నేమని కొనియాడవచ్చును! అసహాయవాదుల కొసగిన సౌకర్యము లధికముగ నున్నటుల, ప్రభుత్వమువారుగూడ అభిప్రాయపడు చున్నారు.

జయల్ల నుండి వచ్చిన అసహాయవాదులు తమకు గలిగిన భోజనపు యిబ్బందులు మిక్కుటమని చెల్పుచుండిరి. రాజకీయనిర్బంధి తులకు ప్రత్యేక సౌకర్యముల మెసగుటకు, నుద్రాసు ప్రభుత్వము రిడి వరకు నిరాకరించియుండిరి. వ్యాధిగస్తులైనపుడు అసహాయవాదుల కేయదగిన సౌకర్యములను గూడ అధి

కారులు తొలగించుచో, విచారపడ నక్కరలేదు. జయలు పరిపాలనా స్వభావము స్థితి సందర్భము మరింత స్థిరపరచును. మహాన్యురీయ ఖయిదీలకు పాడుగాటి లాగులనిచ్చుటవలన గూడ, ఖర్చు హెచ్చయ్యెనట. జయల్లలో తయారయిన పిస్త్రువు లను ప్రభుత్వశాఖలు విధిగ కొనుక్కుండుట చే, పిస్త్రుము గలుగుచున్నదనియు, ఇందువిషయమై ప్రభు త్వమువారు ఆయాశాఖాధికారులకు గట్టియుత్తరు వులను కంపవలెననియు, కామిరానుగారు కోరు చున్నారు. ఈ విషయమును తాము ప్రత్యేకముగ విచారణ జేయుచున్నామనియు, ఆర్డరులు త్వరలో వెలువడుననియు, ప్రభుత్వమువారు సూచించిరి. ఇక ఆరోగ్యవిషయమును జూచిన, జయల్లస్థితి దుర్భరముగ నున్నది. మరణములసంఖ్య అతివిస్తారముగ నున్నది. 1920 సంవత్సరమునందు 1000 కి 19 మందియు, 1921 సంవత్సరమునందు 1000 కి 21 మందియు చనిపోయియుండ, 1922 సంవత్సర మున 1000 కి 50 మందికి పైగ చనిపోయిరి. ఇది ఘోరముగదా? ఇందుకు, మాంశభాఖయిదీలు విశేషముమంది జయల్లలో బ్రవేశించుటయే కారణ మని, నివేదిక సమాధానము జెప్పుచున్నది. 1230 మరణములలో 1011 మరణములు మాంశభాఖకు సంబంధించినవేనట. కాని, ఇది సరియగు కారణమా? మాంశభాఖయిదీల ఆరోగ్యమును కాపాడుటమాత్రము జయలు అధికారుల ధర్మము గాదా? జయల్లకు సంబంధించిన వైద్యులేమి జేయుచుండిరి? కామిరానుగారు చెలిపిన సమా ధాన మే మాత్రము తృప్తికరముగ లేదు. జయలు పరిపాలనము క్లిష్టి మిగుల కఠింకదాయకము. అసహాయవాదులకు సౌకర్యములను కల్పించు విష యమై శ్రద్ధ జూపెడివారు, ఖయిదీల ఆరోగ్యము విషయమై ఎక్కుడు శ్రద్ధవహించిన వేలుగనుం దును. మొత్తము మీద జయలు పరిపాలన మెంతయు అసంతృప్తికరముగ నున్నది. అసహాయవాదులు జయల్లలో బ్రవేశించువరకు, అందలి దుస్థితి యంతగ బయల్పడలేదు. ఇప్పుడది బయల్పడుటచే, జయలు అధికారుల సమాధాన ములు ప్రజలను సంతృప్తిపరుపజాలవు.

ఇటలీ గ్రీసుల తగాదా

యూరపుస్థితి మరల కల్లోలపూరితమగుచున్నది ప్రాన్సు జర్మనీలకుగల తగాదా అటులనే నిలచి యుండగ, గ్రీసునకును ఇటలీకిని వివాదము నడుచు చున్నది. ఆస్టేరియను సరిహద్దులలో ఇటలీ ప్రతి నిధులైదుగురు హత్యజేయబడిరి. ఇందుకు ఆగ్రహ చిత్తులై, ఇటలీ ప్రధానమంత్రియగు ముసులోనిగారు గ్రీసుకంత్యసందేశము పంపిరి. గ్రీకునైనాస్థానకారి ఇటలీ పతినిధులకు సంపూర్ణ మగు తుమాంపణ నొసగ వలయుననియు, ఇటలీజండాకు గ్రీకునొకలు సమ స్కరింపవలయుననియు, ఇటలీ నాకా దళమును ఫిరంగుల మ్రోగించుట మూలమున గ్రీకనొకలు గౌరవింపవలయుననియు, గ్రీకు నొకులపై ఇటలీ జండాలు నిలిపి యుంచ వలయుననియు, మృతులయినవారికి ఉత్తరక్రియల జరుపునపుడు ప్రభుత్వసభ్యు లందరును హాజరు గావలయుననియు, అయిదుదినముల లోగా ఇటలీ మిలిటరీ సైనికాధికారింపుట విచారణ జరుపవల యుననియు, నేరస్థులపై నురిశిక్షను విధింపవలె ననియు, అయిదుదినముల లోపల 5 కోట్లలైరు నాణెములను కష్టపరిహారముక్రింద చెల్లించవలయు ననియు, ఇటలీకి చనిపోయినవారి కవములను దీసి కొని పోవునపుడు మిలిటరీ గౌరవములు జరుగవల

యు ననియు, అంత్యసంక్షేపము దెలుపుచున్నది. హంతకులు గ్రీకులుగారనియు ఆస్థేనియనులనియు' గ్రీకుమంత్రి సూచించెను. ఆ స్థేనియను లిది యంతయు సర్వాభిప్రాయమున దెలుపుచు, గ్రీకు లే యిందుకు బాధ్యులని చెలిపిరి. గ్రీకు ప్రభుత్వము వారు ఇట్టి కేచ్చిన ప్రత్యుత్తరము నందు వారు అడిగిన కొన్నికొర్రెలకు సమ్మతించిరి. కాని, నష్టపరిహారమును గురించిన కొర్రెలకును మరికొన్ని కొర్రెలకును వీరు సమ్మతించుమిరి. ఇటుల సమ్మతించుట తమ స్వాతంత్ర్యము ను భంగమని తలచిరి. ఇట్టిమంత్రిగారిందు కంగీ కరింతురో లేక గ్రీకువై దండెత్తుదురో తెలియదు. ఇట్టి తన సైనికులను, సౌకల్యము సంపన్నపరచుచున్న టుల, వార్తలు చేరినవి. బాల్కనులలో మరల కదిలిక పుట్టిన, యూరపునందెట్టి విషమస్థితి జనించునో ఎవరు చెప్పగలరు? యూపియను సంగ్రాహములకు బాల్కనులలో గలిగెడి కలవరమే మూల కారణమగుచుండును. ఇట్టిమంత్రిగారి అంత్యసంక్షేపమును, ఇటాలియను పత్రికలు హర్షించుచున్నను, ఫ్రెంచిపత్రికలు ఇట్టి తొందరపడనటుల భావించుచున్నవి. ఇట్టి యభిప్రాయమునే లండను పత్రికలు, దెలిపివచ్చి. ఈ తగాదాను, నానారాష్ట్ర సంఘము తీర్పువలయు నను సభిప్రాయము లండి నులో ప్రబలియున్నను, అది సఫలమగునని దోచదు. నానారాష్ట్రసంఘము నిరర్థకముగ నున్నది. దాని నిర్ణయముకొరకు వేదీయుండువాడు లేవియు గనుపించవు. ఈవిషయ మటుండ, మధ్యధరాసముద్రమునందు ఫ్రెంచివారి విజృంభణము సరికట్టుటకు ఇట్టి సైనికులు కలసి యోచించుచున్నవట. అమెరికామూలము మున్రోసిద్ధాంతము సరియిండుచు, యూరపు వ్యవహారములలో తాను జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు నిరాకరించుచున్నది. ఇట్టి స్థితిలో యూరపునందు మరల ఎట్టి కిల్లోల ముదయించునో దెలుప వీలు లేకున్నది.

సీతారామాంజనేయ నాటకసమాజము, ఏలూరు ఈ సమాజమువారు, నెలదినములకుపై కాలము నుండియు చెన్నపురివాసులను తమప్రదర్శనములచే రంజితజేయుచున్నారు. వీరు రేపటితో తమ ప్రదర్శనములను చాలించెదరు. వీరియెడ ఆంధ్రులు మాత్రమేగాక, తమిళులుగూడ జూపిన యభిమానాదరములకు, ఈసమాజమువారి తొలయు అర్హులనుటకు సందియములేదు. ఇట్టిసమాజమును, ధనార్జనాభిలాషతోగాక, కేవలనాటక కళోద్ధరణమునిమిత్తమై స్థాపించి పోషించుచున్న, శ్రీమోతే నారాయణరావు జమిందారుగారు ఆంధ్రులకృతజ్ఞతకు పాత్రులగుచున్నారు. ఇండి ప్రధానపాత్రధారులు అభినయ కౌశలముచేతను, మనోహరమగు గానముచేతను, చక్కని భావప్రదర్శనము చేతను, పాత్రాచిత్యపోషణముచేతను, ప్రేక్షకుల నాకర్షించి ముదమందజేసిరి. ప్రజాసామాన్యమును సంతోషపెట్టుటకు, నాటక శాదర్శమును భంగపరుపక ఉన్నతమార్గములను ద్రోశినందులకు, సమాజమువారి నభినందింపవచ్చును. ప్రధానపాత్రధారులేగాక, తక్కినవారుగూడ తమ ధర్మమును చక్కగ నిర్వర్తించుటచేతనే, నాటకములు రక్షింపబడుట వీలయ్యెను. ప్రధానపాత్రధారులకును లేదితరులకును ఒడ్దికలేనిదో, నాటకప్రదర్శనమువాసి గాంచనరదు. ఈసమాజమువారు చెన్నపురి నింతత్యరలో వదలిపోవుచున్నందులకు విచారము జూపుచు, ప్రతిసంవత్సరమునను వీరిచ్చటికి విచ్చేసి ఆంధ్రులకు ముదముగొలిపి, వారి కృతజ్ఞతకు పాత్రులగుదురు గాక యని కోరెదము. ఈ సమాజమువారి ప్రయత్నములవలన ఆంధ్రనాటక రంగము ఉచ్చదశను గాంచునని విశ్వసించెదము.

స్వరాజ్యలాభము కనడాదేశములోనికి, చీనావిస్వార్థులను, వర్తకులనురానిచ్చుచున్నను, వారి భార్యలుగూని కుటుంబములనుగూని రానిచ్చుటలేదు. ఇందుకు చీనావ్రాధుల్యమువారు అసంతృప్తులై, తమ ప్రతినిధియగు చైనను కాన్పలు జనరలుగారిని కెనడానుండి స్వదేశమునకు రప్పించిరి. కెనడాధికారులు తమ లోపమును గ్రహించి, ఇట్టినిర్బాధముల నికమీద తొలగించెదరని తలచెదము. స్వరాజ్యము సనుభవించెడి చీనాకును, హిందూదేశమునకును, తారతమ్యమేదియో గ్రహింపవచ్చును. చీనా ప్రజల హక్కులకు భంగము కలిగిన, వెంటనే చీనా ప్రభుత్వము వారు చర్యదీసికొనిరి. ఇండియా ప్రజల హక్కులకు వలసరాజ్యములలో నెంతటి భంగపాటు కలిగినను, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఫలప్రదమగు చర్య దీసికొనుటకు ముందుకు రారయిరి. స్వరాజ్యమువలన లాభమేదియో ఇందువలన గ్రహింపవచ్చును.

ఆంధ్రగానసభ ఆంధ్రగాయకులకు ప్రోత్సాహమువగుటకీ నగరమున నేర్పడిన ఆంధ్రగానసభయొక్క యావశ్యకతనుగూర్చి నొక్కితెలుప నవసరములేదు. అట్టి యావశ్యకత ఎంతయో గలవని ఆంధ్రులు చిరకాలమునుండియు గుర్తించుచుండిరి. ఈసభకక్షమున శ్రీకృష్ణజయంతినాడు, విద్యాగోళకపర్తి కోటయ్య దేవంగారి కుమారులిరువురు వేణుగానమును, ఫిజేలు వాద్యమును ప్రదర్శితురనియు, సుప్రసిద్ధ మార్దంగికులగు ఆళ్ళభాటి రామమూర్తిగారు మృదంగమును వాయించెదరనియు, ప్రచురింపబడినది ఈ ప్రదర్శనమునకు ఆంధ్రులు విచ్చేసి సంగీత కళాభిమానమును జూపగోరెదము. తగు ప్రోత్సాహమున్నచో, ఆంధ్రగాయకు లితరులవలె చెన్నగరములో చేరెన్నికగాంచ గలుగుదు రనుటకు సందియము లేదు.

ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సు గోక్లే హాలులో కెరియా సమన్వయ విషయమై బహిరంగసభ యొకటి ముందు జరుగగలదు. అక్కడి గావింపదగిన తీర్మానములు నిన్నటిదినము జరిగిన ప్రారంభ సమావేశమున నిరూపింపబడెను. నిన్నజరిగిన సభకు డాక్టరు బిసెంటుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సును డాక్టరు సప్తూగారు బహిష్కరింపవలెనని, మితవాదులు గూడ అభిప్రాయపడుచుండ, దానికి హాజరయి అసమ్మతిమాత్రము దెలుపవలయునని, ఈ తీర్మానములందు గలదు. బిసెంటుగారి యభిప్రాయముల కిది సరిపోవుచున్నది. ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సును బహిష్కరింపవలె నను కోర్రె, మితవాదుల మెత్తదనమువలన అంతరించు నేమో తెలియదు. చెన్నపురిసభ వా రిట్టి నిరస తీర్మానము సంగీకరితురో లేదో చూడవలయును.

బరిమం ఎన్నికలు : రివల్లికనులు నేటివార్తల ప్రకారము, ఎన్నికలలో గలిగిన విజయమునందు ప్రభుత్వపక్షమునకు బిమ్మట రివల్లికనుపక్షమునకే ఎక్కువ విజయము గలిగినటుల తెలియుచున్నది. ఇట్టి స్థితి ఎల్లరకు ఆశ్చర్యము గలిగించుచున్నది. రివల్లికనుల కిట్టి విజయము గలుగునని ఎవ్వరును ఊహించియుండలేదు. వోటర్లు కలుపుకు ప్రభుత్వపక్షముపై ముందుగను, రివల్లికనుపక్షముపై పిమ్మటను యభిమానము జూపెరట. డివెలరాగారికి 17762 వోట్లు చేకూరగ రెండవయభ్యర్థియగు మార్కెసెలుగారికి 8196 వోట్లు మాత్రమే వచ్చెను. చివర రంగమునందు డివెలరా

గారిని స్పందించుటచేతనే, రివల్లికను పక్షముపై ప్రజల కధికాభిమానము గుదిరెనేమో.

పికెటింగు మద్యపానమును నిరుత్సాహపరుచుటకై, అసహాయవాదులవలెనే, తుంపరెన్న నాయకులు పనిజేయవలెనని, రా. ఖ. టి. రంగాచార్యులు గారు నిన్నటిదినము జరిగిన తుంపరెన్న సమావేశమునందు సూచించిరి. పికెటింగు దోషమని ప్రభుత్వాధికారు లింకను భావించుచున్నను, మితవాదప్రముఖులుగూడ అసహాయవాదుల మార్గమును కొనియాడుచున్నారు. ప్రజలలో పారిశుధ్యము వ్యాపింపజేయుటకు జేసెడి పత్ప్రయత్నములనుగూడ అధికారులు నిరోధించుట వలన, మద్యపాననిషేధముకట్ల వారు గనుకజ చేడి క్రియారహితమగు సానభూతి నిరర్థకమని తెలుచున్నది.

వీహారుశాసనసభ : చెబ్బలశిక్ష జయిలులో చెబ్బలశిక్షకు తొలగింపవలయునని నారాయణ సింహగారు వీహారుశాసనసభలో ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానమును సభ్యులమోడించిరి. ప్రభుత్వసభ్యుడమూత్రమీతీర్మానము నెదిరించెను. తామీతీర్మానము సంగీకరింపమని, అతడు దెలుపుటచే, శాసనసభ్యుల తీర్మానము సఫలముగానే రదు. శాసనసభల తీర్మానము లీతియన నిరర్థకము లగుచున్నవి. ప్రభుత్వములు తమయిచ్చనే నెఱవేర్చుకొనుచున్నవి. జయిలు సంస్కరణముగూడ స్వరాజ్యానంతరమున గాని గలుగనరదు.

సానికీ వార్తలు

శ్రీమతి కస్తూరిబాయి గాంధీగారు జార్జిటౌన్స్లో దంపతులు

నేడుదయమున చెన్నపురికి వచ్చిరి వారికి రైలుస్టేషనువద్ద స్వాగతి మియ్యబడెను సేలమానందు రి. 4 లేదులో జరుగ వచ్చు తమిళ రాష్ట్ర భాష ప్రదర్శనమున ప్రారంభించుటకు శ్రీమతి కస్తూరిబాయి గాంధీగారు రాష్ట్రీయహాసభ క్రాంతిసాధకత్వము వహించుటకు జార్జిటౌన్స్లో గాంధీగారు జోసెపుగారి సతీమణియను ఈ యుదయము 7-80 గంటలకు బొంబయి మెయిన్లో సెంట్రల్స్టేషనులో దిగిరి. వారిని సందర్శించుటకు ప్రేమ ఆదరణముల నుమారు ఆయి దానమడలచుండి ప్రజలు గుంపులు గుంపులుగ జేరిరి. ప్లాటుఫారముమీదకు కాంగ్రెసు కిలాఫతుని ఘుమల అధికారులను సభ్యులను తలపున చేరిరి. వాగ్దాని రాంజీకల్యాణిజీ, కల్యాణిజీ సతి, యామిలు హుస్సేను, అబ్దుల హమీదుఖాను, కే. ఎం. కణిక్కురు, వి. చెక్కెరయ్యగారుండిరి. కస్తూరిబాయి గాంధీ గారికి జోసెపు దంపతులకును వదలరాను నాయకులు ఖద్దరు మాలను సమర్పించిరి. బొంబయినుండి వచ్చిన వీరు మువ్వకును ల్యాంజె గారు మోటారుకారులో కూర్చుండి మెలాఫూరులోని కల్యాణిజీగారి బయట జిరిరి.

ఈ సాయంకాలము తిరుళ్లిక్కేణి సమావేశమున 6-గంటలకు శ్రీమతి కస్తూరిబాయి గాంధీగారు, జోసెపుగారు ఉభయసెంది వెంటనే 6-30 గంటలకు మెట్టుపాల్వే మెయిన్లో నెక్కి సేలమానకు ప్రయాణ మగుదురు.

కన్నడ వరదల సహాయనిధి: ఎల్లిప్పన ను కిక్కురు ప్యాలెసును నెమొరు 66 తేడి సాయంక్రము 6-30 గంటలకు రా.తి 9-30 గంటలకు "హిల్స్ ఆఫ్ డి హిల్స్" అను ఫిలుము కన్నడవరదల సహాయము నిమిత్తమై ప్రదర్శించి ఆ వచ్చిన ధనము తయారు అనిధి కొనుగడుతు కలకత్తా మహాధియోగదా రంగీకరింతుని కార్యదర్శి దెలుపుచున్నారు.

ఇ. కను మిగిలినవారు రాబిబి టి. రంగాచారిగారు, యస్
స్వయ్యూర్తిగారు, వి. రాఘవానుగారు, జి. పి. నరేశ్చంద్రా
దిబిబి యర్. పి. గోవిందరాఘవయ్యగారు, వి. యస్. ల
స్వామికాశ్రమిగారు, పి. శివరావుగారు, పి. రంగస్వామిఅయ్య
గారు (బుధుర) ప్రాసెసరు యరునందన ప్రసాద్, కే. ఆర్.
వీరియ్యగారు, యస్. నరేశయ్యగారు కే. వి. రంగస్వామి
అయ్యగారు, డి. కే. పేలానుగారు, అనిబెసాంబుత్తుగారు
అన్ని తీర్మానములకును అంగీకరించిరి.

ప్రతికారవిధానము

భారతరాయబారుల తీవ్రమగువాదన

బ్రిటిషువస్తుబహిష్కారమును గోరుట

పూనా, ఆగస్టు 31 :—కన్యామస్య సంక్షోభమున రాజబాదులగు జన కారులు, జమ్మిదారులు ద్వారకదాసు గార్లు వీరి సాయుధములతో కార్యకర్తలుగాను గొప్ప గుహిరంగ సభలను దువ్వెత్తినట్లు దాక్షిణ్య పరమేశ్వరుల అభ్యుత్థితమైనది.

కామతూర్య ప్రభుత్వమును సమర్థించుచు నున్నది. రాజబాదులగు ముగ్గురు జేతమున చాల విలువల ప్రచారము నొనర్చెను. తెల్లపెట్టెలు భారతీయుల గురించి వ్యాపింప జేయుచు దురభిప్రాయముల నన్నిటిని మీరు చెల్లించెదరుగాంచిరి. ఈపరిష్కారమునకు అమృతి రూపముగ ప్రతికారముకే గడుగలదు. భారతీయులైన, నివియోగ్యులగువానిని ఉద్ధరించుటవారిని బహిష్కరింపవలెను. భారతీయ కార్మికులకు అధినివేతములకు వలసపడరాదు. సామ్రాజ్య ఉద్యమము లన్నిటిని భారతీయులు బహిష్కరింపవలెను. అధినివేతమునుండి వచ్చునట్లులైన ఎక్కువ దిగుమతిపన్నుల విధించవలెను. భారతీయవాదులు వీరి నన్నిటిని జాగ్రత్తగా విచారించవలెను. ఈపరిష్కారమునకు మన అసమృత్తిని సమర్థింపబట్టు బెంబులకు కనిపించునట్లు దీనికొనవలెను.

స్వరాజ్యమే సాధనము - అన్నిపక్షములును కలియవలెను

యమునాదాసు ద్వారకదాసుగారు

తరువాత యమునాదాసు ద్వారకదాసుగారు రువ్వరించుచున్నట్లునది. తేతమునందన్న పక్షములను తమ విభేదములను కట్టిపెట్టి ఏకమై కృత్యములను నెరుపువలెను. ప్రత్యేక రాజీయ పక్షపాథము భావముతో నేనిచ్చట ప్రసంగించుటలేదు. నేను భారతీయుడను అనభావముతో నొసరభారతీయులతో ప్రసంగించుచున్నాను. 9000 శ్రేష్ఠజల బెరుంపునకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము లొంగిపోయి ఏ.గ్రీన్ముఖ భారతాభిప్రాయము నంటిను నిరాకరించెను. భారతీయులు తమకాతాము విభేదములతో తగవులాడకొనచున్నారనియు వాతేమైతిరిగి ప్రతికార మొనర్చాల రనియు గట్టిపట్టుకొనుచుంటుంటే బ్రిటిషు మంత్రి కర్నము వారిట్లు జేయగలిగిరి. ఆదర్శమునందును, దానినందు మార్గమునందును మనమందరమును ఏకమొప్పుచే, ఎదుటివారు మననిజమును కక్షిగమరించాలక పోయిరిని రుజువుజేయగలము. స్వరాజ్యములేని భారతదేశ మెప్పుటికిని గౌరవించబడదని వాద్యధమను సమర్థింపగలిగెను. స్వరాజ్యదర్శనమున, భారతీయులం బెట్టిభేదాభిప్రాయములు లేని అందరినీ బెలిసిన విషయమే. అట్టిభేద భారతీయులందరను గలసి అన్నిసాధనములను సుజయోగించి అదృష్టమునందుకు ఎదురుకు ప్రయత్నింపరాదో తెలియకున్నది.

కన్యాపరిష్కారము, ఇతరజాతులవారినైన శ్రేష్ఠజాతుల వారి యాధిపత్యమును ప్రభుత్వమును దున్నది. ఆంగ్లదేశమున దున్నట్లు లండన్యందును ఈభావము తీవ్రముగా వ్యాపించుచున్నది. ఈభావమును తొలగించి బ్రిటిషుసామ్రాజ్యము నిలుపుకొనవలెనని నాకల, జాతీయసమావేశము మొదటి నిబంధనమున ఉన్నట్లు. అటువలె భారతీయుల కర్తవ్యము. భారతదేశము ద్వయించి మరతులైన సామ్రాజ్యము నిలువగలదుగాని శ్రేష్ఠజాతులు నిర్ణయించు స్వార్థపరత్వ నిబంధనలైన నిలువగలవు. మనమీద ప్రతికార మొనర్చుట ఎట్లు? ఈపరిష్కారమున ముఖ్యము భారతదేశమున స్వరాజ్యము వచ్చునరకు సామ్రాజ్యము మానేకములందు పాల్గొనరాదు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యప్రదర్శనమును బహిష్కరించుటయందు నేను కామతూర్యము కేకనించుచున్నాను. ఇతరకంటెను క్రిందికిమును ముగ్గురమున, సర్వీకములైన బ్రిటిషువస్తువులను, సామ్రాజ్యవస్తువులను బహిష్కరించుట యుచితమని భావించుచున్నది. వర్తమాను, పారిశ్రామికమును సహకారమును గప్పించి, స్వామ్యముగభరలను నిర్ణయించుటకు దోడ్పడి, ప్రజలపైన ఆశ్వాసమును భారముపడకుండజేసిన యెడల సహిష్కారమునకు దిగుటకు వీలుగలదు. ఆంగ్లదేశము నందు నేను బాధించదానిట్టి కృత్యమును చాలబలముగ పనిజేయవలెను, తలచుచున్నాను.

శ్రేష్ఠసంఖ్యాకులైన శ్రేష్ఠజాతుల బెరుంపునకు వెనుకభూమి, సైనికబలముగూత నుండుటలే వారు విజయ మందిరి. మనదేశమున దన్న కలాకాలమును నిర్బంధపైనిక విద్యను గలవలెను. ఇందులను భారతదేశ మెల్లప్పుడును సైనికబలము క్రమే యుండును.

తరువాత సభ్యులు దువ్వెత్తినచేను. కళాకాలమున సైనిక విద్యను గలవలెను. తీ.చి తదివర్తమానులపూర్వము తాను నూచింకొనినదియు, దురదృష్టవశమున నశ్వదోక్త కళాకాల తప్పు మిగిలినదియు నీనూతనము (తోసి)వేసె ననినా, ఈ విషయమును జేకొని పనిచేయుట చాలయుక్త మనియు సభ్యులును తెలిసెను. అంతటితో సభ ముగిసెను.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు

కన్యా పరిష్కారమును గూడ నిరసించిరి

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు గతమునవెరి. 28 వ తేదీన మాలానా జిల్లాకు పాతగారి అభ్యుత్థిత క్రింద జరిగిన బహిరంగసభలో నెహ్రూగారు కనపరచించిరి. ఈ ఎనిమిది మాసములలోను బహిష్కారణ పక్షమువారు గట్టిపట్టుకొనుచు చేసిననుగూడ వారి కెట్టి ప్రయోజనమును కలగలేదు. కట్టిపట్టుకొని పోయినది. ఇప్పుడు కాంగ్రెసులకును ఎంతమాత్రమును సాగుదు. నిర్మాణవిధానము విఫలమైనది. గాన కానకసభలకు కల్లి వానిని రూపుమాపుట కష్టమేయదారితే. ఇప్పుడు శ్రీ కాన్యాపక్షమునకు బలము పెచ్చింది.

నాగపూరు సత్యాగ్రహముయొక్క పరిష్కారము అవమానకరము కన్యా పరిష్కారము అధమముగ ప్రభుత్వ సహాయమే. ప్రభుత్వకార్యములను అసహాయవాదు లాడేపింపగూడదు. అడేపించుట మరింత అధమమగు సహాయము గాన కన్యాపరిష్కారము ముక్కిలి అక్రమము.

గాన కానకసభ ప్రజలమున కనుకూలముగా ఓట్ల వాసంగు డెవి నెహ్రూగారు నుడిపిరి.

నెహ్రూగారికి ప్రత్యుత్తరము

పండితుని ఉపన్యాసమునందు కొత్తసంకల్పమునకనడవునాకపుడు బహిష్కారమునై ముఖ్యము మరింతప్రబలమైంది. గొప్ప వారు చెప్పినది మిరకార్యము చేయగూడదు. మీ అతరాధ్యక్షులు బోధించినో అటులే చేయదు. నా పూన సత్యాగ్రహము జాతీయోత్సవమునకు బ్రహ్మాండము విజయమై యుండ పండితు డావిజయమును నిరసించుట మిగుల నింద్యము. కన్యా పరిష్కారముల కట్ల సానధూరి తెంపుకే కన్యా పరిష్కారము జరుపబడుగాన గది ప్రభుత్వమునకు సహాయము కానేరదు అని బాలూ కృష్ణప్రకాశనేను పింహాగారు నుడిపిరి.

29 వ తేదీన పండిత నెహ్రూగారు మంజుల మెయిలులో మీర్జాపూరివాటిరి. అలహాబాదుకు వెళ్లుచున్నారు. మాలానా మహాశ్వజాతీగారితో మాటలాడ గోరుచున్నారు.

కలకత్తా సర్వెంటువలె కాభిప్రాయము

కన్యా పరిష్కారము దొరకమునకు పూరిగా సహాయమే యగునని పండితుడు మాటాడును నిమ్నగా నిందించెను. కానకసభలను బహిష్కరించుటగూడ తప్పక కర్తవ్య సహాయమే యగునని వెనుక పండితుడు చెప్పియుండెను గాన నిపు డెకదా సిద్ధాంతమునే యిరితిగా విస్తరింపజేసి యుండును.

శాస్త్రిగారి అనారోగ్యము

మూడుమాసములవరకు విశ్రాంతి పుచ్చుకొనుట

వైద్యుల సలహా

పూనా, 31 ఆగస్టు:—రైటుఆనరబుల్ వి. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు మృగోగమునకు బాధపడుచున్నారందుచే కొంతకాలము విశ్రాంతి పుచ్చుకొనవలెనని మృగోగమును గురించి ప్రత్యేక పరిజ్ఞానముగల ఆంగ్లవైద్యులు సలహా నొసగిరి. అందుచే నీ చివరము మధ్యాహ్నము ఎప్పుడైనా రైలు బండిలో వద్రాసునకు ప్రయాణమై చనిరి. మద్రాసు ను దొకటిరెండుదినములుండి బెంగళూరుకు జనెదదు. అప్పుట మూడునెలకాలము విశ్రాంతి పుచ్చుకొనెదర.

భారత సేవక సంఘ ఉపాధ్యక్షుని ప్రకటనము

భారత సేవక సంఘ ఉపాధ్యక్షుడు జేకరుగాడు గా|| శాస్త్రిగారి ఆరోగ్యమును గురించి ఈ క్రిందివిధమున ప్రకటించిరి కన్యా పరిష్కారమునకు గలిగిన పరిస్థితుల గురించి గట్టిపట్టుతో చర్చించుటగాను శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు, ఆగస్టు 28 మొదలు 31 వరకు భారత సేవక సంఘ సభ్యుల సమావేశము కేర్పరచిరి. శాస్త్రిగారు బొంబాయి నందు మూడుదినములుండి 27 వ తేదీన పూనాకువచ్చిరి. కాని బొంబాయి నందు మిత్రులను కిర్యించి గంధర్వములను గలిగిన నిరంతర ప్రయాసమువలన, వారి వ్యాధిరూగోగ్యము మరింతక్షీణించెను. అందుచే 28 వ తేదీన సమావేశమునందు తన ప్రారంభోపన్యాసమునే గరిగి ముగించుకొనిపోయెను. కన్యా పరిష్కారము నందలి చిహ్నములను, ప్రస్తుతము సాగింపవలసిన ఆందోళనా విధితులను శాస్త్రిగారు రాగంధర్వమున నూచించిరి ప్రసంగించుచు నా శాస్త్రిగారి మృత్యువార్తను నొప్పి అధికమగుటచే ముండవలసి వచ్చెను అదినటు నంతయు, సమావేశసభ్యులు సభ్యులుచర్చించిరి. శాస్త్రిగారింతవరకే, వ్యాధియును చాల ఆయాసము నొసగి అపాయకరముగ స్థితికెచ్చెననియు వెంటనే కొన్ని కేలలవరకు సంపూర్ణముగ విశ్రాంతి పుచ్చుకొనవలెననియు వైద్యులు దృఢముగ వెలికిరి. అందుచే శాస్త్రిగారి కార్యక్రమ మంజియు రద్దు జేయబడెను. వరు మద్రాసు నకు జనితన శ్రీనివాసము :ద్ది నొకటిరెండు దినములుండి తిరువారితెంగు పూనకు జని విశ్రాంతి పుచ్చుకొనెదరు. శాస్త్రిగారు తుదికి తనసభ వారి కోరికనందేరూ కనుగ కొన్ని వాక్యములను వ్రాయుటకు వైద్యులు కల దిన చెన్నైను చామర్రు ప్రయత్నించెను. కాని అది కు ప్రయత్నించినప్పు డెల్ల బాధాధికమగు చుండుటచే తుదకు విరమింపవలసి వచ్చెను. భారత సేవక సంఘ సభ్యులు శాస్త్రిగారి నూచనలతో సంపూర్ణముగ సేకరించిరి. పాక్షికవికలతలగుమనింపడండ్ల అన్ని పక్షములవారితో గలసి ఈసందర్భమున నిజేసి అభ్యుత్తరి నూచనము నిర్వర్తించుటకు సభ వరు నిర్ణయించుకొనిరి. (ఆ||కె||)

కిచలూ, లజపతిరాయి మహమ్మదాలిగార్లు

31 వ తేదీ సాయంత్రము మిరటముననిసినటు సంగు సభ జరిగెను. లాలా లజపతిరాయి, మాలానా మహమ్మదాలి డాక్టరు కిచలూగార్లు మ్యునిసిపాలిటీమువారు సన్మాన పురిమమును సమర్పించునంతిర్యాము డాక్టరు భోపాలింగు గారు రుకపాదింపగా శాతీర్యాన ము మోదింపబడెను. ఆ విషయమును ఆనాడుకుటకు ముగిసిన పే. వేతగా తదివార్తలవ్యాసా తెలియజేసిరి.

సిద్ధి వినాయక విగ్రహము.

- చోక్కపు వెండితో పూజార్చముగా తయారు చేయబడినట్టి విగ్రహములు:—
- (1) నెల 1-5 2-4-0, 2-12-0, 4-0-0, 6-0-0, 8-0-0
  - (2) ప్రభావళిగూడినది ,, 4-0-0, 6-0-0 8-0-0, 12-0-0.
  - (3) గారి విగ్రహములు ,, 2-12-0.
  - (4) ,, ప్రభావళిగూడి ,, 4-8-0, 6-0-0.
  - (4) ,, శ్రీమహాభవాదములు 4-8-0, 7-0-0, 9-0-0, 12-0-0.

పోస్టుచార్జ్ ప్రత్యేకము.
యిండియన్ జ్యూవెల్లీ మార్ట్
నగర్ కేట, బెంగళూరు కిటి.

ఈ ప్రద్యకాటన ప్రాశస్త్యం జ్ఞాపకము చేసి పంచనవుచ్చు
కొన్న టి. సదాశివశర్మగారు అగస్టు 29వ తేదీన ఉదయం 9-10
గంటలమధ్యకు వెళ్లి ఆ చట్ర వీధులకు జేయు సహాయము సంతరియను
గ్గడించుచు, విద్యార్థులకొంగు ప్రాప్తినిగ్గడు ప్రాప్తిచేసెదగ్గు
లపై శేర్మటను గొనియూడుచు, కొనుట నచ్చువా రెక్కువగు
టచే ఆచుటకై పెద్దభవన మాడవలెననియు, కొనుటనివాసమున
కేర్పాటుండవలెననియు, శ్రద్ధ ప్రద్యము, ముద్రసేసి వనినిగూడ
శేర్మటకు వగడిజేయవలెననియు, నూచించి, శుభవ్యాఖ్యకాస్త్రీ
గారు జేయువనిని ప్రకటించి మనఃతుగారు శ్రీవేంకటేశ్వర
సహాయమున గావించుచుండెన భక్తకార్యము సంతరియ కొనియూ
డుచు తమ యభిప్రాయమును దెలిపిరిని పిళివలేఖకుడు వ్రాయు
చున్నాడు.

వృత్తాంతలేఖలు

కళింగ పట్టణము

అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యదర్శి సభవారి ఆజ్ఞాపరముగా మూలంపట్టణమున 27 తేదీన వారతాలము జయప్రదముగా జరిగినది. ఉదయము సుకీర్తనతో ఊరేగింపును సాయంత్రము ఒహిరంగసభయు జరపడమయినది. అందు సామాజ్యపదార్థమును సామ్రాజ్యసభిలయందును సామ్రాజ్యసంబంధమును నిరత ప్రతిపాదనలయందును భారతీయులు పాల్గొని గూడదను తీర్మానము లామోదించుటడెను. (ఒక విలేఖరి)

అనంతపురము

27-8-28 నాడు కెన్యాతీర్పు విషయమున అనంతపురమునందు కీయూర పాఠశాలలందు వారతాలము జరిగిరి. సాయంత్రము గాంధీచాతుసంధ్య శ్రీయంత జనుబున్న, యం. పి. బి. యల్, గారి అధ్యక్షతక్రింద ఒకసభ జరిగెను. శ్రీయంత యన్. అంజనేయగారు బి. పి. బి. యల్, శ్రీయంత గార్ల దిన్ని రామేశ్వరరావుగారు బి. పి. బి. యల్, మొదలగువారు హాజరయ్యిరి. ఈ దినపత్రికాన మామోదించుటడెను. "కెన్యా విషయమున బ్రిటిషువారు చేసిన తీర్పు భారతీయులకు గౌరవభంగముగా నున్నదియు, అందువలన భారతీయులకు బ్రిటిషు శాసనముననుసరించునట్టి నిరసన వారతాలతీర్మానించుచున్నార." (ఒక విలేఖరి)

అమలాపురము

28-8-28 న అమలాపురమునందు జరుగనున్న బర్మా సహిత అఖిలభారతీయ విశ్వకర్మలలోధరణ సంఘముయొక్క తొమ్మిదవ అంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభా సమావేశమున 28 తేదీన మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు బ్రిటిషునానుబృత్యులగుట గౌరవమున సమావేశమై గావించిన తీర్మానములు.

(1) ఈసమావేశ సంఘమునకు కోశాధ్యక్షులుగా బ్రిటిషు మహారాజు నూతనముగా ఎన్నుకొనడమయినది.

(2) సభా కార్యనిర్వహణమునకు గాను కనూజుకాబడిన సామాను అవసరమునుబట్టి ఖర్చుపెట్టుటకు సమావేశసభ్యులకు లభ్యతాతాళాబట్టల మృత్యుంజయుడు సమావేశసభ్యుల కార్యదర్శి, సంగారు ధర్మలింగాచార్యులు గార్లకు అధికారమిచ్చివేయవలెనని. (ఒక విలేఖరి)

ముమిడివరం

కాలమానము

వర్షాకాలము ప్రారంభమనంది యంతరకు వర్షములు లేవు. ఎడల మిక్కిలముగా కాయచున్నది. ముగ్రామములోను చుట్టుటల గ్రామములో చాలవరకు ఊపులు అయిపోయినవి.

నూతనపు చెరువు

ముగ్రామములో నూతనముగా మ. రా. శ్రీ విద్యేపు సత్యానందంగారు (కాకినాడ) కట్టించిన చెరువునకు యింకా నీరుచెట్టలేదు. ఈ ఆశ్రయమునకు కాంటన్ లెవో తెలియవచ్చుటలేదు.

శ్రీ సూరేశ్వర లైబ్రరీ

శ్రీలైబ్రరీ యిదిగరలో చాలావరకు క్రిందటనే ముగ్రామములో నుంది. కాని గ్రామములోని వారు తమ క్రీడ తీసుకొనక పోవుటచేతను గరియకు ధనసహాయము లేకపోవుటచేతను యీ పుస్తక భాండాగారమునందు అందరకు సీకెన్నుపడినది. కాని దానికి యిచ్చకు మందిదినములు కట్టుచున్నట్లు తోచుచున్నది. ముగ్రామ కాలనెలలను గొప్పవైశ్య కళామణులను యువకులను ఆసు మ. రా. శ్రీ గుంధి మాణిక్యముగారు దీని స్వరంధములను పోషించెద మని సభుముకట్టుకొని యున్నారు. ఇట్టి లక్ష్యపురుషుల కలయకన్న కార్య మేది కొనసాగకుండును. పుస్తకములను పోషించేయిచ్చునా. దీనిని ముగ్రామ సోకసభ కొనివేయవలెనని జరుగవలెనని లేఖ

సామర్లకోట

సామర్లకోట పురపాలక సంఘమున నిర్దేశము 8 నవంబరునందు గర్భవతులు, ప్రజాపకార కార్యములయందు నిరతులను, చాలకాలమునుండి ఏదన్న పీడనగా కాకినాడలో నుండి ప్రస్తుతము ముగ్రామమునందు నిరసించుచున్న మహారాజ శ్రీ నరేంద్రుని చూడవలెనుగాను దొరతనమునారితే సభకు సంఘమున నూతన సభ్యులుగా నియమించబడిరి.

వారి గౌరవార్థమై 26-8-28 న తేదీన పురజనలచే నొక సన్మానసభ స్థానికమున పాఠశాలయందు జరుపబడినది. వారి యందలి భక్తిని తెలియచుటకు గ్రామమునందలి పెద్దలైతలు గవర్నమెంటువారి యు బోర్డు గ్రంథాలను పీడనగా రహితలనుమారు 4 మందిలమంది సమావేశమై వంతులుగారి శరణుకార పరాయణతను వారిదిగరలో నొసర్చిన సత్కార్యములను గొనియాడి భగవంతుడు శ్రీవారికి ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాలివృద్ధుల నొసంగి మనుమల గార మనుతీర్మానము నందలు సేకరించుముగా నామోదించిరి. తరువాత పురపాలక సంఘమువారిచే సభ్యులకు టిప్పర్ల ఇచ్చబడినది. (ఒక విలేఖరి.)

వెద్దాపురము

(ఒక విలేఖరినుండి)

అన్ని రాజకీయ కక్షలవారును అన్ని మతములవారును ఏకీభవించి 27-8-28 తేదీ వారతాలమున బహుజనప్రభుత్వముగ నెలవేర్చిరి. ఇట్టి సంఘర్ష వారతాలము ఈ గ్రామమున నిర్దేశకర్తలు జరుగలేదనిన ఆతిథ్యముక్తిగాదు. పొడుము చుట్టలమలపాకు అమ్మ చిన్నచుకాణములు లగాయతు పెద్దపెద్ద ఫ్యాక్టరీలు (నూనె ఆడు యంత్రాలయములు) వరకు సర్వము మూసిబడినది. కాఫీహోటల్లు మిశ్రాయుధుకాణములు, పండ్ల అంగళ్లు కూడ విశేషమైనవైన కోర్చి చెప్పిన కంటి నీ మూసిబడినది. సాయంత్రము శ్రీ గాంధీ చాతులలో మహాసభ జరిగినది నుమారు రెండుమూడువేలమంది పురజనము పీడన, కర్తవ్య, కార్యములు, విద్యార్థులు అన్ని కృతులవారు విచ్చేసి సభ నలంకరించిరి. ఆంధ్రదేశ పర్యటనకాలమున శ్రీ గాంధీమహాత్ముడు ముగ్రామము విచ్చేసినప్పుడు జరిగిన సభ వెనుక ఇట్టి గొప్ప సమావేశము నేటివరకు జరుగలేదు. అగ్రాసాధికారిగా ఎన్నుకొనబడిన శ్రీయంత చాతుల లక్ష్యకారాణములవారు బి.పి. మొదటితరగతి శాస్త్రాచారిగారు కెయూ పరిశీలకులు అందిరి భారతీయులకు వాటిల్లి దరకన, అవిషయమై బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు చేసిన ఆక్రమపు తీర్పును గురించియు విభులుగా నుపన్యసింది, ఇట్టి తరుణములలో మన అసమ్మతిని తెల్పుటకు వారతాలము తప్పు మరయుక ఇతర కాననపద్ధతులనుసాధనము లేదని నొక్కి వక్కానించిరి. శ్రీయంత ఆక్షల్ వ్యాఖ్యలను గారు బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారి తీర్పును నిందించుచు వారతాలము నేలలము చాలవరకు అతంబై మరయుక ఇతరకాననపద్ధతులను సాధనము కావలెననియు వాడుచుచిరి. శ్రీయంత మున్నవ చినపీఠాజుగారు కెయూ భారతీయుల విషయములో ప్రభుత్వమువారు ఇచ్చిన తీర్పును పూర్తిగా గర్హించుచు మనకే ముగ్రామ అసమ్మత్యతన తీర్పులో సహించి మరయు ఇట్టి విషయములలో బలవర్తింపమైన అసమ్మతిని తెలియజేయు మని ప్రజలను హెచ్చరించిరి. ఆఖరున తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి కేకేదర్పు కామరాజుగారు విభులముగా సమస్తములు మాను చెప్పించి, వరహాధి యొకటి అయినప్పుడు, భిన్నాభిప్రాయములను కొంతకాల మటుద్రోసి, సంఘభావముతో పని చేసినయెడల ఎట్టి ఘన కార్యము లయినను సుకుపుగా నెలవేలగల విని నేటిదినమున జరిగిన వారతాలమునే దృశ్యసంఘటన మను తార్కాణముగా గొని రుజువుచేసి యున్నారు. మరయు కాంగ్రెసువారు స్వయంచిన నిత్యాకార్యక్రమమును త్వలో నెలవేర్చి స్వరాజ్యమును బి నీగని, వలసరాజ్యములలో నున్న మన సోదరుల ముక్తికి నెంతమాత్రము తోడుపడకలమని గవర్నముగా నుడిచిరి. కెయూ భారతీయుల విషయములలో బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు చేసిన తీర్పు ఆక్రమ మరయు అశాస్త్రాయమనియు మాన్య మరయు గాన వైశేష్యములనని మ. సోదరుల దుస్థితిని బావుటకును మన మాన్యతకగౌరవమును కాపాడుకొనుటకు యావచ్చుంది గర్వతత్కార్యములు చేయవలయునని ఒక తీర్మానము నుపపాదించగా యావచ్చుంది ఏకగ్రీవముగా సంగీరించిరి. జయజయధ్వానము తో కథము.

ఏలేశ్వరం (గోదావరిజిల్లా)

(ఒక విలేఖరినుండి)

ప్రముఖుల రాక

17-8-28 న తేదీ సాయంత్రం 5 గంటలకు ముగ్రామము బాబ్బురు స్వామిగారు దయాచేసిరి. 18-8-28 న తేదీ మధ్యాహ్నము ముగ్రామ మార్కెటులో మిటింగు చేసిరి. మిట్రి అగ్నిరాజుగారు ఆ గానసాధిపక్షం జపించిరి. శ్రీ స్వామిగారు ప్రస్తుతపరిస్థితులను గూర్చియు, కెన్యాసమగ్నియను గూర్చియు, దానుగారి స్వరాజ్యమును గూర్చియు, వారు రెండు గంటల సేపు నువ్వనించిరి.

26 తేదీన శ్రీ మహారాజ్ఞి వంకటరత్నం నాయుడుగారు న 27 తేదీన గౌ. రెడ్డి నాయుడుగారును ఎన్నికల పనిమీద దయాచేసిరి.

కాలసిథి

ఇంతవరకు ముగ్రాంతమున వృక్షములే వరి సాగు చేయబడియుండలేదు. నేటికి 15 రోజులునుండి జబ్బులైనను ఆకాశమున కనవించుటలేదు. శ్రీకృష్ణుని యెండలు కాయుచున్నది. వరిపంట యెందుచున్నది. మెరకనగ్రములు కూడా పొడవైపోవుచున్నవి. గత సంవత్సరము కూడా ముగ్రాంతమున పంటలు పండియుండలేదు. నూతులలో నీరులేక ప్రజలు నేటికిని యిబ్బందిపడుచున్నారు. వీర ప్రజలు ఆహ్లాదములేక అల్లాడుచున్నారు. ఒట్ట నడుగుటకు వచ్చువారేకాని బీజలయొక్కయు రహితయొక్కయు మంచిచెడ్డలను కనుగొన్నవారు ఒక్కడను లేరెరి.

మాతృ

ఈ గ్రామమున 21-8-28 న తేదీ రాత్రి 10 గంటలకు ముగ్రామ కొంతమంది త్రాగి తిట్టుకుంటూ వచ్చి పూరుమధ్యగా వున్న హైకోర్టులో ఒక మాలవాడు రెండవ మాలవానిని కత్తితో కొర్రునువీడచున్న పిల్లమీదనున్న కురుగా తక్షణమే చనిపోయినాడు నరికిన మనిషి పరారీ అయిపోయినాడు. ఇతర వరకును దొంగిలుండలేదు.

దుగ్గిరాల

(ఒక విలేఖరినుండి)

ఈ గ్రామమున విద్యాభివృద్ధి బాగుగ నున్నది. అందున నిదర్శన మిందుగల పాఠశాలలే. 1 మంజులపాఠశాల 2 మహామృదీయ పాఠశాల 3 బాలికాపాఠశాల 4 బాలికా ప్రారంభ పాఠశాల 5 ఉన్నతపాఠశాల (హైస్కూలు) మరయు నొక పిథిపిడి, ఇవిగాక నందండు రాత్రిపాఠశాలలు గలవు. బాలికా ప్రాథమిక పాఠశాలకు దిగ్యమల స్వంతమందిర మున్నది. దాని కనబంధముగ నే యున్నకపాఠశాల భవనము నిర్మించ బడుచున్నది. బాలికాపాఠశాల భవననిర్మాణమునకు విశాఖకుని పెండ్లి వాయిదావలె నున్నది. ఈ గ్రామమున మూడుసరములు గలవు. కొంతకాల మత్యంత విధవముతో విరాజిల్లిన భామిలిలా పిటిసంఘము యెందు గలదు. కొన్ని వేలరాజ్యములతో గట్టిసభవ మను గూడ సంఘముల్లియున్నది. కాలకాంతములచే మూడు నాలుగేండ్లనుండి కనలుమానికొని, కాటకదల్యక, తనకుమను ముగ్రామ గౌరవము వీడువరచిన యీ సంఘములుడేమేల్కొన్నుచున్నది. చలనశక్తి సేకరించుచున్నది. సాంఘికము గ్రామములు స్వార్థముల బోనాడి సంఘభివృద్ధికి తోడ్పడి కొలబడెచున్నారు. ఒకప్పుడు మేము కొరికెట్లు తిపాలకాఖానుబంధము గ తిండ్రికార్యాలయము గూడ స్థాపించుట మేలేయెనది. ఇప్పుడీ గ్రామము జనువు వ్యాపారము ఇండియా కెల్ల నిడియే గొప్ప కోస్తాగా మణిమించినది. 8000 వేల జనాభాగల యీపురిలో మూడు పనువు యంత్రాలయములను, ఒక విద్యుత్ గొప్ప యంత్రాలయమును కలనుబయే వర కాభివృద్ధి నుచించుచున్నది. కాని నమ్మరాని యీ తనువుధు రాయ అగిరాకులవలన నేటి లక్షాధికారులు రేపు భిక్షాధికారుల లగుచున్నారు. నేటి భిక్షాధికారులు రేపు లక్షాధికారుల లగుచున్నారు. ఈ విద్యుత్తము ముగ్రామమునకే అనుభవై వేవ్వము. అనోన్య ముణుసహాయ సంఘములగుటగలదు గాని నిరుపేదలకి నిరుపయోగ మైంది. గ్రామ పంచాయతీ కొద్ద గవర్నమెంటు వారి ప్రారంభించబడినది.

ఆంధ్రనాథ గ్రామముల కొక యేటికిడ నే ఆంధ్రనాథ పక్షులగుండు. ఆంధ్రనాథుల ఆపరాధము ముగ్రామమునందెరు ముండుట్లున్నది.

విజయనగరము

(ఒక విలేఖరినుండి)

ఆంధ్ర 28:- నిన్నటి వారము జయదత్తముగా జరిగెను. అన్ని దుకాణములు మూసివేయబడినవి. చుట్టూకొట్టు కిల్లిలకొట్టు కూరగాయలకొట్టు కుడకు సర్వవిధములకు చిన్న కొట్టు కట్టివేయబడినవి. కొంతమంది పెద్దలుమాత్రము బహ్యము వ్యాపారము జరిగించిన వినుటకు చింతింపబడుచున్నాము. గామములో ముఖ్య విద్యార్థులును పనిచేసినది. రెండు కాఫీ క్లబ్బులుకూడ కట్టివేసినారు. వనమృద్ధియును గూడ కొట్టు కట్టివారు. సాయంకాలము బహిరంగరథ జరిగినది. సుమారు 8 వేల జనము సమావేశమయినారు. శ్రీయుత మంథా నూర్యనారాయణ భక్తులుగారు మద్రాసు కానకనభాసభ్యులు అధ్యక్షులుగా నుండిరి. కన్యాసమర్పణయమై పలువురు గౌరవోపహాసము లిచ్చిరి. రాత్రి 8 1/2 గంటలకు సభ ముగిసినది.

పురిలో నుత్సాహము మరల హెచ్చుగా నున్నది. వారటాట చేసినయెడల ప్రబోధము హెచ్చుగా జరుగును. దీర్ఘికాంగ్రెసునకై ప్రజ లెమరుచూచుచున్నారు.

25,026 తేదీలలో శ్రీసాగముద్రికారు సన్మానసంఘ సభ్యులను చేర్చికొన్నారు. విరాళము లచ్చే పడఃపోయినను సుమారు 40 మంది చేరికట్లు తెలియుచున్నది.

వాసలు లేవు. విశ్వపుత్రుల దినమునకు వెళుతున్నది. ప్రజలకు త్రాగుటకు నీళ్లులేవు. పల్లెటూళ్లలో బాధపడుచున్నారు. వాసలు పడినను సప్యాయులుగా నుండదు.

కనిగిరి

(ఒక విలేఖరినుండి)

మొమారం పండుగ

ఆంధ్ర 28:- ఈ గ్రామములో నుండు హిందువులకు మహాత్మ్యులయలకును గల గభ్యులకలన ఏలాటి కిగవులను మొమారం పండుగయందు జరుగ లేదు. అన్ని దినములను ఒకటే కాలముగ నే గడచిపోయినది.

తాలూకా బోర్డు

8 కలెండరుల క్రిందట యీ తాలూకాబోర్డు ఏర్పడినది. అప్పటినుండి ప్రతి సంవత్సరమున మరుబది తక్కువనియు, ఖర్చు బాధి యనియు చెప్పుచున్నవచ్చునను గవర్న మెంటు వారు భరించుచుండిరి. ఈ సంవత్సరము వారు భరించుటకు వీలు లేదని చెప్పిరి. గత సంవత్సరపు లెక్కలను తీసికొని చూచుచు 25 వేల రూపాయలు కట్టుచున్నట్లు తెలిసెను. ఈ కట్టుమును క్రొత్తగా వచ్చులను నిధించిగాని వ్యయములను తగ్గించిగాని భర్తీ చేయవలసివచ్చినందు అట్లుచేయుటకు వీలులేనియెడల బోర్డును తీసివేసెదమనియు జిల్లాబోర్డువారు తెలిపియున్నారు. ఈ తాలూకాయందుకు రైతులు మొదలగువారు యిప్పటికే పన్నులభారమునకు కట్టచుచున్నారు. ఇంకెంత మాత్రమును క్రొత్తలెక్కలను భరింపజాలరు.

మోటారు సర్వీసు

ఈ పురపాలకసంఘమువారు చేసిన తీర్మానము క్రింద చేయుచు గిగరాడు కొండనుండి కనిగిరికి వచ్చుటకుంటే మోటారుబండి యథాప్రకారముగ నే గ్రామమధ్యనుండు బొడ్డు చావిడియొద్ద క్రయాణివలకు దింపునట్లు ఉత్తరువు చేసివారు. అందువలన మోటారులో క్రయాణము చేయువారిందరికి బహు సౌకర్యముగా నున్నది.

ఖద్దరు

కనిగిరి, పొదిలె, దర్శి తాలూకాలయందు సామాన్య జనులందఱును పురాతనకాలమునుండి చేతివదుతునాటతోనేసిన కస్త్రులును గట్టుచున్నారు. అసహాయోద్యమము బయలుదేరి నప్పటినుండి కెకెకెలయింకాడ ఉధృస్వదేశికస్త్రులును చాలవరకు భరించుచున్నారు. ఈ తాలూకాలు కొండప్రాంతములైనందు వలన ఇచ్చటనుండి భూములన్నియు పెట్టభూములే. అందు వలన ప్రత్తి పండితముగా నందును, కుద్ధ స్వదేశిక స్త్రులును యిక్కడనుండి బియ్యము, పిల్లలు, ముత్యాలు మొదలగు వాని గ్రామ అభివృద్ధికి ఎంతయు చేయుచున్నది.

మోటారు చెరువు నీటిపారుదల

మోటారు రివర్సయందు నీరు కానలితాలూకా చింతలపేటి అగ్రికల్చరల్ కాలనీ ఫౌండేషనుకు పారుట్లు కాలువలు క్రొవ్వెయ్యవచ్చును. మోటారికి సమీపములో కట్టకొండ చెరువు

యను గ్రామము గలదు. అది సామాన్యమైనట్లును సంబంధించినది. ఆ గ్రామములో నొక చిన్న చెరువు గలదు. రివర్సయందు నుండి యొక చిన్న కాలువవ్యాసా కట్టకొండ పల్లె చెరువులోనికి నీరవచ్చునట్లు గ్రామస్థులు యేర్పాటుచేసికొని పొగుబడికి ఉపయోగించుచునున్నారు. ఈ విషయము రివర్స అధికారులకును డి. పి. డల్లియువారును తెలిసికొని నీటిపన్నును కట్టమని కోరినను గ్రామస్థులు పన్నును చెల్లించకుండిరి.

ఈ చెరువు నీటియధారములను సంవత్సరమునకురెండు పర్యాటకులు మాగాణివైరు కండుచున్నది. సుమారు ఒకవారము దినములక్రిందట బెజవాడనుండి నూనందింపండింట్లు ఇంజనీయురు గారును వెల్లూరుజిల్లా కలెక్టరుగారును ఎక్కి హ్యూటింగ్ ఇంజనీయురుగారును చెరువుయొద్దకు వచ్చి తీసికొని ఒక కారు చెరువుమాత్రము సర్కారువారికి నీటిపన్ను కట్టునట్లు ఉత్తరువు చేసి వెల్లిరి.

బెజవాడ

(న్యకీయవిలేఖరి)

హార్దాలు సభ

27 వ తేదీన గాంధీమైదానమునందు సభకు వచ్చినజనము నాలుగువేలకు మించియుండినది. వికలమైన మైదానమంతయు కరడవయై పోయినది. ఇదివరకు సభకు రానివారు చాలమంది ఈ సభకువచ్చియుండిరి. దీనివల్ల కన్యావిషయమై క్రతిభావతీ యని హృదయము ఎటుల పరిపించుచున్నదో తెలియనగును. సభకు అధికత్వమునొందవలసిన కటమంచి కొండరెడ్డి ఆలస్యముగ వచ్చుట తక్కువనికొంత కొంతకాక అసంతోషముగా రివి అధ్యక్షులకహించుకొంటు సభవారుకొరి. సభ్యులకొరిక ననుసరించి అసంతోషముగా రధ్యక్షులకహించి కన్యాచరిత్రనుసూచి చక్కగ చూచుటించిరి. కన్యావిషయమైన అందోళనలతో నైను రాయగారియొక్కయు, ఇండియాగవర్న మెంటువారి సానుభూతి ప్రజలకు మెండుగ లభించినదియు, ప్రభుత్వమువారి సహాయమునకుడ న్యామమును పొందజాలకపోవుట హిందూదేశియుల దురదృష్టమనియు, ఇట్టికష్టములను బావులకై భగవంతుని ప్రార్థించుటకప్పు వేనమర్తము లేదనియు వారు బోధించిరి.

ఇంతలో రెడ్డిగారుకొంత అధికత్వమును వహించిరి. తాడే పల్లి వేణుగోపాలరావు, దినకహి వెంకటహనుమంతరావు, కామయూన లక్ష్మయ్యచాదరిగాడ్లు ఉపన్యసించిన పిమ్మట రెడ్డిగారు గౌరవోపహాసము నొసంగిరి.

కారణములేని కన్యాను జరుగదనియు, మనశేకమున కంచుసోదరులకు మనమొనగ్గుచున్న అపరాధము ఇతరదేశములలో మనకు కర్మపాతమై వేధించుచున్నదనియు, తక్కువ ఇంటిలోనికి రానిట్లుగాని పంచమసోదరుని జూరుదవరకు కరిమివేయుచున్నామనియు, దేశాలయము, నీళ్లబావి మొన్నకు ప్రదేశములనుండి వానిని పారదోలుచున్నామనియు, ఇట్టిపాతకమును వదిలెట్టుకొనుచున్న మనలకు ఇతర దేశీయులవలన కాస్త జరుగుటచే మనము విచారించుట పాడిగాదనియు మనము అప్పుకొనరాదోమను పోగొట్టుకొని ధైర్యసాహసములతో ప్రపంచమునందు ఉన్నతస్థానము నాక్రమించవలయునని చెప్పి సభను ముగించిరి.

జాతీయ పాఠశాల

బ్రాహ్మణవిధిని పుట్టివుశ్రీరాములుగారి గృహమునందు జాతీయపాఠశాల యొక్క కాళి నొక దానిని స్థాపించిరి. ఈ ప్రదేశమునందు వైద్యులు చాలమంది గలరు. వారికి ఈజాతీయ పాఠశాలలో నేర్పబడుచున్నపద్ధతి చాల అనుకూలముగ నున్నందున వారికోరిక ననుసరించు ఈకాళి స్థాపించబడినది. ప్రాగంభము చేసినకోరిక వైద్యులకుఁబు చాలమంది వచ్చి ప్రోత్సాహ మొసగుటయే ఇందులకు కార్యము.

ప్రకృతి

ఈ కట్టణమునందున్న క్రవృతిసమాజ శాలనవార్తాకోర్సు క్రమ సమాజ భవనమునందు 26 వ తేదీకాడు కండకూరి వటుకు ప్రైరవమూరిగారి అధికత్వముక్రింద జయదత్తముగ జరిగినది.

విజయవాడ పత్రిక

డాక్టరు రామచంద్రరావుగారు "విజయవాడ" అను పేరుతో నొక మాసపత్రికను తెలుగుభాషయందు ప్రతురించబోవుచున్నారు. ఇమంకొక ఒకటవ పెద్దెంబగునుండి పత్రిక వెలువడును. రామచంద్రరావుగారు కృతికాపాతకులకు క్రొత్తవారుగారు. ఇవటను, ఇంక్లాండునందును వీరు అనేక కృతికలకు వ్యాసములను వాయించుచున్నారు. యూరపు దేశములో వీరు చాల కాలము నివాసములకు గడించిన అనుభవము వశీయులు ఈ పత్రికవ్యాసా తెలిసికొనగలుగుదురని నమ్ముచున్నాను.

తిరుత్తని

(ఒకవిలేఖరినుండి)

పతనాలయము

ఆంధ్ర 28:- ఈయూరియందలి "కింగ్ బారి ఫిల్మ్ రీడింగ్ రూం" యిటీవల కొంతకాలముగ మూతవేయబడి యుండెను. ప్రస్తుతము తిరుత్తని డివిజన్ డిప్యూటీకలెక్టరుగ నుండు శ్రీయుతము సి. రుద్రపిళ్లగారి కార్యనిపుణత్వముచేతను వారి యిల్లియాన వివిధలచేతను పురజనుల యిల్లియాన సాహాయ్యముచేతను పతనాలయము ముచిసికికి వచ్చుచున్నది. యానుభవనవచ్చుచుండిన వార్తాపత్రికలు మాత్రమేగాక ప్రస్తుతము హిందు, జస్టిస్, మాదరక డిప్యూ (మాగసంది) ఆంధ్రప్రతిక, స్వదేశిమిత్రక, మొదలగు దైనికపత్రికలును రప్పించబడుచు విశేషముగ పాఠకుల వాగ్దానించుచున్నది.

నాటక ప్రదర్శనములు

కిత్తూననుండి వచ్చిన "శ్రీరామవిలాససభ"వారు యీ యూరియందలి నాటకశాలలో 24-8-28 తేదీ శుక్రవారము రాత్రి శ్రీయుత ధర్మవరము గోపాలాచార్యులవారి రచితమగు రామదాసు నాటకమును 26-8-28 తేదీరాత్రి క్రికేషు లయన బళ్లారి - కొలచలం శ్రీనివాసరావుగారి నిరచిత మగు రామరాజీయ మను నాటకమును జయోహమ్మగ బ్రదర్శించి తాలూకా ప్రజల ముప్పలను బడసియుండిరి.

రామదాసు నాటకమున భక్తాశ్రేణు డగు రామదాసు (గోపన్న) పాత్రములను ధరించి చక్కగ పోషించిన శ్రీయుత కే. రాఘవేంద్రరావుగారి కిడింగురూం సభ్యులొక స్వర్ణపతకమును రామరాజీయ నాటకమున ఆహ్వానితమును ధరించిన శ్రీ డి. నాగయ్యగారికి చివ్వాడ గ్రామవాస్తవ్య డగు శ్రీ యల్ల రామకృష్ణులు నాయుడుగా రొక స్వర్ణపతకమును రామరాజు భార్య తిరమలాలబ పాత్రమును ధరించిన శ్రీ పి. నరసింహయ్యగారికి పొంది గ్రామవాసు లగు శ్రీయుత యం. అరుణాచలనాయుడుగా రొక స్వర్ణపతకమును దయతో నొసగి వారి యాచార్యమును నాటకాభిమానమును వెల్లడించి యుండిరి. రామదాసు నాటకప్రదర్శనమున రాబడిన ఆదాయము నుండి, కొంతద్రవ్యము నీ యూరియందలి పతనాలయమునకు ధర్మార్థముగ నొసగిన శ్రీరామవిలాససభవారి సౌజన్యమును వారి ధార్మికపద్ధతి వెంకయ్య గొనియాడవలసి యున్నది.

నాటుకొట్టు వైతము

నాటుకొట్టుకెల్ల ధర్మకలిస్తావనమై నీయూర కడువ బడుచుండు అన్నదాన సుతములో నియతి ప్రకారము బ్రాహ్మణుల కన్నదానము గావించలేదనియు అనేకములుగ నిందు లోపములు జరుగుచుండె ననియు పుకారాలు బుట్టియుండెను. ఈ కర కీసరమునకు మణేగాడుగా నుండిన నొక ప్రాచీనదేశీపు అయ్యరుగారి తరిపాలనాధిపత్యమున చాలలోపము అండునట్లు సుతాధికారులుగహించి వారి నాయుడ్యోగమునుండి దొలగించి పరియోగ అయ్యరుగారిని నూతనముగ సుతమునకు మణేగాడుగా నియమించియున్నారు. వీరి తరిపాలనమునైన సుతపు తరిపాలమును మంచిమార్గమున నడిపిన బాగుండును.

లోకల్ ఫండు వైద్యాలయము

ఈ యూరియందలి లోకల్ ఫండు వైద్యాలయమునకు డాక్టరుగా కొలదిమాసముల క్రితమే నూతనముగా వచ్చిన గవ్ అసిస్టెంటుగవర్నరుగారు శ్రీ శర్. గోపాలకృష్ణులుగారి వైద్య విధాన వైపునము చేత కోమలకు దాదాపుగ రెండువందల కోసులు వచ్చుచున్నారు. చంద్రిరి తాలూకాబోర్డు తరిపాలనము క్రింద నీవైద్యశాల పోషించబడుచున్నది. బోర్డువారు గవయిజేయు ఔషధములు వగైరాను వారుగర్హించి యిచ్చు కాలమునకు లోపుగానే పాతికభాగము దినములకు గూడ మందులు చాలిచాలక అన్తగ్రాయున్నది.

సూర్యకొలదిగ కొనులుగచ్చి తమతమ వ్యాధులను రూపు దుపుకొనుచు హాయి కెల్లు చుండుటచే అనేకులు కొనులు తరిపముగ వచ్చుచునే యున్నారు. ఔషధముల చాలవు. కొనులు పడియుండుటకు ప్రదేశములేకు. నవతియగు పడకలా లేవు. పాతము డాక్టరుగా లేమిజేయగలరు. ప్రస్తుత మీ వైద్యాలయము పెట్టు ప్రజల తుకకరించుచుండునదియ, డాక్టరు గారి వైద్యవిధానమును నేరుగ గమనించియైనను, మాచంద్రిరి తాలూకు బోర్డువారు కావలసిన మందులు వగైరాను వైద్యాలయమునకు గవయిజేసి సాయముగ ప్రజల భాతురకతో గోరుచున్నారు.

స బ్ రి జ స్త్రో రు

సమూహ మూడు వత్సరములకు ముగిసిన యుద్ధమును గురించి సమాచారమును పంపిణీ చేయుటకు ప్రయత్నించిన గోవిందరాజుగారి కుమారుడు జిల్లాలోని కలెక్టరు గారి కుమారుని బదిలీయించుటకు. వారి స్థానమునకు శ్రీ శ్రీనివాసరావుగారు నూతనముగా నియమింపబడినందున 28-8-23 తేదీన వారు ఛార్జీ బుచ్చుకొనిరి.

వా తా వ ర ణ ము

కర్నూలు జిల్లా గురించి. ఎడమ తీరమున గాయము వేడిగాడును విసరుచున్నది. పెట్టెలు మల మల మాడిపోయినవి. కలిపెట్టె వల్ల లేమిచే బొత్తుగా పాక కాలేదు. ప్రజలు భీతితో తలదాచుచున్నారు.

హ ర మం డ లం

(ఒకవిలేఖరినుండి)

జా తీ య పా త శా ల

ఆగస్టు 28:—రుద్దిగొడ్డారి సంకల్పరక్షణ కు|| ౧3 కుక్కవారములో జూన్ కులాలన్నందు శ్రీ అంధకరం వెంట రెడ్డిగారు కట్టించిన పాతకాల శ్రీ మహాత్మాగాంధీగారి రూప చిత్రముచే మంగళ వాయిద్యములు జయజయధ్వనులు మిన్నపాటలు తెలుపబడినవి.

జాతీయపాతకాల ౨ వార్షికోత్సవమును సుప్రసిద్ధకళాభివ్రాజు, ఆంధ్రవాణి సత్రీకా సంపాదకులు నగు శ్రీయుత శ్యామశత నారాయణమూర్తి పంతులు (బహుపురం) వారి అధ్యక్షతన జరుపబడినది.

పుర ప్రజలపక్షమున శ్రీ పా. ఈశ్వరకృష్ణగారిచే సన్మాన ప్రత్యేకము నమోదయినది.

పాతకాల కార్యనివేదిక, శ్రీ ఆం. రంగాచార్యులుగారు చదివిరి.

పాతకాల జమాఖర్చు జాబితా శ్రీ అంధకరం వెంట రెడ్డిగారు చదివిరి.

జాతీయవిద్యన గూర్చి శ్రీ లాడె లింగరాజు అధికారి ఈశ్వరకృష్ణగారు గంభీరముగా నవనవ్వించిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షులు లేదిండు గవాల గంభీరవాక్కులతో కళ్యాణములు జరిపించిరి. అప్పుడు గవాల యొక్క గంట కాలము జాతీయవిద్యన గూర్చి యుపన్యసించిరి. కార్యక్రమము ననుసరించి జయజయ ధ్వనులు చెలంగ సామంతం ౬ గంటలకు వందనములచే కళ ముగిసినది.

రాత్రి భోజనానంతరము కెన్యాపరిష్కారము విషయమై మాతౌళము జరుపుటకు గాను యిష్టాగోష్ఠి సభ జరిగినది.

౨౬-౮-౨౩ తేదీ

సామంతం ౮-3౦ గంటల వేళను జాతీయపాతకములతోడను నగరసంకీర్తన గావించుచు బహుళం బహుళం సభ జరుపబడినది. అందు శ్రీ శ్యామశత నారాయణమూర్తి పంతులు వారు కెన్యాపరిష్కారము విషయమై మాతౌళమును చేయుటకు గాను గల కారణములు వివరించుచు గాను గంభీరముగాను యుపన్యసించుచుండ కొలది నిమిషములకు నగరసంకీర్తన జరిగి పిమ్మట యొక్క గంట కాలము జరుపబడినది.

౨౭-౮-౨౩ మారతౌళము

గ్రామమున గల దుకాణములన్నియు పూర్తిగా మూతబడినవి.

పోలీసువారి హడావుడి మాత్రము మానలేదు. యాదయము కడిగంటల సమయములో మోజింగివారి దుకాణమున బండ్లు విక్రయించు బండ్లవారిని దుకాణవారును మ్యూనిసిపల్ ఛార్జీ చేసెద మని దుకాణములు తెరువలే ననిన్ని తెలిపినచో చార్జీ చేసెద మని తెలిపించి వారిని పోలీసు ప్రేమకుతోటికొనిపోయి వెంటనే యేనో తిరిగి విడిచివెట్టిరి. ఈస్థితిలో యొక అగంట కాలము దుకాణము తెరవబడినది. ఆ సంగతి ఫిర్యా సంఘము వారికి తెలిసి సంఘాధ్యక్షులు వెల్లి ధ్యాయమును చెప్పి తిరిగి కొట్టును మూయుచిరి. సామంతం ౧౧ గంటలకు బహుళం బహుళం సభ జరుపబడినది. అందు “భారతీయులు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున సమాన హక్కులు గలవారు” నన్ను బడనందున, సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమున, సామ్రాజ్య సభలందును, సామ్రాజ్య సంబంధములను నితర ప్రతిస్థాపనలందును, పాల్గొని ఉండవలసివచ్చునను, శ్రీ పా. ఈశ్వరకృష్ణగారు తిరిగి పాడించి నేరగ్రీవముగా తీర్చు మామోదించబడినది.

ఎ లూ రు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఎ ల క్ష ను పిటివ్

ఈనడుమ తూర్పుపేటచార్జునకు జరిగిన మ్యూనిసిపల్ ఎన్నికలలో ఛేర్మన్ బడెటి వెంకటాచార్యులవారు గారును, ఈడర్ వెంకటాచార్యుల గారును పాల్గొనిరి. ఈసందర్భమున క్యాండిడేట్లు కందుల రామయ్య, మాకేపల్లి నూర్య నారాయణగారు ఎన్నికల సక్రమముగా జరుపబడలేదనియు, చాలామంది జయపడినందున ఎన్నికల ప్రక్రియను కొత్త ఎన్నికలు జరిగింపబడుటకుగాను డిక్లీ యిప్పించబడినందున కలుకొట్టిన పిటిషనులను దాఖలుచేయున్నారు. అందలి మానేపల్లి నూర్యనారాయణగారి పిటిషనుయొక్క నకలును యిచ్చట పొందువరకు చున్నాము:—

యేలూరు సబార్డినేటుకోర్టులో

ఒ. పి. 10/1928

పిటిషన్:—మానేపల్లి నూర్యనారాయణ. రెస్పాండెంట్లు:—1. బడెటి వెంకటాచార్యులు 2. ఈడర్ వెంకటాచార్యులు, 3. కందుల రామయ్య.

8-11-20 తేదీన, లోకల్ అండు మ్యూనిసిపల్ డిపార్ట్మెంటుకు సంబంధించిన గవర్న మెంటువారి నె 1184 యనోటి ఫిక్చును ప్రకారము పిటిషనుకు దాఖలుచేసిన పిటిషను.

(1) 1. పిటిషను అప్లెస్సు, 2. రెస్పాండెంట్లు అప్లెస్సు, 3. ఏలూరు మ్యూనిసిపాలిటీలో 10 వ వార్డుకు యద్దన మునిసిపలు కన్సిలర్లను ఎన్నుకొనుటకు 18-8-23 తేదీన జరిగిన ఎలక్షనులో పిటిషనుకు, రెస్పాండెంట్లు క్యాండిడేట్లు అయివున్నారు. సదరు ఎలక్షనులో 1, 2 రెస్పాండెంట్లు తక్కిన వారికంటె ఎక్కువ ఓట్లు వచ్చినవనినీ, అందుచేత 1, 2 రెస్పాండెంట్లు కన్సిలర్లుగా ఎన్నుకొనబడి రినినీ 14-8-23 తేదీ సాయంత్రము సైమర్ చేర్మన్ గారివల్ల డిక్లీ చేయబడినది.

(2) ఒకటవ రెస్పాండెంట్లు యిదివరలో 5 వ వార్డుకు కన్సిలరును, చేరుమెను అయివున్నారు. రెండవ రెస్పాండెంట్లు యిదివరలో 10 వ వార్డుకు కన్సిలరును, (పింటింగు) వెన్ను (పాత్రయిటరు) ఒకటవ రెస్పాండెంట్లు స్నేహితుడును, ఒకటవ రెస్పాండెంట్లు అపకార మనేతీయవాడును అయివున్నారు.

(3) 10 వ వార్డులో చాలమంది మ్యూనిసిపలు ఫలములలో యిద్దరుకొని కాపురముంటున్నారని. సదరు ఫలములు వారలకు హక్కుగాయిర్లదేనని, లేక వారలను సదరు ఫలములలో నుండవలసివలెనని అనుచుచున్నాను. ప్రస్తుతము ఒకటవ రెస్పాండెంట్లు పెండింగుగానున్నది. ఆసందర్భములో నె 1-కి 2-0.0 ఇస్తే నేనా తొలగించవలెనని కన్సిలరు చేయుచుగారు. ఒకటవ రెస్పాండెంట్లు కలహి యిచ్చివారు ఈ కారణముచేతను, ఓటర్లు చాలమంది చదువురానివారై కలహితను, ఒకటవ రెస్పాండెంట్లు యిదివరలో కన్సిలరుగా నున్న 5 వ వార్డుకు దరఖాస్తుచేసినందున గలచే అకాళము లేని 10 వ వార్డుకు దరఖాస్తుచేసినాడు.

(4) సదరు ఎలక్షనులో, 1, 2 రెస్పాండెంట్లు మొదటినుండియు కలసి వారిరువురినిమిత్తము పరిచేసికొనుచు ఒకటవ రెస్పాండెంట్లు తనచేరుమెన్ అధికారమును, 2 వ రెస్పాండెంట్లకు ఆచ్చాపినున్న ఎలక్షనులో ధారాళముగా నపహరించివారు. 1, 2 రెస్పాండెంట్లు కేపుర నున్నా గంగరాజు, గుత్తారామయ్య, కొలూరి శోభనాది, బలధర శ్రీరంగం మొదలగువారు మ్యూనిసిపలు కలెక్టర్లు కంట్రాక్టుకు పెండింగున వారు, మ్యూనిసిపల్ సౌత్; ఏలూరు బస్ట్రీ గ్రామమునకు మొదలగు గవర్న మెంటు అవోగ్రామమును కూడా డిక్లీ పనిచేసివారు.

(5) ఎలక్షను కోజు ఒటర్లలో చాలమంది 1, 2 రెస్పాండెంట్ల కేపుర ముఖ్యము ప్రాంతి మోటారులను జల్లబండ్లలోను యెక్కించి, మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసుకు తీసికొని వచ్చి, మ్యూనిసిపలు ఆఫీసు గేటులోనికి త్రోసివారు. ఆఫీసు గేటువద్ద 1, 2 రెస్పాండెంట్లు పిటిషను, కన్యాసరులను, వారివల్ల నియమింపబడిన ప్రాంతమును కొందరు రాడియో ఓట్లు 1, 2 రెస్పాండెంట్లు కన్సిలరు (వెన్ను) మోటారులను వుపయోగించివారు. సదరు మోటారులను జల్లబండ్లలోను 1, 2 రెస్పాండెంట్లుగాని, ఓటర్లుగాని కాపు, మామూలుగా, కిరాయికిలిగడచే అయియున్నది. 1, 2 రెస్పాండెంట్లు వల్లన, వారి పిటిషను ఎలక్షను కోజు కిరాయి తదర్పణచేసి, కిరాయి యిచ్చుచేసి.

(6) 1, 2 రెస్పాండెంట్లు ఓట్లు వేసేసమయమున కేపుర సన్యాసి కేపుర రామస్వామి మొదలగు అనేకమంది ఓటర్లకు లంచములు యిచ్చుచేసి, కొందరు వాగ్దానము చేయబడినది.

(7) ఓటర్లు 1, 2 రెస్పాండెంట్లు ఓట్లు యిచ్చుసమయమున వారియిద్దరు ఆశ్రమముల తీరుబడునన్నీ, వన్నులు ఎక్కువ చేయబడునన్నీ, ప్రాసెక్యూషనులు చేయబడునన్నీ, యింకా అనేక విధముల ఓటర్లు 1, 2 రెస్పాండెంట్లును, వారి పిటిషనును మ్యూనిసిపలు సౌత్లను భయపెట్టివారు.

(8) ఒకటవ రెస్పాండెంట్లు సుమారు 8 సంవత్సరముల నుండి యిచ్చుటకు అయిలో నున్న చేర్మన్ ఆయియుండు ఓటర్లను మ్యూనిసిపలు కన్సిలరుల చేర్మన్ పార్టీ, ప్రజల పార్టీ అని రెండు పార్టీలు ఉండుటచేతను మ్యూనిసిపలు వ్యవహారములలో సంబంధము లేని నివృత్తులైన వారి పోలింగు ఆఫీసుగా నియమింపబడినదని కొందరు 10 వ వార్డు బాండి డెట్టులో కొందరు అర్జీలు “ఎలక్షన్ చేర్మన్” గారికి పంపించి కొని యున్నారు. అది విచారింపవలయు, నమనించవలయు, 1, 2 రెస్పాండెంట్లు కనుకలముగా నుండువారినే పోలింగు ఆఫీసుగా నియమించివారు. ఎలక్షనులో అదేముఖమునకు 10 వ వార్డు ఎలక్షనుకు గుంటూరు పీఠరాధువులుగాని, కలు మేజిస్ట్రేటు గారి పోలింగు ఆఫీసుగా నియమించిట్లు వాడు కళలదు. ఎలక్షనుమొత్తము వారు 8 వ వార్డుకు వెళ్లివారు. ఒక పోలింగు ఆఫీసుకు మ్యూనిసిపలు సబార్డినేటును ఇంకోక పోలింగు ఆఫీసుకు వామినేటును కన్సిలరును 1 వ రెస్పాండెంట్లు అనేక కారణములచేత వెక్కిరి భయముగా నుండువాడునని, రెండవ రెస్పాండెంట్లు కారావాడునని అయి యున్నాడు. దాక్షరగారి మేనేజరుగారు జల్లబండ్లలో తీసుకు వచ్చివారు. ఓటర్లు చాలమంది చదువురానివారు. ఓటర్లు చాలభాగము చేపెండుడుగా చేరికాపు చేసినారు.

(9) 18-8-23 తేదీన 10 వ వార్డు ఎలక్షను యిదివరలో మోటారుగా వాగ్దానము జరుగకుండా మ్యూనిసిపలు ఆఫీసులో జరిగించివారు. మ్యూనిసిపలు ఆఫీసులోకి 1, 2 రెస్పాండెంట్లకు పు. ఓట్లు వేయించుటకు యిచ్చువల్ల రామయ్య, ముందుగా రాధువులు వగైరాలు అనేకసారులు తొలికి ఓటర్లతో వెళ్లివచ్చివారు. తక్కిన కేండిడేట్లకురపుర ముగిసి ఎవరికి వెళ్లివచ్చిలేదు. లోతుల కయ్య, పోలింగు ఆఫీసువద్ద, చేపెండుడుగా అనేకము మ్యూనిసిపలు సౌత్లను ఉన్నారు. వారందరు 1, 2 రెస్పాండెంట్ల కేపుర వారిగౌరవ ముఖ్యమంత్రి స్వేచ్ఛగావించినారు. మ్యూనిసిపలు ఆఫీసుకు వచ్చేమొదలున్నది. మ్యూనిసిపలు ఆఫీసుకు 1, 2 రెస్పాండెంట్లు స్వచ్ఛమునకు నుపయోగించివారు. ఇది యంతయు చూచి ఓటర్లు భయపడినారు.

(10) పోలింగు ఆఫీసుకు సరాలకెట్టి చేపెండుడుగాను కొందరు ఓటర్లు ఎవరికి ఓట్లు యిచ్చునని అడుగుతుండా ఓట్లు తానే మార్చు చేసెట్లు కొందరు ఓటర్లు తాము ఓట్లు వేయగలమని అంటుండుగా చేయుచేయు యిచ్చువండా తానే ఓట్లు మార్చు చేసెట్లును ఓటర్లు చెప్పినవారికి నేనుకుండా తనే యిచ్చువకారము 1, 2 రెస్పాండెంట్లు వేసెట్లును యింకా యితర అక్రమములు చేసెట్లును పిటిషనుకు తెలియచిచ్చినది.

(11) ఎలక్షనువద్ద ఓటర్లను గుర్తించుట (Identify) ప్రవృత్తియై యుండలేదు. గుర్తించుట (Identify) కేడి డేటుల కవకాళము యిచ్చలేదు. ఓటర్లు కానివారిచేతను ఓట్లు వేయించివారు.

(12) చేటుచేర్మన్ కనుగను పోలింగు ఆఫీసులు లోలోని (Roll) ఓటరు నెంబు వేసెట్లు తెలిసినది. అందువల్ల ఏటరు ఎవరికి వోటువేసెనది స్పష్టముగా తెలియదు. ఎలక్షనుకు ప్రధానవిషయమైన రహస్యము” వెడిపోయినది. ఇల్లింరెటు ఓటర్లు ఓట్లు ఎవరిని పోలింగు ఆఫీసుకు తాను మార్చు చేసినాడా యిచ్చువకారం నోటు చేయెట్లుకుడా తెలిసినది.

(13) వైకారణములవలన మ్యూనిసిపలు అప్రెసుగాని ఎలక్షను రూలులు గాని అనుసరించి ఎలక్షను జరుగలేదు. అందువల్ల రెస్పాండెంట్లు ఎలక్షను చెల్లలేదు. వాయడు Void వియున్నది.

(14) కాట్టి వివరించి (a) ఒకటి రెండు రెస్పాండెంట్లు ఎలక్షను వాయడు (Void) అని డిక్లీ (declare) చేయబడునని (b) పిటిషను ఎన్నుకొనబడిన కేపురలని స్థిరపరిపించుట (c) లేని తిరిగి ఎలక్షనుచేయవలసినదని ఉత్తరువు చేయబడునని (d) పిటిషను కర్పణ 1, 2 రెస్పాండెంట్ల యిప్పించుట (e) యింకా సంగతి సందర్భములనుబట్టి కొట్టివారికి యిచ్చువం తోచే అన్నియితర వివరములు పిటిషనుకు కలగజేయుటను పిటిషను ప్రార్థనాముగాను.

మానేపల్లి సూర్యనారాయణ

(ఆసలుపోసరియైన ప. ౪౦)

నైర్జూరు

(ఒక విలేఖరినుండి)

కెనియా హారాలు

అగస్త్య ధీః— నిష్పటిదినమున నెల్లారు (ప్రేక్షమాను
పేట) తిండుపేట, నబాబుపేట మూబపేట చిన్నబజారు
పద్మబజారు చిన్నమార్కెటు సంతపేట పెద్దమార్కెటు
పొదలగు పనుల ప్రవృత్తి గల అంగళ్ళు మూయబడినవి. ఇవియే
నాక చిన్నచిన్న సంగులలో గల అంగళ్ళు నైతము మూయ
బడినవి. కచ్చిమిరతకాయలు, పచ్చిరకేపాప, గోలిమిర తెంత
కొర తమలపానులు ఇత్యాదు లమ్మువారు ఆ దినమే తెలుసు
కొన్నను వారికి ఆనాడమ్ముకున్న పద్మమరచ్చుగలు లున్నను
జూనుకొనిరి. కాంగ్రెసు వారు రెండుమాదూరజూను
మందునుంచి జనసామ్యమునకు తెలియు నటుల నోటినుల
కరివిగ పండియుండిన ఆత్రుట కాత్రుట సంపాదించుకొనువారు
తన పర్యాటకేసికొని యుండెడివారే వినను ఎటులా తమ
పన్నును పోటింపక వ్యాపారము మూయకొనిరి. ఈ నార్తాలులో
ప్రతిదినము జరుగుచుండెడి జీవహింసయు కలిసి మాంస విక్రే
తలు తమ దేశభక్తిని వృద్ధింపిరి. ఈ విషయము యీ నార్తా
లుకు నన్ను తెచ్చింది. కాని విద్యాధితులైన వుద్యోగస్థులును
వ్యవసాయమును కొను స్థిరమునకు తమపనులుండి కష్టించుకొ
నాలవలసియిది. పోలీసువారు తమ కాయకత్తుల అంగళ్ళు బెట్టిం
చుట ప్రయత్నించిరి. నుగ్గురు కలిసిపైకట్టలు యిరువదిమంది
పోలీసులు నడుమున భయమున అంగళ్ళు బెట్టించ బజారుల పాత
పున దిరుపించిరి. కాంగ్రెసు సంఘటితములను ఆనాడు
సాయంత్రము జరుగబోవు సభను గురించిన ప్రకటనల నెత్తికొని
జేబున వెంటడి దిరుగుచు ఏల అంగళ్ళు మూయబడినవి
అని అడుగు కల్లెమారివారి సంతోషముల దీర్చుచు
దిగుచుండిరి. ఈ నార్తాలుందు అత్యంత క్రద్దసహించి
కవి జరిపిన కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు శ్రీముత రేబూను నుబ్బ
రామి రెడ్డిగారు వ్యాపతి కృష్ణస్వామిరావు భిలాఫత్ సెక్ర
టరీ మహ్మదు రంతుమియ్యాసాహెబుగారు కాంగ్రెసు ప్రచా
రముల ఎన్నుదగినవారు. అందరి కన్నను ఎన్నుదగినవారు వీరి
వన్నుల సాలించి వర్తమాన విప్రూటకాత్రుట జీవనము
జరపుకొను వారనట కేమాతమును సంకయ మక్కరలేదు.

సామంతము సభ

పురమందిరమున శ్రీమహాకా మాదేభూషి స్థనింహా
చావ్యులవారి అధ్యక్షత్యక్తిచే కనియా శమయ్యను గురించిన
సభ జరిగినది. సభకు కొన్ని వేలమంది హాజరైరి. శ్రీయూర
విస్నూ రాజగోపాలరావుగారు చతుర్వేదుల కృష్ణయ్యగారును
అయ్యర్ రహీమాన్ సాహెబుగారు మాట్లాడిరి. కనియాశమయ్య
పట్ల అసమ్మతికర్తాశమును రహీమాన్ సాహెబుగారు పదపా
దించగా శ్రీయూర లేబూరు ముబ్బరావి రెడ్డిగారు మహమ్మదు
ఖాన్ మొహిద్దీన్ సాహెబుగారు ఆమోదించిరి. ప్రస్తుతస్థితికి
విశవత్తయ్య అత్యవసర మనియు విశవత్తయ్యవలనగాని అన్ని
పనులు సమకూడెద మనియు మొన్న పీర్లకుండుగారి కలతలకు
కాంగ్రెసువారే బాధ్యులనియు కాంగ్రెసు సంఘము కల చోట
అట్లరి జరిగిన ప్రభుత్వమువారి కన్న కాంగ్రెసువారికి ఎక్కువ
బాధ్యతగల దనియు తెలిపిరి. అంతట సభాధ్యక్షుని ఉపన్యాస
ముతో మహాత్మునికి మంగళముతో శభ ముగిసినది. కాంగ్రెసు
అధ్యక్షునకును భజనతో నడచి నాటి కాంగ్రెసుము ముగించిరి.

కాలమానము

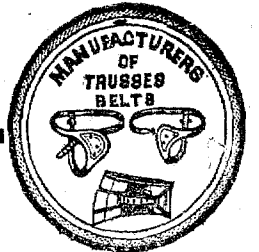
వర్షముతోనే గాని ఒక జూలై ను ఘోషిస్తే బగుట
గాన రాకున్నది. వెన్నుచీయందు త్రాగుటకు సెరకు నీరు
లేకున్నది. రైతులు నామోసికొని ఎట్లో కాపాడుచున్నారు.
తొద్దిగోలులలో కష్టము కలిగియున్న చాలవందము కలగును.
భరణి అప్పుడే పెరుగుచున్నది.

సావిత్రి నాటకము

బ్రహ్మశ్రీ శ్రీ రామల సచ్చిదానందశాస్త్రి
విరచితము

ఈ నాటకము శ్రీ మైలవరం బాలభారతీ
సమాజమువారిచేతను, శ్రీ శీతారామాంజనేయ
నాటక సమాజమువారిచేతను పెక్కుసారులు బెజ
వాడ నీలూరు చెన్నపురి మున్నగు పట్టణములందు
ప్రదర్శింపబడి ఆంధ్ర గుహళయులచే చాల ప్రశం
సింపబడినది. దీని వెల రు. 1-0 0 వలయువా
ర్తించు | వాయనలెను.

ఫైండ్స్ లిండ్స్ కో, జెజవాడ.

Powell's Extract of Golden

పవలుగారి అమోఘమైన గెనో

అంగ్ల; ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారు చేయబడినది.

సైగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్రపిండములయొక్క వాపు, శుక్ల నష్టము, బలహీనము, వీపులో నొప్పి మొదలగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కురుర్మువశ్శి దివ్యోష్ణధము.

గుణము:— 6 మోతాదులకన్నోను పుచ్చకొనిన తక్షణమే ప్రవణము తప్పుక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కులన్నియు మాయమగును. మూత్రమంచుండు మంటకూడ తగ్గుచు. దానియొక్క గుణము తెలియిట్లకే ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీర్మానమున వ్యాధికి బుడిచెనె 1 ఒకటికే ధర రు. 1—4—0

దీర్ఘ వ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర రూ. 1-8-0

మా దివ్యోపధములు సుప్రసిద్ధమైన దుకాణములన్నిటిలోను దొరకును.

మా చిత్ర విచిత్రపు క్యాటలాగునకే వ్రాయుడు.

N. Powell & Co.,

**Manufacturing Chemists,
Lamington Road, Bombay**

దోమలు, ఈగలు, నల్లులు పేనులు మొదలగువాటినుండి

మీరు బాధపడుచున్నారా?

అట్లుండిన మా

వ ర క గు రు గ ల

పురుగులను చంపుపొడిని, మరకపుల్లలను ఉపయోగించి, దాని
నినాశనము చేయుడు.

Manufactured By

NAIGAI JOCHUKIKU Co., Ltd.

Osaka (Japan)

SOLE-AGENT

Hasanali Kamroodin,

71, Chhipi Chawl BOMBAY 2.

SOLD HERE

H. K. Saleh Bhai & Co

Bunder Road, Madras.

The Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd.

Authorised Capital—Rs. 2,00,000.

Subscribed Capital—Rs. 1,50,000.

NO PARTY

WHETHER one is a co-operator or a non-co-operator, a liberal or a conservative, a swarajist or congress man, a brahmin or a non-brahmin, an official or a politician, a moderate or an extremist they have but one opinion, and perfectly agree on one subject.

NO SPLIT

They may have a hundred differences, a hundred opinions, a hundred programmes,—they may speak from a hundred platforms, they may be inside the council, or they may be out; it makes no difference on this matter. They are all one, and have but one voice,—they are all unanimous in their verdict on the value of

No Division

"SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA"

as a great remedy for all diseases—small and great.

SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA is a great pacifier. It brings new life to the people, and gives them new hope, and broadens their outlook on life. In that healthy frame of mind there is no room for worry, distrust, ill-feeling, anger and other qualities. Here is Siddha Kalpa Makaradhwaja's value as a healer of differences in and out. It equally benefits all classes of people—party or no party, suffering or healthy.

The Veteran Politician

AND

Staunch Congressman,

Sriji C. VIJIARAGHAVACHARIAR,

President of the Indian National

Congress, Nagapur, 1920 says:—

"I was intending for over a year to visit the Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd., and have had the pleasure of doing so to-day. Everything is neat and inviting. But what struck me most is the testimony of the high value of the Medicines, especially "SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA" from persons who used them, and that in language and spirit perfectly genuine. I congratulate the Managing Director and Senior Physician, Ayurveda Ratna Pandit, Dr. N. V. Sriramachari, Ph. D. Sc."

MADRAS. } (Sd) C. Vijiaraghavachariar
18th April, 23.

Rao Bahadur

Sjt. R. VIRARAGHA AIYANGAR.

Chief Justice,

High Court of Travancore, says:—

"I have been desiring for sometime to pay a visit to the Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd., conducted by Dr. N. V. Sri Ramachari Ph. D. Sc., whose medicine "SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA" pills have been highly praised for their efficacy and have obtained vast circulation in the country. I visited the Pharmacy to-day and had great pleasure in saying that what I observed simply justifies the high praise bestowed upon them and the vast circulation they have obtained. The promptitude with which orders are attended to and advice given to the patients who came to the Doctor especially noteworthy, I wish Dr. N. V. Sri Ramachari all success."

MADRAS. } (Sd) R. Viraraghava Aiyangar
14th May, 23.

The Great Desabandhu and

Staunch Swarajist,

Sriji C. R. DAS,

President of the Indian National

Congress, Gaya, 1922, says:—

"It has given me great pleasure to accept the invitation of Ayurveda Ratna Pandit, Dr. N. V. Sriramachari, Ph. D. Sc., to visit the Madras Ayurvedic Pharmacy, Limited, of which he is the Managing Director. I have had the pleasure of noting from the very large number of testimonials and communications received by him of the excellent results achieved by the use of the medicines of this Pharmacy, particularly the "Siddha Kalpa Makaradhwaja," on the part of many people in several provinces of India, European and Indian, Parsi and Christian, professional Medical men and laymen alike. It is unnecessary for me to reiterate my faith in the value and efficacy of the ancient and valuable Ayurvedic system of medicine of this land whose resuscitation through the efforts of gentlemen like Dr. N. V. Ramachari is but one sign of the great National regeneration and revival that we are now passing through. I trust that this institution will flourish and be a means of great help to suffering humanity in the land."

31st May, 1923.
MADRAS.

(Sd) C. R. DAS.

**Siddha
KALPA
Makaradh-
waja**

**Great Healer
of Physical,
Mental and
other Ills**

Price:—Rs. 10 per
Phial of 60 Pills.

Siddha Kalpa Makaradhwaja is the greatest all-round remedy of the times. By its universal application and its unfailing cure it has obtained the foremost place in the ranks of effective medicines. It is prepared from ancient Ayurvedic formulæ in accordance with modern principles of Western Medical Science, under the direct personal supervision and guidance of

Our Senior Physician and Managing Director, Ayurveda Ratna Pandit

Dr. N. V. SRIRAMACHARLU, Ph. D. Sc.

Some of the most valuable ingredients, such as Gold, Mukta, Praval, Louha, etc., and indigenous herbs enter into the composition of S. K. M. Their preventive and curative principles are conserved and presented in this remedy. They act on the human system thoroughly, efficiently and perfectly and drive away all impurities from the blood which is the basis for perfect health. Thousands from all parts of India, Burma and Ceylon have experienced the energising, revivifying effects of this medicine, and thousands have expressed their gratefulness to it.

"SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA" CURES

Acidity

Amenorrhœa

Anæmia

Asthma

Bronchitis

Consumption

Diabetes

Diarrhœa

Dysmenorrhœa

Dyspepsia

Eczema

Epilepsy

Gleet

Gonorrhœa

Hysteria

Impotency

Leprosy

Leucorrhœa

Melancholia

Menorrhœa

Neurasthenia

Neuralgia

Paralysis

Rheumatism

Spermatorrhœa

Syphilis

Venereals

etc.

Begin to Get Well To-day by using SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA.

The Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd.,
44, Govindappa Naick Street, George Town, MADRAS

Telephone: 1034.

Post Box No. 151.

Telegrams "KALPAM"

బర్మనీలో కొందరిద్దరు విదేశీభాషాజ్ఞము అందుకుచే
సాదాజీవితమునుండి అరెస్టుజేసిరి. విదేశీభాషాజ్ఞము చాల
మొత్తము స్వాధీనముజేసికొనిరి.

విరిపు ఎన్నికలు

డివెలరాగారి భవిష్యత్తు

అధ్యక్షులు కాన్సేప్రుగారి యభిప్రాయము

లండన్, ఆగస్టు 30:—రాత్రి 11, డబ్లిన్ నుండి బ్రెస్టు క్రికెట్ విలేజ్ లో ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు డబ్లిన్ లో ఓట్లను లెక్కపెట్టుట చాల కష్టముగ నున్నది. స్త్రీలు తమ ఓటును ఈ పక్షమువారి కీయనలే ననక కనుక కావలసిన కష్టములను ఇచ్చుచున్నారు. నిర్ణయముగ వాఘ్యత లేకుండా వేళావేళముగ ఓట్ల నిర్ణయమున్నారు.

16 వ మారు లెక్కపెట్టిన తరువాత కార్మిక శాఖకు ఓట్ల జాబితాగా రెన్నుకొనబడింది. కార్మికలకు లాభములేదు. రిపబ్లికనుల ప్రతిభ విస్మయించుచున్నది. ఇండిపెండెంటు అభ్యర్థులు అంజుమి లేవున్నచో వీరుగూడ నెగ్గడివారే. ఇంతకంటే ఎక్కువగా నెగ్గడివారు వ్యభిచరగతి ప్రజలు తెలుపుచున్న బోవుట గూడ కొంతవరకు ఇండిపెండెంటు వారికి అడ్డువచ్చినది.

డివెలరాగారి భవిష్యత్తు

లండన్, ఆగస్టు 30:—రాత్రి 6-45, ముందు డివెలరాగారి గతి ఏమనియును ఈ విషయమున కొత్త డెయిలీ గత వారు నిశ్చయించెదరని కాన్సేప్రుగారు బహుశా చెప్పిరి. వారేమి జేయునది జోస్యునుజెప్పలేదని. కాని డివెలరాగారు, ఇతరులను సురక్షితముగ వదిలిపెట్టబడుదు రని, వారి కేమియు హానిరాదని.

వీలగునంతవరకు పారిశ్రామిక అధికారిని పట్టుకుని చక్కబెట్టి యభివృద్ధి జేయుటకు వెంటనే కొత్త ప్రభుత్వమువారు జేసెదరని. డెయిలీలో అనేకపక్షము వారున్నారు. ఈ కార్యములను సాధించుటకు రైతులు, కార్మికులు, ఇండిపెండెంటు ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడెదరని. గతి డెయిలీసభలో సమావేశమైన ప్రతిపక్షము ఏ పక్షమునకు జెందినను గౌరవించి ఆదరించెదరని. రిపబ్లికనులగూడ ఆదరించెదరని. కాని డివెలరాగారి కిది వర్తించదు. ఆయన డెయిలీసభ కన్నకును రాలేదు. ఆయన డెయిలీసభకు వచ్చిన ప్రజలకు లాభములేదు. డివెలరాగారు విధానాంశానికిని, సామ్యమునకును, ఏమియు చేయలేదని ప్రజలకు పూర్తిగా తెలియును. అందుచేతనే డెయిలీలో ఆయన ఉండవలెనని ప్రజలు అనుకొనరు.

రిపబ్లికనులబలము

ప్రభుత్వబలము	39
రిపబ్లికనులు	84
రైతులు	8
కార్మికులు	9
ఇండిపెండెంటులు	13

ప్రభుత్వము ప్రభుత్వమువారికి భయములేదు. రిపబ్లికనులు డెయిలీలో ప్రభుత్వమువారు తరువాత ఎక్కువ కలుగుటకే గల వారగుదురు. ఇదివరకప్పుడే ప్రమాదము తీసికొని విధానము మార్పుటనుగూర్చి ఆలోచించుచున్నారు.

మొదటివర్గాయము ప్రభుత్వమువారును, రెండవవారు రిపబ్లికనులకును ఓటుల నిర్ణయమున్నాడు. దీనినే ప్రాప్తవలసి యిందెంతవరకు అనెదరు. నలుగురు అభ్యర్థులున్నచో మొదటి సభ్యుడు ప్రభుత్వమువారును తటస్థించి తక్కినవారు రిపబ్లికనులకు ప్రాప్తించినపుడు మొదటి ప్రభుత్వమువారికి తక్కిన ఓట్లను మిగిలినవారిలో రిపబ్లికనుల కిచ్చెదరు. అట్లే ప్రకారము చేయుచున్నారు.

డివెలరాగారు

క్షేత్రలో డివెలరాగారికి 17762 ఓట్లు వచ్చినవి. అతని శత్రుత్వం 8196 ఓట్లే వచ్చినవి.

డివెలరాగారి తప్పుడు సందర్భములచే ఆయన జేతమున కట్టిపెట్టెదరమున చేయలేదని కాన్సేప్రుగారు చెప్పిరి. ప్రభుత్వమును ఎన్నికచేయుట అగౌరవించిన ఎన్నికలే తెలుపుచున్నవని యుక్తావధివారు గూడ ప్రభుత్వమునకు ఎన్నికలలో తోడ్పడినందున వీరిచే అందరూ జేతమునందు కాంటిని నెలకొల్పబడు అధికారియైనది తెలియుచున్నది.

ఎక్కువగా వచ్చిన స్త్రీలు

విస్తరములో 5 వ తేదీ స్త్రీలు పాల్గొంటున్న సభ్యులకు నిన్నుకొనబడింది.

మనోసిద్ధాంతము

దాని ఉద్దేశ్యము

అమెరికా పరిస్థితులు

మనోసిద్ధాంతము, ఆగస్టు 30:—మనోసిద్ధాంతము గాని తెలుసు పునాదులు. మనోసిద్ధాంతము క్లుగభావముగాదు. ఆత్మసంరక్షణార్థము ఉద్దేశ్యం వలన దీనిని అమెరికాను అమెరికా తటమున పునరుద్ధరించినది. ఇతరుల కష్టపరములలో జోక్యము కలుగజేసికొనక, తమకు అడ్డుకొనలేక వచ్చిన స్వీయత జాగ్రత్త పనిజేసెదరు. ఇతర అమెరికను రాజ్యముల స్వాతంత్ర్యమునకు గాని రాజ్యాధికారమునకు గాని భంగములేకున్న ఈ సిద్ధాంతము నిర్వచించుటకును, వ్యాఖ్యానమునకును అనువర్తించ జేయుటకును యునైటెడ్ స్టేట్స్ ప్రభుత్వమువారికి హక్కుగలదు. పనామ కాల్యంలో రాకపోకలు గాని దానిమీద అధికారముగాని అమెరికనుల ఇతరుల కన్నకును ఇచ్చెదరు. అభ్యుదయ ప్రభుత్వమువారి కీయదు. ఇంకొక అట్లాంటిక్ పరిసరి కాల్యము గట్టి కాపాడుటకు ముందు యునైటెడ్ స్టేట్స్ వారికి అవసరము రావచ్చును. మనోసిద్ధాంతము అమెరికనులందరూ సమాకారమునకు గాని ఇంకను విశాల్వృద్ధయముతో అంతర్జాతీయ సమాకారము జరగకుటగాని అడ్డు రావలదు. అభ్యంతరమును జూచుచు మా స్వాతంత్ర్యమునకు మాత్రము భంగము గానరాదు. అతిముగాని కుటలతో మాకు సంబంధ మక్కరలేదని గాదు.

ఇంకను మా ప్రభుత్వమువారు యూరపు రాజకీయములందు పాల్గొనుటకు అలోచించుచున్నారు. ముందెన్నడైన ఆకస్మాత్తుతో తాము సిద్ధముగ సామర్థ్యముతో జోక్యము కలుగజేసికొన గోరెదరు. ఇందులోగూడ అమెరికనుల క్షతం ప్రముగ ప్రకరించుటకు అడ్డు ఉండరాదు. కాని ఎప్పుడైనా

మంచి ఆధారమున్నపుడు ఇతరజాతీయులతో మేము సమాకారమునకును అభ్యంతరము జెప్పవారము కాదు వెనుదింటిరు. మరియు అట్లు జోక్యము కలుగజేసికొన్నచో అందరను లాభమునందున కనిపించవలెను.

భావియుద్ధములు

ఇంకొకతాత్త్వ మెంతవరకు కొత్తపద్ధతులతో సమరమునకును ప్రాప్తమగు లోగాదు వాయుచున్నాడు.

నీటిలో విద్యుచ్ఛక్తిని ప్రవేశపెట్టి నీటిని వేగముతో వైద్యములపై ప్రయోగించెదరు. దీనివలన ఆర్థికవిజయము ఎందునకు పనికిరాకుండ బోవువాటి అవసరముండదు. విద్యుచ్ఛక్తితో గూడుకొన్న నీరు విడబడిన వెంటనే గుర్రములు చనిపోవును.

క్రిమిగూడ ప్రవేశపెట్టుటచే దానిచే అసాధ్యములే కుండ నైపులకు 'ఇశాత్యమేను' వ్యాధి నేననుచేయించవలెను.

వాయువార్తాచారముచేతనే యుద్ధకాండ అంతయు జరుగును. వాయువార్తలచేతనే టూప్రికోపడము బాహ్యులుండు విమానములు నడిపించబడును. విమానాయుధములూడ ప్రయోగించెదరు. (స్టేట్స్ మన్)

మధ్యధరా సముద్రము

ఫ్రెంచి ఉద్దేశ్యములు

మధ్యధరా సముద్రములో ఫ్రెంచి ఉద్దేశ్యములకు భంగపడుటకు సైయసురాజు ప్రయత్నించుచున్నాడు. దానికై ఇటలీలో కలిసికొని ఒడంబడికను జేసికొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడు.

శృంగార శ్రీనాథము కర్త-వేటూరి-ప్రభాకరశాస్త్రి

శ్రీనాథకవి దేశకాలములు, బాల్యము, విద్యాభ్యాసము, అభ్యసించిన విద్యలు, బంధువులు, రాజాశ్రయము, కొండవీటి రాజుపాండ్రవర రెడ్డిరాజుల (పోలయవేమ, అనపోత, అనవేమ, కుమారగిరి, కాటయవేమ, పెదకోమటివేమ, రాచవేమ, అల్లవవేమ, వేమ, వీరభద్ర - ప్రభృతుల) యవూర్వచరిత్రలు, శ్రీనాథుని విద్యాధికారిపదము, రెడ్డిరాజుల వైదుష్యము, గ్రంథములు, శ్రీనాథునిగ్రంథములు, దేశాటనము, పండితవివాదములు, చాటుధారులు, వినోదగాథలు, కనకాభిషేకము, సర్వజ్ఞసింగ భూపాలవిషయము, రసాన్న సుధాకరాది గ్రంథవిషయములు, శ్రీనాథరామచర్యము, శ్రీనాథరచిత కావ్యములు, ఇత్యాదివిషయముల నేకములు మిక్కిలి బాగ్రతతో నిండు వివరింపబడినవి, అనేక కావ్యములనుబంధమున జూపబడినవి. పండితులు పలువురు మెచ్చిన గ్రంథము. 340 పుటలు, 28 పానుల గ్లజుపేపరు మంచి యట్టుబైండు. మెరు 2.0.0

చాటు పద్యముజీమంజరి ద్వితీయ భాగం 1-8-0 మూన్నాళ్ల ముచ్చట 0.4-0 ప్రబంధ రత్నావళి 1.8-0

మణిమంజరి మేనేజరు, 3/15 నల్లతంబివీధి, తిరువల్లిక్కేరి, మదరాసు.

జలమును సలసల క్రొగబెట్టుడు

మీరు క్యాకర్ ఓటులను కొనినప్పుడు దానిని సద్వినియోగము చేయుదు. దానిని బాగుగా పోషించుచేసి, ప్రాతఃకాల భోజనమునందు ప్రయోగించి సౌఖ్యమును బడయుదు. కాగుచున్న వేడి నీళ్లతో ఉప్పుచేయుదు. రెండు భాగముల వేడి నీళ్లలో ఒక భాగము క్యాకర్ ఓటును చేర్చి, నిద్రాశముగా కలియపెట్టుదు. 20 నిమిషములవరకు బాగుగా ఉడికించి ఉపయోగించుదు. క్యాకర్ ఓటునుండి మీరు కలుగువంతలను, గర్భర, తృప్తి దురతియై ఆహారము, మాంసాహారము భాగ్యము మున్నగువాటినుండి గలగలు. మీ శరీరమునకు సంపూర్ణమైన పుష్టిని తక్షణమే నిచ్చును. ఒక టెన్ను క్యాకర్ ఓటు చాలకాలమువరకు వచ్చును. అది అంత విలువయిన ఆహారముగాదు.

(4)

MULLER & PHIPPS (India), Ltd.
Wholesale Agents

Quaker Oats

Madras, Bombay, Karachi, Rangoon, Calcutta

జూ బు లు

విజ్ఞప్తి

యాదవరాఘవపాండవీయ మను నవ్యాఖ్యాన సంస్కృత శ్రీకృష్ణకావ్యమును, నరేంద్రరాఘవపాండవీయ మను చతుర్థి కావ్యమును ఎక్కడ లభించునో యా వివరమును ఆంధ్రప్రదేశ్ జనులకు తెలియజేసిన నీ కృత్యానుభవముననే యెరిగింపఁ బ్రార్థించును.

వెంకటగిరి ట్రస్ట్-కు స్త్రీ పంచము

యాదవరాఘవపాండవీయ మను నవ్యాఖ్యాన సంస్కృత శ్రీకృష్ణకావ్యమును, నరేంద్రరాఘవపాండవీయ మను చతుర్థి కావ్యమును ఎక్కడ లభించునో యా వివరమును ఆంధ్రప్రదేశ్ జనులకు తెలియజేసిన నీ కృత్యానుభవముననే యెరిగింపఁ బ్రార్థించును.

మాడబూషి రంగారావులు.

యాదవరాఘవపాండవీయ మను నవ్యాఖ్యాన సంస్కృత శ్రీకృష్ణకావ్యమును, నరేంద్రరాఘవపాండవీయ మను చతుర్థి కావ్యమును ఎక్కడ లభించునో యా వివరమును ఆంధ్రప్రదేశ్ జనులకు తెలియజేసిన నీ కృత్యానుభవముననే యెరిగింపఁ బ్రార్థించును.

కొడాలి నరసింహారావు
కార్యదర్శిగాను.

హిందీ ప్రచారము

1. ఈ నెల 20 వ తేదీన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో నెలవారీ గ్రంథాల విశేషం "హిందీ ప్రచారము" గురించి ప్రాసంగికంగా ఉన్న ఆంధ్రప్రదేశ్ జనాభాకు తెలియజేయబడుతుంది.

రాధాకృష్ణ

అవసరభారతీయ హిందీ సాహిత్య సమేత స్వాగత కార్యక్రమము

కాకినాడ

ప్రకటన

విజ్ఞప్తి

శ్రీయత ప్రకారం, నాగేశ్వరరావుగార్లు ఆహ్వానమునై కాంగ్రెసులో హాలు అవసరముల భారతీయ హిందీ సాహిత్య సమేత స్వాగత కార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు నిర్ణయించినది.

బులుసు సాంబమూర్తి, కాకినాడ

మల్లాది క్రిష్ణమూర్తి, బరంపురము
న్యాయశాస్త్ర నిపుణులు, రాజమహేంద్రవరము
అయ్యదేవర కాశ్యపరావు, బెజవాడ

విజ్ఞప్తి : నువ్వరించి 28-9-23 తేదీన కాకినాడ కట్టల మూల భారతీయ హిందీ సాహిత్య సమేత స్వాగత కార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు నిర్ణయించినది.

దినవహి సత్యనారాయణ,

తాత్కాలిక కార్యదర్శి,

అవసరభారతీయ హిందీ సాహిత్య సమేత స్వాగత కార్యక్రమము, కాకినాడ.

కమ్యూనిస్టుల సాధారణ సభ

కమ్యూనిస్టుల సభను నిర్వహించుటకు నిర్ణయించినది.

సూరకునేని వెంకయ్య

సెక్రటరీ, కమ్యూనిస్టుల సభ

38 వ దేశీయమహాజనసభ

6-9-23 తేదీ సాయంత్రం 5 గంటలకు కాకినాడ పురపంచమున కాంగ్రెసు సభాసభలు కార్యనిర్వహించుటకు సమావేశమగుచును. కావున సభ్యులు తలెత్త దయచేయఁ బ్రార్థించును.

విషయములు:— 1. పాఠశాలలు తీర్మానముల నామోదించుట. 2. పెంజాబు కమిటీవారి ఆఫీసు స్థానమును జరిపించి 3 విద్యార్థులను జేర్చుట. 4. ఇతరవిషయములు.

నేటకంటి శ్రీనివాసకోనేటావు,
కార్యదర్శి.

సన్మానసంఘము, కాకినాడ

6-9-23 తేదీ బుధవారము సాయంత్రం 5 గంటలకు కాకినాడ పురపంచములో పెంజాబు అండు ఆక్రామణమునలో ఉపసభ్యులగుటకు జరుగను.

విషయములు:— 1. రాజమండ్రిలో కొన్ని పెద్దల కైరాలి. 2. సరప్రెట్టు తొలించుటకు 3. యితరవిషయములు 4. కొన్ని అమల బాములు కార్యదర్శి.

నాలంటియరుబోర్డు సభ

2-9-23 తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు కాకినాడ పురపంచమున కాకినాడలోని నల్ల కాంగ్రెసు ఆహ్వాన సంఘమువారిచే నియమింపబడిన విద్యార్థుల సంఘ (నాలంటియరు బోర్డు) సభ జరుగును.

విషయము:— విద్యార్థులను జేర్చుకొనుటకున్న కయారుచేయుటకున్న యేర్పాటులచేయుట.

వె. సూర్యనారాయణ.

అమలాపురంతాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము

కేంద్రతాలూకా భట్టిప్రోలు గ్రామవాస్తవ్యుల శ్రీయుతులు అండ నుబద్ధులయ్యుటగానూ వారి శిష్యులు బట్టు లక్ష్మియ్యగారు (వద్యసాలి) యీయధ్య గ్రామము దయాచేయించి యున్నార. నేత పరిశ్రమయందును అందుకు కట్టుబట్టి మొదలగు వివిధ నేతలు నేయట మున్నగు పరిశ్రమయందు పాల్గొని ప్రవీణత అపారము.

అమలాపురంతాలూకా కాంగ్రెసు సంఘమువారి కిరక పుక యీ గ్రామములో గత ఒక సంవత్సరము వెనుక స్థాపించబడిన నేత పరిశ్రమయందును పిరి 4 దినములు అపిరిమి, అందుల విద్యార్థులకు పడుకుంటు విసరుకు సరిచేయుట, మున్నగు విషయములందుగల సూక్ష్మముల సెప్పియో సెప్పియందుకుయో గాక పీరి యాజమాన్యమున కొన్ని పడుకుంటు విసరుకు 4 రి చేయించి యుండుటచే యిదివరకు భట్టిప్రోలు ప్రాంతములందు దిగుమతి యగుచుండిన 4 ద్దరు వస్త్రములయందుగల సందేహములు నివారణమగుటకు సహాయపడిరి.

వారు మాపరిశ్రమలయందును యీసందర్భమున యొప్పిన సహాయమునకును ఖద్దరు పరిశ్రమకు వా రొసర్పు జేతనేకును మా విద్యార్థుల కిరక పుక వారికి మామనః పూర్వక కందనము లాచరింపుచున్నాము.

మరియు విషయము: పీరు ప్రస్తుతము చాలాసా మహా మామూలీ గారికి పగ్గమునాడ నేమ్యుంటు నోక దానిది కయారు చేయు చున్నట్లు తెలిపిరి. దీనిని బట్టి పీరి నేత పరిశ్రమయందు గల ప్రవీణత వెల్లడమగుచున్నది.

గుమ్మడిదల రామచంద్రరావు,

తాలూకా కాంగ్రెసు కార్యదర్శి.

కూచిమంచి గవరాజు,

ఖద్దరు కాభాధికారి.

ప్రతాప కస్తూరిమాత్రులు

ఇది మిక్కిలి ఘాటుగలిగి నువాసనగా నుండును. తాంబూలములో గాని విడిగాగాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొనిన అనందముగా నుండుటయేగాక, అజీర్ణము, వాయువు, జలుబు, జ్వరము, నన్ను పోకము, దగ్గు, ఉబ్బునము, కలగ్గు, క్షేమ నివజ్వరములు, నీటిదోషములు, పండ్లనోపులు, మొదలగు అనేకవిధములగు వ్యాధుల కది కలకాయాధమువలె కనిపేయును. నేలకొలది నీసాలు విక్రయ మగుచున్నది. (6851)-3

200 మాత్రలనీసా 1-3 రు 0-4-0; ధృజా నీసాలు రు. 2-8-0
వి. పి. చార్జి ఎన్నిటికైనా రు 0-6-0.
పి.పి.పి. అండు కో. అయ్యు శ్రీధరమాచారి, వెలికేటి శిల్పారాధ్యక్షులు.

రుధిరోద్ధారి సం||రం శ్రావణమాస బు||, శనివారము.

గ్రంథపరిచయము

మా కార్యాలనుముకు ఈ క్రింది గ్రంథములను విమర్శనార్థమై పంపిన గ్రంథకర్తలకును గ్రంథప్రకాశకులకును అనేకముగ కృతజ్ఞతాభివందనముల నొనర్చుచున్నాము. —సంపాదకుడు

చతుర్థాణి:—గ్రంథసంపాదకులు శ్రీయుతులగు మానవల్లి రామకృష్ణకవిగారు. నెం. 366 మింటస్ట్రీయి. జి. టి. మద్రాసు.

ఇదియొక సంస్కృతభాషా నిఘంతు గ్రంథము. సంపుటము. దీనియందు పద్యప్రాశస్త్యము ఉభయభిసారము ధూర్తమిము పాదతాడి కవి అను నామము భావములు గలవు. ఇందు పద్యప్రాశస్త్యము అనునది కూడకవి రచించినది. ఈశ్వరదత్త కవి రచించినది ధూర్తమిము. ఈ ధూర్తమి సంవాదము. ఉభయభిసారము వరుసచిరచించినది. పాదతాడితముకామిలక మహాకవి రచించినది. ఈనామము భావములు సంస్కృతమునందలి శృంగారసమరాకావ్యము రూపింపబడియున్నది. అసలు సంస్కృతము నందలి రూపకవద్యములలో ఏకాన్నియోతపు-కీర్తి-సన్నియున-శృంగారసమరాకావ్యము. అంగము భావములు వత్తింపబడి మించియున్నది. ఆభావములలో గూడ ప్రస్తుతిము ఈ చతుర్థాణి అన్నిటిని మించియున్నది. కనుకనే కాబోలు ప్రాచీనము ఈ చతుర్థాణి ట్టు ప్రకరించిరి:—

శ్లో. వరుచి రిశ్వరదత్త: కామిలక: శూద్రకృష్ణచార్వా: ఏతేభాణాన్ భజిం: కాశక్తి: కాలిదాసస్య.

కాని ఇదియొక యాభావము. దీనిని చెప్పిన దెవ్వరో తెలియరాదు. అయినా ఇది ఈ చతుర్థాణికి అదగినట్లుగా కూర్చియున్నది. ప్రకాశము దీనినలన భావములను రచించుటలో/కాలిదాసుగన్న కరుణచిత్తామిలకమోద కాదులకు క్లాప్తుతమచును నేర్పు కలదియును, అట్టి వారి నేర్పునందలి కాలిదాసుగల శక్తి కాలితకున్న యనియును ద్యోతకమగుచున్నది. గ్రంథము సాధించి చూచినచో మొత్తమువై ఈశ్లోకమునందు పేర్కొన్నంతటి శక్తింపదకలదా యొక్క శక్తింకు ఎమియును. అయినా ఈ నిమిషమున రసకులగు పాఠకులే ప్రణామము కాగలరు గనుక అచ్చు ఇటు ప్రకస్తుము.

చతుర్థాణి శాంతి గ్రంథములను గురించియును గ్రంథకర్తలను గురించియును సంపాదకుల మానవల్లి రామకృష్ణకవిగారు వ్రాసిన ఈక్రింది వాక్యములు మా పాఠకులకు గ్రంథపరిచయమును గల్గించుటలో చాల సానుకూలము లని నమ్మెము.

వరరుచి:—ఈ శ్లోకలో వరుచి పార్యపర్యమమునుబట్టి మొదటివాడు. కథానాత్మ్యము ననుసరించి ఈయన పాణిని సమకాలికుడు. సహాధ్యాయ. ఈయన గోదావరీతీరమైన జన్మించిట్లు అంతిమందరికడలో కూర్చుండినది తల్లి కాత్యాయనినికూతురుగా సాత్యమి. వ్యాకరణ జ్యోతిషధర్మశాస్త్రములందు గ్రంథములుమాత్రమేగాక రాజకేళిగుడు మొదలైనట్లు కంతాధరణమును బాడ ఈయన రచించెను. చాతుర్యతాదనితనతే అం ప్రవాదము ఉన్నది.

కూర్తకుడు:—ఈయన మృచ్ఛిక కర్త రాజచరితము అను నాటకమును మాత్రమేగాక బాలచరితము అవిమరకమునుగూడ వ్రాసినాడు. మృచ్ఛికకర్త ప్రాచీనముగా చాతుర్యతము నాటకమును వ్రాసె నందున, కూర్తకుడు ఇదివరకు మనవారు అనుకొనెట్లు రాజుగాక ఉజ్జయిని పరిపాలకు లగు అంధధర్మకర్తయినదగు స్వాతిఅను రాజు ఆస్థానమునందు పండితుడుగా నున్న బ్రాహ్మణుడు. దిండి ఈకవి

యొక్క సాహసాదార్యమును తానుచించి అంతిమందరిలో విప్రులగు కర్ణిచియున్నాడు. ఈయన భావమునందలి విమమల సాహసలాంఛనమున్న గువారి సాత్రపోషణమునందుయోగించిన క్రమమును పరికించిపోషక మకస్థాపక డీకడే నాయని సందియును కలుగును స్వాతీనోడించి యజ్ఞయనిసింహాసమును ఈతడధిష్ఠించెను. ఈయన వీరకృత్యములు రామిలకుని కూడక కథ, వైకాంతకూడక మున్నగు గ్రంథములందు ర్ణించబడినవి. పల్లవగాంధులు మున్నగువారి తరువాత నితని నామమును విక్రమమునకు బిరుదుగా చేర్చుకొనెడివారు.

ఈశ్వరదత్తుడు:—ఇతడు మగధదేశపువాడు కావచ్చును. కానికాలమును నిర్ణయింప నీలులేకున్నది. ఈతని గ్రంథ సంఖ్యములను భోజుడు తన శృంగారపకాశిలో అచ్చుటచ్చుటను ఉద్ఘాటించినాడు.

కామిలకుడు:—ఈయన తాను ఉదీమ్యదనని చెప్పుకొనుచున్నాడు. కామిలకులు ఇత్యున్నారు. బాణభట్టుని మిత్రుడోడరు. ఉదీమ్యకరు మహాకవియైన గుఃపుగా పేర్కొనబడినవాడు. మన కామిలకుని, ఆభినవగు ప్రపాదాచర్యమును తే మేంబ్రాడు మున్నగువారును పేర్కొనుటచేత మహాకవియగుచున్న అనియే నిర్ణయింపవచ్చును. వత్తికొందలు ఇతనిని సోమగునిగాక బేర్కొనిరి. ఈశ్వరదత్తుడును కామిలకుడును అచార్యదత్తకుని వైశి మాత్రములనుండి అమానంద్యములను ఉద్ధరించియున్నారు, కాని

కామకావ్య ప్రణేతయగు వాతావ్యముని పేరునైనను కలచియుండలేదు. ఈ చతుర్థాణి అందలి నైలియును, సాంశ్యమును తెలియుటకై ఒక్కొక్క శ్లోకము చొప్పున ఉద్ధరించి ఇచ్చుట ప్రవర్ణింపబడుచున్నది—

శ్లో. పున్న ప్రహేలహా: సమద మధుర: కోలావా నమాక: త్రిమత్యేవదాతార: క్రమభగవం: కర్కశ్లోదా మకామ: బాల్యామత్వకల్యాణం వరకను మరణం కామినే సంప్రదాతుం, కాలోయం కేతకరివ్య త్యవనయనిపుణం యస్మదూతి సహస్రం.

శ్లో. మూర్ఖం యజంతి దీప్యేనమద్ర మృగ్యంత మపి పుష్పై: అర్చయే భగవంతంయే మపివాగ్గ్యం వాగ్గి: (కూర్తకుని పద్యప్రాశస్త్యము)

శ్లో. దాతార మ్మలభా: కళా బహుమతా దాక్షిణ్య భోగ్యాత్రియో, శోన్మతాభినో నమత్సరయతానిద్యా వినితా నరా: సర్వకృష్ణకథ: పూర్వకణగ్రాహీ కృష్ణజ్ఞోజ: కళ్యం భో నగరే నురైది దిపం సంత్యజ్య బింబు నున్మ

(ఈశ్వరదత్తు ధూర్తమిము)

శ్లో. కాంతో రూపం యావం చాశీల: దానం దాక్షిణ్యం వాక్య సామోపకామ్య, యంప్రాప్త్యేకే నర్మణాభాంతి సర్వే లోకే. కామిన్య: కేవ కస్య ప్రసాద్యా:

శ్లో. ఊధా నరేంద్రా: కుటిలస్యభావా: స్వం దున్మక్ర తం మంద్రమి పాకంతు: తత్తవ జేక్యా: కేతమా ర్తభావా: స్వం దున్మక్రతం మాత్మమ పాతంతు: (వరుచి ఉభయభిసారిక)

శ్లో. ఇక మిగ పదం మా భూదేవం భవన్తి క మన్యభా కృతమిద మయం గ్రంథే వాగ్ధోమహా మపాదిత: ఇతి మనసియ: కావ్యాగంధే కదేభతతి. కేవ: ననయనజలదో రోమోద్యేన స్ఫతంతి మహాహతి.

శ్లో. ప్రయశికయా మాత్రా యత్నాత్ (ప్రధానికం) డకే, చరణవిసే పి తాఘాతే శిశు ర్గుణవానితి, సమసురులవై క్యాంక్యంభోభి ర్విలాతిభి రుక్షితే, శిశిచరణో న్యస్తో గర్వాన్మ గౌరవ మిక్షితమ్.

(కామిలకుని పాతతాడికము)

గ్రంథములు వలయువారు:—చెప్పి పురి టంకసాల పిథి లోగల 366 యాటికోనున్న మానవల్లి దొరసామయ్యగారికి వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

ఆంధ్రవచన భారతము:—కరువెవీరరాజ ఆంధ్ర వచన భారత సభాపత్యములు తాలూకు 1, 2, 3 సంచికలు వందనములతో నందుకొన్నాము. 17-5 శతాబ్దమున రచింపబడిన నీ వచన భారతము అనంతపుర వాస్తవ్యులగు యస్. కె. వెంకటేశము యం. యె. యల్. టి. గారి సంపాదకత్వమున ప్రచురింపబడుచున్నది. చదురులకు గ్రంథమునందలి తైలిని చవి చూపుటకై యాభాగము ముద్రించితిమి.

“అంతి భర్తవందనం దొక శుభదినంబున నానాదేశంబులనుండి వచ్చిన పదివేల బ్రాహ్మణోత్తములకు వరమింకెంబులైన పరమాన్నంబులును, నానావిధంబులగు భక్ష్యంబులును, బహువిధంబులగు రసాయనంబులును మాధుర్యభుక్త్యంబు లగు పానీయంబులును నునోహరంబులగు ఫలదీపకంబులును సంతృప్తులం గావించి రత్నభూషణ గంధ మాల్యాంబరంబులను వేర్వేలు గోసవాప్రంబుల నొసంగి వారల స్వస్థివాచన భూషణంబులను భేరి మృదంగాదీర్యూ నాదంబులను దిశల విక్రటిల్లుచు నింగి మట్టి సభాభరణాది దేవకల ద్విధంబులను భూవ దీప వైవేద్యోపచారంబును బూజలొచ్చి నుమూహూర్తంబున నాదివ్యసభం బ్రవేశించి పేరొలగంబుండి మూర్తున్న సమయంబున బేరుగల యట్టిబిరుదు తెల్పుటను నూత్నమాగధరక్త గాయక జనంబులును నానావిధంబులగు వేణు వీణా వాద్యంబులు వాయిచి మెప్పింప నేర్పుకలవారును దమకమ విద్యావిశేషంబునం బ్రార్థువుచ్చుచు నైశురండు. దినంబులు నివృత్తిచ్చుజం గలువ వారలకు నభిమతంబులగు ధనంబు లొసంగుచు నుండె. ఇట్లా నభాంతరంబున భర్తవందనం దమజనహేతు దేయ శుభ ర్మమును సభామంతులంబున నమోవరలు గొలుకం గొలువై యుండు నాఖండము చందంబున విల్లన్తిల్లె” [చతుర్థాధ్యాయము] ఇట్టి వచనరచనలకు ఆంధ్రము కిప్పుకతోద్భవమగుగాక అని కొరుచున్నాడు.

ఆయుర్వేదపత్రిక:—ఇదియొక వైద్యపత్రిక. బర్మం పురమునుండి ప్రకటింపబడుచున్నది. సంపాదకులు ఆయుర్వేద రత్న పండితశ్రీ. కామసుందరి రావుబ్రదర్సువారు. దీనితాలూకు సంచిక లన్నియు నందంభూక్తికముగా నుండుకొంటిమి. ఆయుర్వేద వైద్యులకు ఆభిమానులకు ఇ కను కదివరలగువారికి ఎందఱో దినినయును వాడుకలో నుండవలసిన ఆయుర్వేద విధానము లెన్నియో ఇచ్చుటవు. ఈపత్రిక చందా నెలకు 1-8-0 వలయువారు వైవారికి వ్రాయకొరుచున్నాము.

గాదెల గండదు:—ఇది వ్యాకరణిక భావయందు వ్రాయబడినట్లకథ ఇట్లుది బొప్పిలికథాబోలినపాటవలెవదన వలయును. దీనినికర్తామిడి వాస్తవ్యులగు యాదాంతుల జగన్నాథమునందును ది ఏ గారు రచించిరి. గ్రంథము బాలారణ్య గూడ సర్వయ్యుడి రీతిని వాడుభావలో వ్రాయబడి చతురతలకు వ్యాక్యముగ నున్నది. అంధభావములందు ఇట్టిగ్రంథములే పాదరజములకు విశేషించి కావలసి యున్నవి. భాగవతభారతాది కథలుగూడ ఇట్టి వాడుభావలో సర్వజనులకు సర్వమయ్యుడి రీతిని వ్రాసింబో అందలి భృతములు, నీతులు ఇంచుక చదువను వ్రాయును నేర్విన విద్యావిహీనులుగూడ గ్రహించుటకు వలయు, గ్రంథమువల 0-4-0 వలయువారు వైగ్రంథకర్తగారికి వ్రాసిన బడయగలరు.

విశ్వాసి:—ఇదియును వ్యాకరణిక భావయందు వై గ్రంథకర్తగారిచే వ్రాయబడినదే. ఇది రాయసామెలు గిడుపు రామమూర్తి పురుణగారికి అంకితము చేయబడినది. బొప్పిలిపాట వలనందిలెనది దీనికూడ చదువవలయును గ్రంథమువల 0-8-0 వలయువారు వైగ్రంథకర్తగారికి వ్రాసిన బడయగలరు.

సరణ:—వారిశ్లోకగీతమును వ్రాసినవారు యడవల్లి వెంకటశాస్త్రి అని ప్రమాదకరమున గతసారస్వతానుబంధమున ప్రచురింపబడినది. దానిని యడవల్లి వెంకటకృష్ణశాస్త్రి అని చదువుకొన వలయులకు కొరకా— అం. ప. సంపాదకుడు.

• లితకళా రహస్యము

తరంగగానము

కాబట్టి నేను రసికులగు మహానుభావుల కందరికీ తెలియజేప్ప దలచుకొన్న జీయంటే శిల్పము పురస్కృష్టిగాని మూలానుగతం కాదని, అది రసాత్మకమే యనినది, భావనాత్మాత్మా రమే ప్రధానమనినది, కేవలరూపస్వాద్యంత్యం కొరకై ప్రయాసపడుట వ్యర్థప్రయాసమనినది, శుభ్రకారుని పరమావధి తనవృద్ధులంతా మరల మరిగి మై బొంగిపొల్లే భావాన్నయన రించి భావస్ఫూర్తి రసస్ఫూర్తి కలిగిన మేజుకపుటిరయింబు నే వ్రాయుచున్నది, బహు అమృతాని కాశివదీ నిర్జ్వలములైన బొమ్మలు కనియిమ్మ. తీసుకో వ్రాసింకముతాన చిత్రకళా పరమావధిగాని మానవచింతముగాని పెంపొందదనినది, గ్రహింపకలెనకే: అభిమానము దూరంగా తొలివేసి సత్యాన్ని చేపట్టు మన.

(శతమంత్రి)

తునిఖద్దు

తునిఖద్దు కులీ జరుగుచున్నది నందయొక్క...

అచ్చటనున్న నలుగురు ఖద్దులవర్తకులనుండియు, తుని...

జూలై 1 వ తేదీని జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక...

ఈ లోపున అనగా జూలై 10 వ తేదీకి అధివర్త మాన...

తుని ఖద్దు ఈ క్షుతి కేంద్ర స్థానములలో నొకటి యని...

తుని ఖద్దు ఈ క్షుతి కేంద్ర స్థానములలో నొకటి యని...

ఈ కుటుంబ ఖద్దుల వర్తకులను, కాంగ్రెసులో పనిచేయు...

మేము ఈ క్షుతిచేయబోవు నూచన లక్షలబింబబడిన...

(1) నూచనలు: ఒకటి తిరిగి, నయ్యక మైన ఒక కాం...

(2) గృహములలో యెక్కట సేర్పడుట గ్రామములలో...

(3) సేవ: తుల సంఘములు స్థాపించి వారు ఖద్దులకప్పు...

బులును సాంబమూర్తి (అధ్యక్షుడు) మొలలికంటి తిరుమలరావు (కార్యదర్శి)...

బాలగీతావళి (పిల్లల పద్య పాఠ పుస్తకములు)

ఎలిమెంటరీ స్కూల్స్ లో అన్ని తరగతులందును పద్య...

Table with 2 columns: Book Title, Price. Rows include మొదటి తరగతి, రెండవ తరగతి, మూడవ తరగతి, నాలుగవ తరగతి, ఐదవ తరగతి.

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రచారణగ్రంథనిలయం, కాకినాడ.

నూతన వచురములు

బమ్మెర సోమనామాత్యవ్రతము

ఆంధ్ర బాగవతము

డిల్వో మేలుప్రతి 2 సంపుటములు 8-0-0 ఆంధ్రబ్రహ్మాంధపురాణము 1-8 5-0-0...

ఇంకను అనేక సంస్కృతాంధ్రగ్రంథములు మావద్దబో...

వావిళ్ల - రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్, 292, ఎస్ థర్డ్ స్ట్రీట్, చెన్నై.

చెముడు కురి అమోఘమైన పండు కుదరని చోమిసాసాము ప్రరం గయి యెదమని యెలాంపుడై బిరా రునామాత్రాని సంగతిని నుండు బుడ్డికి రు 4-0-0 విషయములు చెప్పి డాక్టర్ రత్నం బ్రదర్స్, ౦ మెడికల్ హాల్, మామిడిపేట, కృష్ణా జిల్లా

చేంబర్లెన్ గారి శూలనామ్మి అతి సార నివారిణి (2) ఈ వధమును సేవించుటచే కడుపునొప్పి, గ్రహణి, అతిసారము, శూలనామ్మి, పేగు సంబంధమైన వ్యాధులు మున్నగునవి అత్యద్భుతముగా కుదురును. అన్ని జాగాలలో విక్రయమునకు దొరకును. 98

తేలుకాటునకు బేషధము RAJVAID SRI BAMANDASJI KAVIRAJ 152 Harrison Road Calcutta.

Best Hollow Ground Razor 911 We are selling this well-known Hollow Ground Razor, English make, in white and black handles durable blade at less than whole.

sale price viz. at Rs. 6 with I brush, I stick shaving soap, I sharpening stone, I strop I scissor, I looking glass, I bottle oil, I water cup.

V. S. WATCH Co. POST BOX No. 105, MADRAS.

హెర్మియా బెల్టులు మావద్ద పసివాండ్రుకును పెద్ద వారి లకును ఉపయోగపడు బెల్టులు అనేకము గలవు ధరలకై వ్రాసిన, క్యాటలాగును బంపెదము. శ్రీ కృష్ణను బ్రదర్స్, కవిస్థాన ఆస్థిషియన్స్, 328, కంబు కెట్టిపేట, మద్రాసు

వాణిముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ.

అచ్చు బైండుపనులు, రబ్బరుస్టాంపులు, స్టెన్సు, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చెక్కుట, బ్లాకులుచేయుట, స్టేషనరీ సామానులు. (609)

ఎంగ్లీవింగు

హనుమాన్ బిచ్చ

మిక్కిలి మేలైనది!

ఎల్లప్పుడు వ్రవయోగింపుడు!!

ఎస్. రంగనాథం శెట్టి అందు బ్రదర్. 12 - బంజరువీధి, మదరాసు.

(17)

పండిత డి. గోపాలాచార్యుగారి వైద్యరత్న ఆయుర్వేదాశ్రమము

మాచే నిర్దిష్టముగ తయారుచేయబడిన శాస్త్రీయ ఔషధములు ఆసుభాశయోగములను చేయు నమ్మకమైన గొప్ప ఆయుర్వేద ఔషధశాల.

అశోకవృక్ష రుతుకూలను (మట్టుకట్టునొప్పిలను) బోగొట్టును రుతురక్తమును ఆశ్వనివృక్ష (తరిసిము, దినమునిడిచిదిసము నచ్చు జ్వరములకు రామబాణము వలయును. శస్త్రరక్తమునును నాశనముచేయును. వెల రూ. 0-14-0

ఈ ఔషధ నేవనవలన అనేకులు రుతుకూలము మాయమై సత్సంతానములై సంకరిం చెరువ్వుదు. వెల రూ. 0-14-0.

మాతులుంగరసాయణము గర్భిణీ శ్రీలత అనేక కారణములచే సంభవించు వాంఠము మొదలగు నవి పోవును. బహిష్కరణను బోగొట్టును. గర్భాశయమునకు బలము గలుగ చేయును. అధిక ప్రయాసచే ప్రసవించెడు శ్రీలత భాదరెలియక ముఖముగ ప్రసవించెదరు. వెల బుడ్డి 1-3 రూ. 1-12-0

రక్తశోధక గవామేహములచేతను, రసావధములచేతను, యింక అనేక కారణములచేతను (ఆనగా) కుడబులు, చీడ, తామర మేహపొడలు మొదలగు దానిచే చెడిపోయినరక్తమును శుభ్రపరుచుటయందు ప్రసిద్ధిపొందినది. వెల రూ. 0-10-0

నుఖవిరేచనవృక్ష మలబద్ధకమును బోగొట్టి శరీరమును ఆరోగ్యవృద్ధియందు వుంచును. వెల బుడ్డి 1-3 0-10-0

వృశ్చికదంశనివారణి తేలుకొట్టినవోట దీనిని యిడియెడల 5 నిమిషములలోనే బాధయనునది లేకుండచేయును. వెల బుడ్డి 1-3 రూ. 0-10-0

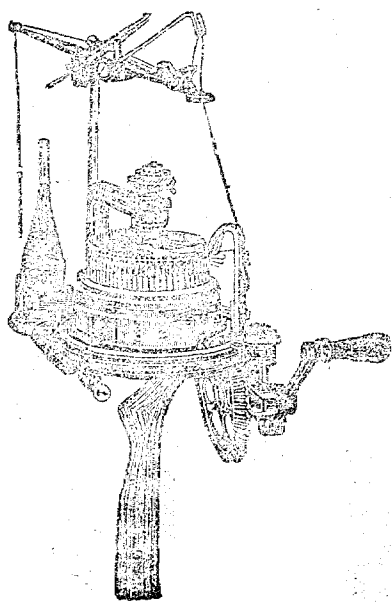
ఇంకను అనేక ఔషధములు కలవు బొమ్మల కంటెనరులలో పోయియున్నవి.
హెడ్ అఫీసు:— ఆయుర్వేదాశ్రమము 41 ఆచారప్పన్ వీధి, జి. టి. మదరాసు.

క్రొత్త హారిసన్ "సన్"

గుండ్రమైన నిట్టింగు మెషిను

522

గృహము, స్కూల్, కర్మాశాల మొదలగు పనులకు వయోగించవచ్చును.

శ్రేష్ఠమైన రిక్తము, ధరిసరిసము, చాలకాలము నరకు బాగుగా పనిచేయును

మేజోళ్లు చిప్పిచి, పెద్దవి, బనీయనులు, మొదలగు వాటిని అల్లును, అంగ్లసామ్రాజ్యముందు అంతటను వాడబడుచున్నది

ఇంగ్లాండులో నున్న ది హారిసన్ మేషిను నిట్టింగు మెషిను కంపెనీ, (లిమిటెడ్) వారిచే తయారు చేయబడినది.

వివరములకు ఈ దిశకు విల్యాసమునకు వ్రాయవలెను:—

For Particulars apply to:
W. H. Brady & Co., Ltd.
MADRAS

Telegram's: "BRAD."

మీరు

219

శరీర సౌఖ్యము

ఇది బహు ఆనందమును కలుగజేయును. మా ఆతంకనిగ్రహ మాత్రము లోక - ప్రసిద్ధము. మీరు వినియుందురు గాన వ్రాయడ మొనరి. వెల 1 రూపాయి మాత్రము. ఫలము అధికము - ఎల్లవిషములకుగూడ దయచేసి వ్రాయండి.

వికాసము:—

ఆతంకనిగ్రహ ఔషధాలము

23 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

తామర తైలము

తామర, రీతి, గల్లిక మంచిది తప్పి 1-3 0-6-0 మాత్రము.

మోహిని తైలము

5 కులములు గల సీసా 1-3 ఆకాం 0-12-0 మాత్రము.

అమృతాంజనము దీపో, మద్రాసు.

అశ్వత్థాంజనము

లోకామచూహర కస్తూరిమాత్రలు

సిన్నలు మొదలు వయసైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది.
250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ. 1-4-0
(1002) సాధారణమైన వ్యాధులన్నిటికిని విశాఖ కస్తూరిమాత్రలు అద్భుత మైన ఫలమును సంతరించి వయచేసి
త బుద్ధుల పంపుదు. పి. శ్రీనివాసరావు, కాల్వర్లు ఇట్టిగేషన్ డిపార్టుమెంటు రాయలూ (మెట్రల్ ప్రావింసు.
(1003) విశాఖ కస్తూరిమాత్రలను వాడుటచే చలిజ్వరము, దగ్గు మొదలగు వ్యాధులు బాగుగా కుదిరినవి.
తక్షణమే 6 బుద్ధుల పంపుదు. హరంగట్టె సీసా గాడా 6 హనుమాన్ హల్ది, కస్తూరిమాత్రలు)

సారస్వతానవం (బుద్ధిప్రసాదిని)

పిల్లలకు, తరుణులకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకు మంచి బలమునిచ్చు ఔషధము. 594
జ్ఞానక క్రింది కలిగించును, సంగీతజ్ఞుల కంఠస్థరమలగు మనోహరత నిచ్చును. శదువు, రొమ్మ, పక్కలు, మోకాళ్లు.
మాంసఖండములు, కిరణు వీటిలో గలగు నొత్తులను పరిహరించును. మెదడు దుస్థులములను గలగు మరపు, అలస్యము, తల
కడిమి, కండ్లచీకటి, కేవలము, పిత్తువరములు చేదడం, కడుపుగొంతు సంకటము, మలబద్ధము, ఆకలిలేకుండుట, కలతప
డము, కాంతిహీనత, గుల్మము, మాలిగోగములు, ఇంకను అనేకరోగములును గుణపరచును. నివ్యాధులకును, వ్యాధివాదులకు
నుచివరివంటిది 6 బొమ్మ సీసా 1-కి రు 1-0-0 అ.
రు. 2 లు ఔషధములు కొనువారికి మా శ్రీరాములవారి పట్టాభిషేక క్యాలండరు ఇనాం.
ప్రాం. 2, నెం 381, తంబుకెట్టిపిల్లి, మదరాసు. ప్రాం. 2, నెం 381, తంబుకెట్టిపిల్లి, మదరాసు. ప్రాం. 2, నెం 381, తంబుకెట్టిపిల్లి, మదరాసు.
పాశ్చాత్య వేంకటాచల పండితులు, శ్రీ శతారామనవైద్యశాల మైసూరు. (4)

వెంట్రికలే ఆందము?

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

"Everybody's favourite
Toilets, Kamini Oil,
& Otto Dilbahar, Sold
everywhere,"

వెంట్రికలు దువ్వెనతో ఊడిరాకమునుచే త్వరపడుదు.
ఊడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రికలుపాడైపోవును.

అంతవరకు రానియవద్దు

నేడే

కామినీయానూనెను
వాడుట మొదలు పెట్టుదు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రికల కట్టి రోగమున్నను, కిరో హుంకర్ల మున్నను, యిది రిజిస్టరు

వెంట్రికలు చిట్టచు గాని, గుండెకు గాని యుండదు

విశాఖ వెంట్రికల వరకు యెప్పుడో మెత్తివేయవలసిన గర్భిణీవలె నుండి మెర
యు చుండును.

ఈ రోజునకే దీనిని పరీక్షించి చూడుము

వెంట్రికలు యెట్లున్నదిగానో కనిపెట్టుదు

కామినీయా తలనూనెను నిన్ను సర్వోత్కృష్టమైనది జేయును.

కల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయి వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని వోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపుచున్న ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు సువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

"ఓటో దిల్ బహారు"కు ప్రాయము.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది. అత్యద్భుతమైన గుణముగలది.

కొన్న బుడ్డి 1కి ధర రూ. 2-0-0

దాము బుడ్డి 1కి ధర రూ. 0-12-0

1/2 దాము బుడ్డి 1-కి ధర రూ. 0-8-0

కొన్ని చుక్కలు చేతిరుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి

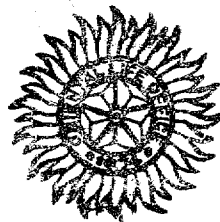
మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది మందు లభ్యుకారంబునకడనను, సరకు అమ్మకారంబునకాదా వొడుగును. లేకున్న,

సోలు యేజంట్లు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్గు అండు కెమికల్ కంపెనీ,

126

155 జమ్నామఠీడు, బొంబాయి.

ఓరియంటల్ గవ
ర్న మెంటు సేక్యూ
రిటీ లైఫ్ అన్యూరన్సు
కంపెనీ లిమిటెడ్.

(1874 సంవత్సరమున హిందూ జేతనానందు ంకార్పొరే
షన్ చేయబడినది.)

హెడ్ ఆఫీసు, బొంబాయి.

పూచీగా 3 విధముల లాభముగల పాలనీ
ముసలితనమునందు, కుటుంబసంరక్షణమునకు అగు
కూలముగా నుండునట్లు ఒక కొత్త సమాప్తమైన

భీమాపద్ధతిని 672

ఈకంపెనీ ఏర్పాటుచేసియున్నది

ఈ ఆకర్షించే పాలనీ ప్రకారము పూచీ
యివ్వబడు లాభములేవన,

(1) 25 సంవత్సరాలలోపల మరణము సంభవించు విషయ
ములో యిచ్చుటకు అంగీకరించిన ఒక పెద్ద మొత్తము చెల్లించ
బడును.

(2) నిర్ణయకాలము పూర్తయినవరకును జీవించుయున్న
విషయములో చెల్లించబడిన సొమ్ముకు సమానమైన సొమ్ము
నగుగా ఏర్పాటు ప్రకారము చెల్లించబడును.

25 సంవత్సరములైనవరకు మరణము సంభవించిన మొద
టియిచ్చుటకు తీర్మానించబడిన సొమ్ముకు సమానమైన సొమ్ము
చెల్లించబడును.

ఈలాభములతోనూడి పాలనీదారుడు తనజీవమున్న
ఈఅవకాశమున లాభములను పొందుటకు అర్హుడు.

ప్రీమియములను 25 సంవత్సరములవరకును లేక మరణకాల
మువరకును చెల్లించవలెను.

వివరములకు ఈదిగువ చిరునామాలకు వ్రాయవలెను

Oriental Assurance Buildings } F. E. Vaid
Post Box No. 8. Madras. } Branch Secy,

Bangalore Branch:—St. Mark's Road,

Bangalore

Tri vandrum Branch:—Trivandrum.

మనదేశపుదురవస్థ

గమనింపుడు గమనింపుడు

తల్లిపాలాత్రాగు పిల్లలకంటే పోతపాలాత్రాగు పిల్లల మరణము

15 శేట్లు అధికముగ నున్నట్లు ఆ దాక్తురు ముక్తుగావుత్పజింపి

యున్నార, గనుక హరికన్య మొదలగు స్త్రీతన ఆహారమున శిశు

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రులవారి

క్షీరవర్ధని

తల్లులకిచ్చినయడల

చదువూ అద్భుతముగ గలగును

దీని గుణ మత్యాగ్యము. అతిశయోక్తికాదు.

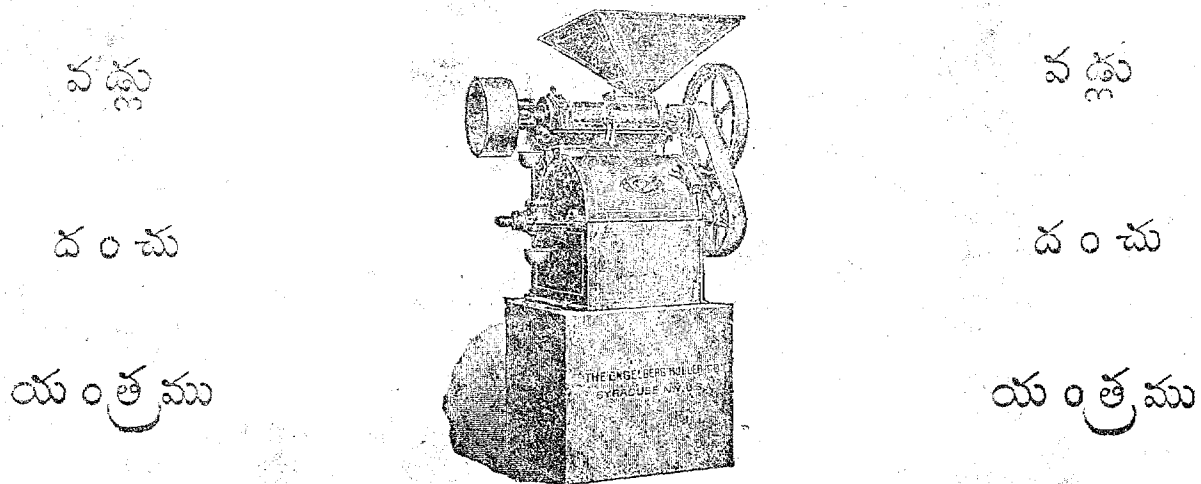
రాత్రిజీవించిన పువయమునకే గుణ విచ్చినవార లనేకులుగలరు.

బుడ్డి 1కి కల రు 1-8-0.

వి. పి. సహా రు 2-0-0.

ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

ఆతిశ్రేష్ఠతరమైన ఎంగల్ బర్లు

వడ్డు

వడ్డు

దంచు

దంచు

యంత్రము

యంత్రము

నెం 1, 2, 3, 4, 7 అండు 8 రైన్ హల్లరులు గలవు.

ఇవి నిలువయున్న సరకునుండి సరఫరా చేయబడును.

“ఎంగల్ బర్లు రైన్ మెషిన్”తో అమర్చబడి, సుప్రసిద్ధి చెందిన “మార్షల్స్ పోర్టబుల్ అండ్ ఫిక్స్డ్ స్టీము ఎంజినులచే”
సమపాడునట్టి బియ్యపుయంత్రములకు అన్ని పరిమాణములలోను అంచనాలను తయారుచేసి పంపెదము.

మార్షల్స్

పోర్టబుల్

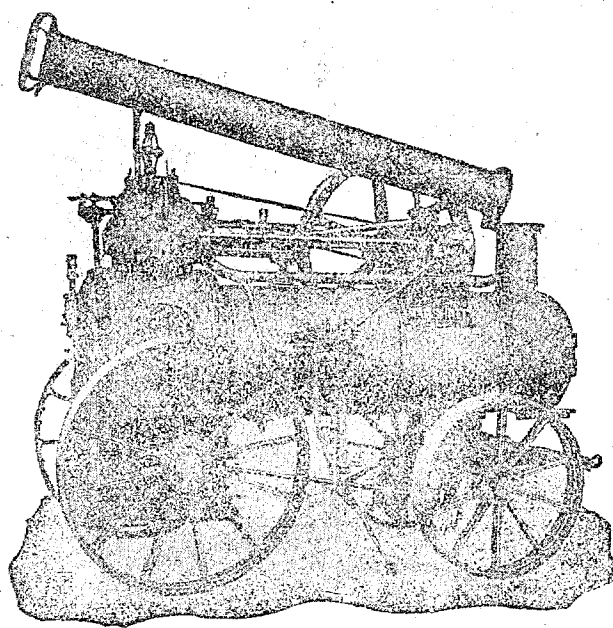
పోర్టబుల్

స్టీము

స్టీము

ఎంజినులు

ఎంజినులు

దరఖాస్తు పంపిన పూర్తి వివరములు, అంచనాలు ఉచితముగా పంపబడును.

మార్షల్ సన్ను అండు కో, (ఇండియా) లిమిటెడ్.

నెం 9, సెకండు లైను బీచి,

బెజవాడ
కోయంబుత్తూరు

మద్రాసు

తంజావూరు
ప్రివేన్ డ్రమ్.